

VUOSAAREN MERI-RASTILAN LÄNSIRANNAN OSAYLEISKAVAEHDOTUS NRO 12155

HEL 2012-005546 (Kslk 2007-580)
Hankennumero 0608_1

SISÄLLYS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 14.9.–5.10.2009

Viranomaisyhteistyö

- tiivistelmä kannanotoista ja lausunnoista ja vastine

Mielipidekirjeet

- tiivistelmät mielipidekirjeistä ja vastineet

Suullisesti esitetyt mielipiteet

- tiivistelmä asukastilaisuudessa esitetyistä mielipiteistä ja vastineet

Suunnitteluperiaatteet ja periaatevaihtoehtojen vaikutusten arviointi nähtävillä
6.–26.4.2010

Viranomaisyhteistyö

- tiivistelmä kannanotosta ja vastine

Mielipidekirjeet

- tiivistelmät mielipidekirjeistä ja vastineet

Suullisesti esitetyt mielipiteet

- tiivistelmä kaavapäivityksessä esitetyistä mielipiteistä ja vastineet

1. osayleiskaavaluonnos ja valmisteluaineistoa nähtävillä 15.11.–7.12.2010

Viranomaisyhteistyö

- tiivistelmä kannanotosta ja vastine

Mielipidekirjeet

- tiivistelmät mielipidekirjeistä ja vastineet

Suullisesti esitetyt mielipiteet

- tiivistelmä kaavapäivityksessä esitetyistä mielipiteistä ja vastineet

2. osayleiskaavaluonnos 24.4.2012 ei ollut nähtävillä mielipiteitä varten, koska rakentamisaluetta pienennettiin nähtävillä olleesta osayleiskaavaluonnoksesta. Vastineita on täydennetty uuden kaavaluonnoksen valmistelutyön aikana saadun tiedon ja suunnitelmiin tehtyjen muutosten pohjalta.

Esitys Meri-Rastilan uudesta arvioinnista 11.4.2012

- tiivistelmä ja vastine

OurCity-hankkeen vaihtoehtosuunnitelma 16.4.2012

- tiivistelmä ja vastine

KaupSu-yhdistys/Rastila-työryhmän vaihtoehtosuunnitelma 5.5.2012

- tiivistelmä ja vastine

Osayleiskaavaehdotus julkisesti nähtävillä 11.1.–11.2.2013

Lausunnot

- tiivistelmät ja vastineet

Muistutukset

- tiivistelmät ja vastineet asiakokonaisuuksittain
- FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n vaihtoehtotarkastelun tiivistelmä ja vastine

LIITTEET

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman luonnosvaihtoehdot 14.9.2009

Asukastilaisuuden muistio 15.9.2009

Somalinkielisen asukastilaisuuden muistio 28.10.2009

Venäjänkielisen asukastilaisuuden muistio 6.11.2009

Suunnitteluperiaatteet 13.4.2010

Mielipiteen tai muistutuksen esittäjät on ilmaistu koodein, kun kyseessä on yksityishenkilö. Koska henkilötietojen ja henkilörekisterin esittämistä avoimessa verkossa rajoittavat henkilötietolaki ja laki viranomaistoiminnan julkisuudesta, ei koodien selitystä yksityishenkilöiden osalta ole julkaistu vuorovaikutusraportin internetversiossa.

Jäljennökset kaikista kannanotoista ja mielipiteistä sekä koodien selitys ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma vaihtoehtoluonnoksineen oli nähtävänä Internetissä osoitteessa www.hel.fi, kohdassa Nähtävänä nyt, kaupunkisuunnitteluvirastossa, Vuotalossa ja asukastila Fokassa 14.9.–5.10.2009. Asukastilaisuus järjestettiin Kallahden koululla 15.9.2009.

Viranomaisyhteistyö

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja periaatevaihtoehtoja on esitelty ja niistä on keskusteltu Helsingin kaupungin kiinteistöviraston, liikuntaviraston, rakennusviraston ja opetusviraston edustajien kanssa. Kyseisten hallintokuntien ja liikelaitosten näkemykset on huomioitu vaihtoehtojen vaikutusten arvioinnissa ja jatkosuunnittelussa.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus on kannanotossaan esittänyt, että laajimmasta vaihtoehdosta tulisi jo tässä vaiheessa luopua, koska se hävittäisi pääosan alueen eliöstön kannalta arvokkaasta metsästä.

Ympäristökeskuksen mielestä tutkittavien maankäyttövaihtoehtojen ympäristövaikutukset tulee selvittää huolellisesti. Tämä koskee sekä arvokkaita luontokohteita, että maisemallisia ja virkistysarvoja. Geologinen muodostuma-alue tulee kartoittaa koko laajuudeltaan, myös mahdollisesti rakennettavaksi hyväksyttäviltä osiltaan.

Vastine:

Ympäristökeskuksen esittämiin asioihin on kaavaluonnosta laadittaessa kiinnitetty erityistä huomiota. Kaupunkisuunnitteluvirasto on kannanoton jälkeen teettänyt tarkemman selvityksen alueen luontotiedoista ja rakentamisen vaikutuksista Enviro Oy:llä. Maisemallisia arvoja on tutkittu LOCI maisema-arkkitehdit Oy:n tekemässä puistojen ideasuunnitelmassa. Rakennettava alue on kaavaluonnoksessa rajattu luonto- ja virkistysnäkökohdat huomioon ottaen. Uudessa kaavaluonnoksessa rakennettavaa aluetta on pienennetty ja virkistysalueita laajennettu.

Asuntotuotantotoimisto on kannanotossaan puoltanut suurimman vaihtoehdon valitsemista jatkosuunnittelun pohjaksi metroaseman läheisyyden ja nykyisen Meri-Rastilan väljyyden vuoksi.

Helsingin kaupungin museo on kannanotossaan todennut, ettei museon tiedossa ole mitään kiinteätä muinaismuistoa tai suojeltua rakennusta suunnittelualueella.

Helsingin kaupungin sosiaalivirasto on antanut lausunnon, jossa se toteaa kaikkien saavutettavissa olevien virkistysalueiden ja julkisen liikenteen esteettömyyden tärkeyden. Virasto esittää, että kaavan tulee turvata keskeisten palvelujen ja niiden tilojen toteutumisen edellytykset ja saavutettavuus.

Helsingin kaupungin liikennelaitos HKL on puhelimitse esittänyt kantanaan, ettei rakentaminen saisi ulottua yli 300 m päähän olemassa olevista linja-autopysäkeistä.

Esitetyt mielipiteet ja vastineet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta jätettiin 56 kirjallista mielipidettä, kaksi web-palautetta ja kolme puhelimitse saatua mielipidettä. Lisäksi osayleiskaavahankkeen vireille tuloa edeltäviltä vuosilta on 16 vanhempaa mielipidettä. Mielipiteet on kaavoitustyössä otettu huomioon siinä määrin, kuin se kaavoituksen tavoitteiden puitteissa on ollut mahdollista.

Asukastilaisuudessa 15.9.2009 oli paikalla lähes 60 asukasta. Illan aikana metsäalueen säilymistä nykytilassaan puolustettiin lukuisissa puheenvuoroissa. Aluetta pidettiin merkittävänä muun muassa virkistysarvojen ja muodostamansa viheryhteyden takia. Helsingissä riittää osallistujien mielestä maata rakentamiseen riittävästi muualla, kuten vanhoilla satama-alueilla ja Östersundomissa. Illan aikana esitettyjä havainnekuvia kritisoitiin niiden yleispiirteisyyden vuoksi. Yksi rakentamista puoltava kannanotto kuultiin: rakentamisen todettiin tuovan alueelle elävyyttä ja mahdollisesti lisää palveluita. Illan järjestämisestä esitettiin kiitoksia.

Maahanmuuttajille suunnattuja pienimuotoisia tilaisuuksia järjestettiin kaksi. Somaliksi käydyssä keskustelussa korostuivat akuutit asumiongelmat: tarvitaan lisää asuntoja, isompia perheasuntoja ja hissillisiä taloja, joissa on hyvät pyykkituvat ja leikkihihat. Asuntojonoissa ei saisi syrjiä ketään. Meri-Rastilaan tarvittaisiin lisää palveluita. Arvostettiin sitä, että samalla alueella ja samassa talossa asuvat sekä maahanmuuttajat että kantaväestö, jolloin rakenne on sekoittunut. Nykyistä metsäaluetta kuitenkin myös arvostettiin ja käytettiin.

Venäjäksi käydyssä keskustelussa osa osallistujista toivoi alueen säilyvän nykyisellään, mutta useimmat olivat valmiita hyväksymään rakentamista alueelle. Rannassa kulkeva reitti koettiin tärkeäksi. Alueelle voisi rakentaa korkeampaa nykyisten rakennusten lähelle ja matalampaa rivitalo -tyyppistä kohti rantaa. Hitas -tuotantoa toivottiin, koska osallistujat haluaisivat edetä asumisurallaan vuokra-asunnoista omistusasuntoihin. Meri-Rastilaan toivottiin lisää palveluita erityisesti lapsiperheille.

Kaikista asukastilaisuuksista saadut mielipiteet on kuvattu tarkemmin tilaisuuksien erillisissä muistioissa.

Seuraavaan on koottu aihealueittaan mielipiteiden tiivistelmät.

Osallistumista ja vuorovaikutusta koskevat mielipiteet

- Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry olisi pitänyt mainita osallisten luettelossa

Vastine:

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry:tä ei ollut mainittu osallistumis- ja arviointisuunnitelman osallisten luettelossa. Suunnitelma oli kuitenkin lähetetty tiedoksi Helsingin luonnonsuojeluyhdistykselle samalla tavoin kuin muillekin osallisille. Päivitetyssä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa yhdistys on lisätty osallisten listalle.

Arviointia koskevat mielipiteet

- alueen kasvi- ja eläinkunnasta on tehtävä puolueeton/asiantuntijoiden laatima tutkimus/ kartoitukset ja suojelusuunnitelmat
- rakentamisen sosiaaliset vaikutukset tulee arvioida
- telakan aikakauden merkit tulee selvittää maastosta

Vastine:

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmään on koottu selvitykset alueen arvokkaista luontokohteista. Tiedot ovat viimeisen kymmenen vuoden ajalta ja koska ympäristökeskus katsoo alueen säilyneen riittävän samanlaisena, uusia selvityksiä ei ympäristökeskuksen mukaan tarvita. Ympäristökeskus on vuoden 2011 aikana teettänyt metsäluonnon monimuotoisuutta kuvaavan kääpäselvityksen ja METSO-kriteereihin pohjautuvan virkistysmetsäaluearvion.

Helsingin kaupunginmuseon mukaan 1500 -1600 -lukujen Norsö Bankstad -telakan sijaintia ei tiedetä. Suunnittelualueella se on voinut sijaita vain nykyisen venesataman alueella, mutta sitä todennäköisemmin kui-

tenkin Rastilan leirintäalueen puolella. Asia otetaan huomioon jatko-suunnittelussa.

Kaupunkisuunnitteluviraston tutkimustoimisto on arvioinut rakentamisen sosiaalisia vaikutuksia vaihtoehtojen vaikutusten arvioinnin yhteydessä.

Rakentamisen tarpeellisuuteen liittyvät mielipiteet

- Helsingillä on muualla runsaasti kaavoitettua maata/ hyvä tonttivaranto
- raideliikenteen asemien ympäristön tiivistäminen on kannatettavaa
- tonttimaan tarpeen vähentämiseksi on rakennettava mahdollisimman korkeita taloja, mahdollisesti myös peruskorjattavien matalien kerrostalojen tilalle
- 5 000 uuden asunnon vuositarve ei ole uskottava
- Vuosaareen on rakennettu jo tarpeeksi
- vuokra-asuntovaltaisuuden vuoksi viihtyisien ja hintalaatusuhteeltaan kilpailukykyisten omistusasuntojen rakentaminen on tärkeää, myös rivi- ja pientaloja, monimuotoisuutta ja riittävä viherkaista viihtyisyyden takeeksi
- Retkeilijäntiellä, Kurkimoisiossa ja Aurinkolahdessa on rakentamattomia tontteja
- uudet asunnot lahden toisella puolen ovat jääneet myymättä
- toimitiloja ei tarvita
- Vuosaaressa on paljon vapaita asuntoja ja tyhjiä toimistoja
- rakentamisen perustelu asuntojen tarpeella ja ilmastonmuutoksella tärkeää, kun viimeaikoina on kaavoitettu tehottomasti pientalotontteja
- asumisväljyyden lisäksi huomioitava myös ympäristön väljyys

Vastine:

Helsingin kaupungin muille osayleiskaava-alueille on mahdollista rakentaa asuntoja noin 100 000 asukkaalle seuraavan 30 vuoden kuluessa. Uusimmassa väestöennusteessa Helsingin asukasluvun ennustetaan tuona aikana kasvavan 110 000 asukkaalla ja koko Helsingin seudun asukasmäärän 345 000 asukkaalla. Kun tähän lisätään asumisväljyyden kasvun ja keskimääräisen perhekoon pienenemisen vaikutus, muut uudet osayleiskaava-alueet eivät yksin riitä väestönkasvun asuttamiseksi. Tarvitaan myös nykyisten alueiden kehittämistä ja tiivistämistä. Helsingin kaupunki on valtion ja seudun kuntien välisessä aiesopimuksessa sopinut tehostavansa asunto- ja tonttitarjontaa ja asettanut maankäytön ja asumisen toteutusohjelmassaan vuosille 2008–2017 5 000 uuden asunnon vuosituotantotavoitteen.

Vuosaareen on rakennettu viimeisen kahden vuosikymmenen aikana paljon ja kaupunginosa on kasvanut noin 1000 asukkaan vuosivauhdilla. Rakentamisen määrä perustuu yleiskaavaan, jossa on osoitettu rakentamiseen varatut alueet. Vuosaaressakin nykyisiä alueita tulisi täydennysrakentaa, jotta asukas pohja riittäisi jatkossa palveluiden ylläpitämiseen.

Taloudellisten suhdanteiden muuttuessa valmiita asuntoja on jäänyt myymättä ja rakennuskohteita käynnistämättä. Osayleiskaavahankkeella pyritään kuitenkin varautumaan nykyistä markkinatilannetta pidemmällä tähtäimellä asuntojen ja työpaikkojen tarpeeseen.

Vuosaaressa ja Itä-Helsingissä yleensäkin tarvittaisiin lisää työpaikkoja heikon työpaikkaomavaraisuuden tähden. Kun länsimetro valmistuu, kytkee metroyhteys pääkaupunkiseudun rannikon tehokkaammin yhdeksi itä-länsisuuntaiseksi työssäkäyntialueeksi. Se antaa yrityksille nykyistä paremmat edellytykset sijoittua tällä hetkellä vähemmän suosittuun Itä-Helsinkiin. Lisäksi asumisen ja työpaikkojen sekoittuminen olisi kaupunkirakenteellisesti toivottavaa: työmatkat lyhenisivät lähialueella ja alue pysyisi aktiivisena ja turvallisena myös päivisin.

Helsingissä kaavoitus ja asuntotuotanto painottuvat kerrostaloihin. Monipuolisuuden vuoksi on tärkeää tarjota mahdollisuuksia myös pientaloasumiseen. Meri-Rastilan länsirantaan suunnitellaan kerrostalovaltaista aluetta.

Viihtyisää asuinympäristöä voidaan luoda monin eri keinoin. Nykyiset kestävään kehitykseen perustuvat suunnittelutavoitteet eivät puolla kovin väljää rakentamistapaa.

Virkistystä koskevat mielipiteet

- alue on tärkeä ulkoilu- ja virkistysalue asukkaille ja erityisesti lapsiperheille, vanhuksille ja maahanmuuttajille (helppo ja turvallinen saavutettavuus)
- virkistysalueen saavutettavuus metrolla on etu koko Helsingille
- länsiranta on myös ympäröivien kaupunginosien asukkaille tärkeä ja harvinainen luonnonvarainen ulkoilualue
- alue on suunniteltu virkistysalueeksi ja tulee siksi sellaisena säilyttää
- opetuskäyttö, sienestys, marjastus ja myönteiset vaikutukset mielenterveyteen edellyttävät säilyttämistä rakentamattomana
- maastopyöräilijät tarvitsevat laajoja metsäalueita polkuverkostoinen ja kallioinen
- koulut tarvitsevat aluetta ympäristökasvatukseen, ulkoilu- ja suunnistusmaastoksi

- kaupunginosan paras pulkkamäki sijaitsee alueella ja sitä voitaisiin kehittää
- sauvakävely on nyt mahdollista alueella
- koiranomistajille tärkeä alue
- virkistysarvo katoaisi rakentamisen laaja-alaisten vaikutusten vuoksi
- laaja metsä on liian arvokas rakennettavaksi, erämaakokemus on kaupungissa tärkeää, myös lähikaupunginosien asukkaille
- alue on kaavoitettava lähivirkistysalueeksi vihersormen eli Itä-Helsingin kulttuuripuiston osana
- rakentamisen jälkeenkin luontoa riittää ja virkistysarvo on hyvä, virkistysalue on nyt vajaakäytössä
- alueella sijaitseva grillikatos on nykyisin juopottelijoiden käytössä, virkistysalueen lisääntyvä käyttö voisi normalisoida tilannetta ja lapsetkin pääsisivät makkaranpaistoon
- pienvenesatamaa voisi hieman laajentaa, mutta ei asutusta rannalle

Vastine:

Virkistysalueen hyvä saavutettavuus on tärkeä suunnittelutyön lähtökohta. Periaatteena on, että alueen virkistysreitit säilyvät suurimmalta osin nykyisillä paikoillaan. Alue soveltuisi osin rakennettunakin edelleen ulkoiluun, sauvakävelyyn, koiranulkoilutukseen jne. Talvisin osalle hiihtoladuista ja pulkkamäistä täytyy etsiä uusia paikkoja.

Virkistysarvo ei katoa, vaikka ulkoilukokemus muuttuisikin rakennusten läheisyyden myötä, koska luonto on reiteillä edelleen lähellä. Jatko-suunnittelussa pyritään rannan virkistysarvon säilyttämiseen. Terapeutiseen rakentamattomassa metsässä kävelyynkin jäisi yli 42 ha hiljaisinta metsää, tosin hieman kauemmaksi metroasemalta. Suoranaiselle erämaakokemukselle voi jopa maan pääkaupungissa olla oma paikansa, mutta kaupunkirakenteen kannalta se ei ole metroaseman vieressä.

Itä-Helsingin kulttuuripuisto on viheraluekokonaisuus, johon kuuluu myös rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Kulttuuripuiston kehittämissuunnitelma ja siihen liittyvät tavoitteet käsiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa lokakuussa 2011. Aluekokonaisuuden luonne säilyy, vaikka viheralue pienenisi metroaseman lähelle rakennettaessa. Venesataman kehittäminen ja varovainen laajentaminen on mahdollista jatko-suunnittelussa.

Viihtyisyyttä koskevat mielipiteet

- rakentaminen ajaisi nykyisiä asukkaita muuttamaan luonnonläheisemmille alueille
- metsät ovat alueen vetovoimatekijä ja sosiaalisen kanssakäymisen näyttämö

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

- ostoskeskuksen ympäristöä siistittävä ja kehitettävä
- viheralueet estävät levottomuutta ja ehkäisevät slummiutumista
- metsän ja hoidetun rantaniityn säilyttäminen on tärkeää viihtyisyyden, hyvinvoinnin ja kotiseutuun kiinnittymisen kannalta
- viihtyisyys kärsii tiiviydestä
- Vuosaaren siltaa ylittäessä on nyt kuin maaseudulle tulisi: kiireinen työssäkäyvä rauhoittuu

Vastine:

Metroasema, merenläheisyys ja laajat virkistysalueet houkuttelevat alueelle varmasti myös paljon uusia asukkaita.

Metsäalueet ovat tärkeitä Meri-Rastilan ja lähialueen nykyisten asukkaiden viihtyvyydelle. Rakentamisen jälkeenkin ranta ja metsä olisivat alueella lähellä ja metsää olisi edelleen asukasta kohden Helsingin keskiarvoa enemmän. Ostoskeskuksen alue ja sen kehittäminen on otettu mukaan osayleiskaavahankkeeseen.

Viihtyisyys on arvostuskysymys ja erilaisilla asukkailla on siitä erilaisia näkemyksiä. Myös tiiviisti rakennettu kaupunkimainen ympäristö voi olla viihtyisää.

Luontoalueita koskevat mielipiteet

- asukasmäärän kasvu lisäisi alueen kulutusta ja tuhoaisi sen luontoarvoja: kalliolakikasvillisuus, metsän aluskasvillisuus ja lähialueen suopainanteiden kasvillisuus olisivat rakentamisen myötä uhattuina
- Helsingin kestävä kehityksen toimintaohjelman mukaisesti luonnonrantoja ja arvokkaita perinneympäristöjä ei saa hävittää rakentamalla, pyörätie rannassa ei riitä viheralueeksi
- alueen kaavoittaminen vahingoittaisi luonnon monimuotoisuutta sekä asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia
- arvokkaat luontokohteet ja viheraluekokonaisuus säilytettävä virkistyskäytössä
- virkistysalue tulisi säilyttää yhtenäisenä kasvi- ja eläinlajiston vuoksi
- Meri-Rastilassa on upea meren ja metsäluonnon yhdistelmä ja viehättävä maisema ja se kannattaa säästää asukkaiden iloksi
- ranta-alueet tulisi säilyttää luonnonvaraisina
- ei minkäänlaista rakentamista metsään
- vähäininkin rakentaminen vaikuttaa myös rakennusalueen ympäristön luontoon
- metsät on kohta perattu kokonaan pois, alueella on jäljellä vielä vähän luontoa
- rannan jättimäntyalue ja tervalepikot on jätettävä rakentamatta
- kallioiden rakentaminen mautonta maiseman kannalta

- pirunpelto vaatii koskemattoman metsän säilyäkseen
- pirunpelto on suojeltava suoja-alueineen
- Litorinameren aikainen rantakivikko on erittäin harvinainen ja tuhoutuu, jos sen ympärille rakennetaan asutusta

Vastine:

Korttelialueilla luonnonympäristö muuttuu rakennetuksi ympäristöksi ja lisääntyvä rakentaminen ja asutus kuluttavat asuntotontteja ympäröivää metsäaluetta. Rakentamalla olemassa olevien raideyhteyksien varrelle kuitenkin säästetään luonnonvaroja ja aiheutetaan vähemmän kasvi-huonekaasupäästöjä hajautuvaan kaupunkirakenteeseen verrattuna. Kun vastakkain ovat lähiluonnon säilyttäminen ja toisaalla kaupunkirakenteen ekotehokkuus ja globaalit ilmastonsuojelutoimenpiteet, lähiluontoa ei välttämättä voida säästää asukkaiden toivomassa laajuudessa. Länsirannan metsäalueet pienenevät laajimmankin osallistumis- ja arviointisuunnitelman luonnosvaihtoehdon mukaan vain noin 15%. Jäljelle jäävä metsäalue muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden rakentamisen sisälle jäävän geologisen muodostelman aluetta lukuun ottamatta.

Rakentamisen periaatevaihtoehtojen vaikutuksia luontoon on arvioitu kaavaselostuksessa. Arvokkaimmat luontokohteet säilyvät ja jatko-suunnittelussa pyritään huolehtimaan herkimmän eläinlajiston elinolosuhteiden säilymisestä ranta-alueella.

Ns. pirunpelto sitä ympäröivine keskeisine muodostelmineen jätetään rakentamatta. Rakentamaton alue on tällöin selvästi vaihtoehto 3:ssa esitettyä suurempi. Pyöreistä kivistä koostuva muodostelmaosa on tarkoitus rauhoittaa luonnonsuojelulain nojalla.

Periaatevaihtoehtoja koskevat mielipiteet

- vaihtoehto 1 jättää laajan ja harvinaisen ulkoilunalueen ehjäksi, vaihtoehdot 2 ja 3 huonoja
- vaihtoehto 1 Vuotien reunan osalta kevennettynä paras
- vaihtoehto 3 on täysin edesvastuuton ja siinä säästyvä virkistysalue menettäisi merkityksensä, kun viheryhteys pohjoiseen katkeaisi
- vaihtoehto 1 asuntotuotannon oikeuttamiseksi, 2 ja 3 liian massiivisia ja tuhoaisivat arvokkaan lakialueen ja rannan
- vaihtoehto 1 kehityskelpoinen lähtökohta, ei lisää pientaloja, koska tarjontaa on Ramsinrannassa ja kysyntä puuttuu
- korkeintaan vaihtoehto 1:n mukainen rakentaminen
- luonnon säilyttämiseksi vaihtoehto 1 valittavaksi
- annetuista vaihtoehdoista 1 paras luontoarvojen kannalta, vaikka kalliioille rakentaminen aiheuttaakin vahinkoa luonnolle, 2 ja 3 täysin kestämättömiä luonnon, virkistäytymisen ja kuntoilun kannalta

- alue on säilytettävä nykyisellään, vastustan ehdottomasti vaihtoehtoja 2 ja 3
- vaihtoehto 3 pitkine katuineen kolkko ja luotaantyyöntävä
- vaihtoehto 3:n toimitilarakentaminen epärealistista, nytkin rakentamattomia liiketontteja Vuosaarella
- 0-vaihtoehto puuttuu, vaikka ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttama metsäalueen kuluneisuus sitä puoltaisi
- alueelle ei saa rakentaa
- esitetyt vaihtoehdot ovat liian laajoja ja niissä rakennukset liian korkealla nykyisiin nähden
- luonnontilainen alue kärsisi rakentamisesta ja alueen luonne muuttuisi, rakentamista korkeintaan YK2002:n mukaan ja vain Märssykujan päähän
- suunnittelijat antavat tietoisesti väärän kuvan rakentamisesta, koska katuja ja pysäköintiä ei ole esitetty havainnekuvin
- ei lisää pitkiä kaupungin taloja
- suunnitelma rakentaa puolet metsäalueesta on järjetön
- kaikki vaihtoehdot huonontaisivat nykyisen asukkaan asuinviihtyvyyttä
- ei taloja sillan viereen, siinä menisi meri-rastilalaisilta viimeinen virkistysalue

Vastine:

Rakentamisen ja luonnon säilyttämisen ristiriitaa on käsitelty edellä olevissa vastauksissa.

Vaihtoehtoista on nähtävillä olon jälkeen laadittu vaikutusten arviointi, jossa niitä on verrattu keskenään ja myös nykytilanteeseen eli ns. 0-vaihtoehtoon. Virkistys- ja luonnonympäristön osalta vaihtoehto 1:n negatiiviset vaikutukset olisivat pienimmät. Kaupungin strategiset tavoitteet ovat kuitenkin sitä paremmin saavutettavissa, mitä suurempi vaihtoehto ehdotetuista valitaan. Sosiaalisten tavoitteiden osalta ainoastaan vaihtoehto 3 voisi tuottaa toivotut vaikutukset.

Nykyistä tervaleppää ja istutettua lehtipuustoa kasvavaa ranta-alueetta on tarkoitus suunnitella puistomaisena, virkistysyhteyttä laajempaan vyöhykkeenä. Sillan läheisyydessä vyöhyke kapenee, mutta ei katkea kuin siltojen kohdalla. Siltojen alituksesta pyritään tekemään miellyttävämpi ja sellainen, jota pitkin alueen eläimistö pääsee paremmin liikumaan siltavyöhykkeen poikki.

Tavoitteena on sijoittaa alueelle jonkin verran pientaloihin verrattavia asuntoja täydentämään kerrostalovaltaisuutta monipuolisen asukasrakenteen saavuttamiseksi.

Mikään esitetyistä vaihtoehdoista ei sellaisenaan käy jatkotyön pohjaksi. Niiden vertailun avulla on laadittu suunnitteluperiaatteet jatkosuunnittelun pohjaksi. Suunnittelutyötä jatkettaessa tullaan tutkimaan tarkkaan rakentamisen suhdetta rannan viheralueeseen ja nykyisiin Meri-Rastilan tien kerrostaloihin.

Vaihtoehtoja havainnollistettiin tietokonemallinnusten valokuvasovituksilla. Koska mallinnukset olivat luonteeltaan karkeita ja luonnosmaisia, ne esitettiin vain rakennuskappaleina ilmavalokuvan päälle mallintamatta piha-alueita ja katuja. Valittu esitystapa on voinut antaa joillekin väärän kuvan rakentamisen vaikutuksista, mutta se ei ole ollut suunnittelijoiden tarkoituksena. Vaihtoehtojen vaikutusten arvioinnin yhteydessä on laadittu täydentäviä valokuvasovituksia alueen näkymisestä Vuotien sillalle Puotilanrantaan.

Osayleiskaavaluonnos säilyttää 85 % metsäalueesta.

Ilmastonmuutoksen hillitsemistä koskevat mielipiteet

- metsiä pitäisi jättää ilmaa puhdistamaan ja melua torjumaan
- suunniteltava parkkipaikattomia kerrostaloja ja saunattomia asuntoja kannustamaan asukkaita autottomuuteen
- metsien rakentaminen ei hillitse ilmastonmuutosta
- ilmastonmuutosta on käytetty tekosyynä luonnon monimuotoisuuden ja arkivirkistysalueiden pirstomiselle ja hävittämiselle
- metrolla on vain vähän vaikutusta autoliikenteen määrään

Vastine:

Metsäalue sitoo ilman epäpuhtauksia ja saattaa vaimentaa liikenteen melua, mutta ilmastonmuutoksen vastustamisessa ja siihen sopeutumisessa on kyse eri asiasta. Pyrkimyksenä on vähentää liikenteen ja yhdyskunnan kasvihuonekaasupäästöjä ja energiankulutusta. Metsän hiilinielumuinaisuuden kannalta on samantekevää, sijaitseeko metsä metroaseman vieressä vai muualla, mutta uusien asuinalueiden aiheuttamille hiilidioksidipäästöille ja energiankulutukselle alueen sijainti rai-deliikenneyhteyden varrella on oleellista. Joukko- ja kevyellä liikenteellä pyritään yhteensä yli 50 % osuuteen kokonaisliikennemäärästä.

Liikennettä koskevat mielipiteet

- ei lisää liikennettä Märssykujalle
- rakentaminen tuottaa lisää autoja ja saastetta jo ennestään rankasti liikennöidylle alueelle
- silta on jo nyt ahdas ja metro ruuhkainen

- ostoskeskuksen ympäristön kadut ovat vaarallisia ylitettäviä liikenteen määrän ja ylinopeuksien vuoksi
- metsä lasten leikkialueena lisää tien ylityksiä

Vastine:

Märssykujan jatkaminen palvelemaan kaava-alueen pohjoisen osan liikennettä kuormittaa vähiten alueen nykyistä katuverkkoa ja on näin ollen tehokkain tapa liittää alue olemassa olevaan verkkoon. Rakentamalla olemassa olevien raideyhteyksien varrelle säästetään luonnonvaroja ja aiheutetaan vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä hajautuvaan kaupunkirakenteeseen verrattuna.

Vuosaaren sillan leventäminen on esitetty aloitettavaksi vuonna 2013 kaupunkisuunnittelulautakunnan 29.4.2010 hyväksymässä liikenneinvestointien investointiohjelmaehdotuksessa. Kaava-alueen rakentamisen aiheuttama joukkoliikenteen matkustajamäärän lisäys voidaan hoitaa metro- ja bussiliikenteen nykyisillä vuoroväleillä.

Meri-Rastilan tie on paikallinen kokoojakatu jonka arkivuorokausiliikenne on noin 3 600 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kaava-alueen suunnittelussa on liikenneturvallisuudella keskeinen sija. Meri-Rastilan tielle on rakennettu ajonopeuksien hillitsemiseksi tyynyhidasteet Märssykujan liittymän pohjoispuolelle sekä Fokkapolun liittymään.

Kaavaprosessia koskevat mielipiteet

- voidaanko voimassaoleva yleiskaava ohittaa osayleiskaavalla?
- tarvitaan tarkempaa suunnittelua, jotta sitä voitaisiin kommentoida
- suunnittelualuetta laajennettava ostoskeskuksen ympäristöön
- yleiskaavan muuttaminen vahingoittaisi asukkaiden luottamusta demokratiaan ja oikeudenmukaisuuteen
- päättäjien ja kaavoituksen yhteydet talouselämään vaalirahoituksen kautta on selvitettävä ennen kaavoituksen jatkamista

Vastine:

Osayleiskaavalla voidaan muuttaa yleiskaavaa paikallisesti. Meri-Rastilan länsirannan tapauksessa on nähty perustelluksi tutkia voimassa olevassa yleiskaavassa esitettyä laajempaa rakentamisaluetta ja sitä kautta suurempaa asukasmäärää metroaseman lähialueelle. Osayleiskaavan laatiminen tapahtuu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa järjestyksessä, jossa päätösvalta on kunnallisilla luottamuselimillä.

Ostoskeskuksen ympäristö on otettu mukaan suunnittelualueeseen ja osayleiskaavaluonnokseen.

Muualle rakentamista koskevat mielipiteet

- asuntorakentaminen on toteutettava vapautuville entisille satama-alueille ja Sipooseen
- ei saa kaavoittaa asutusta luonnonrannoille, vaan kerrostaloja entisille satama-alueille ja pientalot tiivistämällä Laajasaloon, Pohjois-Helsinkiin, Espooseen ja Vantaalle
- metroradan varteen voisi kaavoittaa korkeampaa rakentamista
- rakentamista kannelle metroradan päälle, ilman autopaikkoja
- rakentamista voisi sijoittaa hoitamattomaan Pohjavedenpuistoon
- nykyistä väljää Meri-Rastilaa voisi täydentää ja kohentaa tiivistämällä
- Vuosaaren keskusta voidaan lisätä asuinrakentamista
- nykyisen ostoskeskuksen ympärille voisi rakentaa lisää
- nykyisen ostoskeskuksen alue ja laajat pysäköintialueet ovat täydennysrakennettavissa
- Rastilankallion alueen voisi tiivistää
- Rastilan kartanon puistoon ja leirintäalueelle voisi rakentaa asuntoja
- nykyistä kaupunkirakennetta on tiivistettävä, ei enää lisää pientaloja ja hajaantumista
- asumista, palveluita ja työpaikkoja on hajautettava maaseudulle
- asuntoja Roihupeltoon

Vastine:

Vuosaaren ja muille osayleiskaava-alueille rakentamisen mahdollisuuksia on käsitelty edellä vastauksessa rakentamisen tarpeellisuutta koskeviin mielipiteisiin. Meri-Rastilan nykyisen asuntoalueen tiivistämistä on tutkittu mm. asukaslähtöisessä OurCity-projektissa vuoden 2012 keväällä. Omistusasuntojen rakentamisen esteenä on kuitenkin alueen matala hintataso. Alueelle voitaisiin kiinteistöviraston edustajien mukaan mahdollisesti rakentaa asumisoikeusasuntoja. Valtion tukemaa vuokra-asumista ei alueelle tule enää rakentaa.

Metroradan kattaminen on teknisesti mahdollista, mutta jää korkeiden kustannustensa vuoksi kaukaisemman tulevaisuuden mahdollisuudeksi. Ostoskeskuksen ympäristö on liitetty suunnittelualueeseen täydennysrakentamisen suunnittelua varten.

Leirintäalue palvelee Helsingin matkailua ja sijaitsee tarkoituksenmukaisesti hyvän julkisen liikenneyhteyden varressa. Rastilan kartanon alue on kulttuurihistoriallisesti arvokasta aluetta, joten sen käyttäminen asuinrakentamiseen olisi vaikeaa. Lisäksi Meri-Rastilan alueen vuokratulovaltaisuuteen ja siitä seuranneeseen asukasrakenteeseen ei voida vaikuttaa muualla rakentamalla. Uusia omistusasuntoja tulisi rakentaa Vuotien eteläpuoliseen Meri-Rastilaan. Rastilankallion suurkortteli on jo

nyt muuta Rastilaa ja Meri-Rastilaa tiiviimmin rakennettu. Vuosaaren keskustaan on suunnitteilla pääasiassa liike- ja toimistorakentamista, mutta myös jonkin verran asuntoja.

Kaupungin ja valtion tavoitteena on ehkäistä yhdyskuntarakenteen hajautumista.

Sosiaalista rakennetta, palveluja ja imagoa koskevat mielipiteet

- Meri-Rastilan maine on pilattu vuokra-asunnoilla ja maahanmuuttajilla
- rakentaminen ajaisi nykyisiä asukkaita muuttamaan luonnonläheisemmille alueille
- alue on jo pilattu väärällä asuttamisella
- metsän tuhoamisen myötä normaalit veronmaksajat muuttavat pois ja paikka slummiutuu vielä lisää
- Meri-Rastilan torin ympäristössä on häiriökäyttäytymistä
- viihtyisien ja hintalaatusuhteeltaan kilpailukykyisten omistusasuntojen rakentaminen tärkeää, myös rivi- ja pientaloja, monimuotoisuutta ja riittävä viherkaista viihtyisyyden takeeksi
- ei lisää vuokra-asuntoja, vuokra-asuntovaltaisuus saisi aikaan lisää ongelmia ja häiriöitä
- ahtaasti rakentaminen tuo mukanaan rikollisuutta ja ongelmakäyttäytymistä
- sosiaalisista syistä alueelle ei pitäisi enää rakentaa lisää

- asukasmäärän lisääntyminen parantaisi palveluita, alueella voisi olla rantakahvila ja ruokaravintola
- palvelujen monipuolistuminen epätodennäköistä Vuosaaren keskustan ja Itäkeskuksen läheisyyden vuoksi, rakentaminen ei takaa palvelujen lisääntymistä
- terveydenhoitopalvelut ja julkinen liikenne jo nyt huonot
- lähivirkistymis- ja liikuntapalvelujen vähentäminen voi nostaa sosiaali- ja terveystalustaluuksia

- imagossa ei mitään vikaa, luonto ja kansainvälisyys Meri-Rastilan vahvuudet
- metsäalue antaa lännestä saavuttaessa Vuosaarelle imagon vihreänä kaupunginosana

Vastine:

Nykyinen Meri-Rastila on rakennettu laman olosuhteissa, mikä on tuottanut alueelle poikkeuksellisen paljon vuokra-asuntoja. Kun Meri-Rastilan alueelle rakennetaan, vuokra-asuntojen suhteellinen määrä ei saisi enää nousta, vaan sen tulisi tasapainoisen kehityksen vuoksi las-

kea. Tämä tarkoittaa omistusasuntovaltaisuutta (välimuodoin täydennetty) uudis- ja täydennysrakentamisessa.

Meri-Rastila on monessa suhteessa mainettaan parempi ja viihtyisä asuinalue. Alueen sosiaalisessa rakenteessa on kuitenkin tekijöitä, jotka voivat kansainvälisten esimerkkien perusteella johtaa kielteiseen kehitykseen, esimerkiksi koulujen segregoitumiseen eri väestö- ja sosiaaliryhmille. Tällaisia tekijöitä ovat esim. kasvava muunkielisten osuus ja keskimääräistä korkeampi työttömyysaste.

Luonnonläheisyys, merellinen sijainti ja hyvät liikenneyhteydet tarjoavat edellytyksiä nykyiselle metsäalueelle sijoittuvalle omistusasuntotuotannolle.

Historiaa koskevat mielipiteet

- alueella on historiallista arvoa
- rinnepeltoalue on kulttuurihistoriallisesti arvokas ja tulee siksi säilyttää

Vastine:

Kaupunginmuseon mukaan alueella ei ole tiedossa mitään kiinteää muinaismuistoa tai suojeltua rakennusta.

Rastilan kylän eteläisin peltoalue on ulottunut suunnittelualueelle, mutta kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi arvioitu osa Rastilan kartanoympäristöstä sijaitsee Vuotien pohjoispuolella.

Osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet ja periaatevaihtoehtojen vaikutusten arviointi ovat olleet esillä 6.- 26.4.2010 mielipiteiden esittämistä varten. Suunnittelijat ovat olleet tavattavissa 13.4.2010 Meri-Rastilan ala-asteella järjestetyssä näyttelypäivystyksessä. Asemakaavaosastolle jätettiin kirjallisina sosiaaliviraston kannanotto ja 28 mielipidettä.

Viranomaisyhteistyö

Sosiaalivirasto on ilmoittanut, ettei sillä ole huomautettavaa suunnitteluperiaatteista.

Esitetyt mielipiteet ja vastineet

Seuraavassa mielipiteissä esitetyt asiat ja niihin laaditut vastineet aiheryhmittäin koottuina:

Kaupunkirakenne

- ranta-alueiden mahdollisuudet ja houkuttelevuus hyödynnettävä
- metron takia tiivistämisen täytyy tapahtua vähemmän arvokkailla alueilla
- perusteet rakentaa raideverkon ääreen ymmärrettäviä, muttei riittäviä metsäalueen rakentamiseen
- paikka on hyvä rakentamiseen, mutta alueen luonto- ja virkistysarvot ovat rakentamista tärkeämpiä
- metroradan ympäristöä tiivistettävä metron käyttäjien lisäämiseksi
- metroasema liian lähellä merta tiiviin ympäristön saavuttamiseksi

- ylimitoitettu asuntotuotantotavoite on tekosyy merkittävän luontoalueen tuhoamiselle
- lähialueella ei oikeaa tarvetta rakentaa lisää asuntoja ja toimitilaa
- Helsingillä ei tarvetta tonttimaasta
- Vuosaari on jo riittävän raskaasti rakennettu
- Vuosaaren tiiviys: tarvitaan henkireikiä ja luonnonläheisyyttä
- nykytilanteessa asumisväljyys ei ole alhainen, vaan kansainvälisesti korkea

- leirintäalue pitäisi ottaa asuinrakentamiseen
- Rastilan leirintäalue ja Roihupelto olisivat mahdollisia rakentamisalueita
- leirintäalueen sijainti metron varrella tärkeää
- leirintäalueen voi siirtää Östersundomiin ja ottaa sen alueen asunto- ja työpaikkarakentamiseen
- kaupungilla on muita rakentamisalueita ja tonttivaranto on Vuosaarressakin hyvä
- uuden rakentaminen keskitettävä Östersundomiin

- metroradan varressa ja läheisyydessä on paikkoja, joihin mahtuu asuntoja ilman luontoarvojen menettämistä
- leirintäalue voidaan siirtää muualle, koska sijainti on huono (kaukana keskustasta, liian urbaani luontomatkailulle, asuinkortteli varjostaa, avautuu huonoon ilmansuuntaan, melu ja liikenteen saasteet)
- uuden leirintäalueen perustaminen esim. Östersundomiin olisi halpaa, nykyisen leirintäalueen maapohja arvokasta tonttimaana
- leirintäalue urbaaniksi: kartanopuistoon asuintaloja ja mökkien tilalle huoneistohotelli
- Helsingissä on paljon rakennettavaa tyhjää tilaa, Meri-Rastilan länsirantaan ei tule rakentaa
- jo rakennetun alueen täydennysrakentaminen voisi kattaa osan metron läheisyyden luomista rakentamistarpeista
- tiivistämisestä jossakin muualla: metroradan päälle itäsuuntaan, satamiin, Sipooseen, metroradan varteen, Kulosaareen, Vuotien ja metroaseman päälle voi rakentaa
- huolen metroaseman käyttäjämäärästä pitäisi ohjata Kulosaaren, ei Meri-Rastilan tiivistämiseen

- autottomuutta ja energiansäästöä tuettava
- pitäisi rakentaa autopaikattomia, saunattomia, ekotehokkaita ja mahdollisimman korkeita kerrostaloja
- raideliikenteen pitäisi merkitä autopaikatonta asumista
- julkinen liikenne saatava toimivaksi myös poikittaissuunnassa
- asumisväljyyden tulisi pienentyä
- liikkumistarvetta pitäisi vähentää työpaikkojen, asuntojen ja palveluiden sijoittamisella lähelle toisiaan

- rakentamista vain sinne, missä ei ole luonnonarvoja tuhottavaksi,
- kaupunkimetsät säästettävä ilmastonmuutoksen ja pienilmaston vuoksi
- kaavoittajan julkisuudessa esittämät linjaukset ilmastonmuutoksen torjunnasta ja sosiaalisen statuksen nostamisesta ovat ristiriitaisia ja lukijaa aliarvioivia
- on ihmisten aliarvioimista väittää hiilipäästöjen vähenevän metsän kaatamisen myötä
- metron lähelle rakentaminen ei estä autoilun lisääntymistä
- hiilitasetta ei paranna se, että merinäköala-asuntojen asukkaat käyttävät yksityisautoja metron sijaan
- omistusasuntojen rakentaminen tarkoittaa paljon yksityisautoja

Vastine:

Osaan asioista on vastattu osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielialpiteiden yhteydessä.

Kaupungin strategiaohjelmassa ja valtakunnallisissa alueidenkäyttöta-
voitteissa kaupunkirakenteen tiivistäminen ilmastonmuutoksen hillitse-
miseksi on katsottu tärkeäksi. Myös rakentamisen aiheuttaman virkis-
tysalueen pienenemisen ja luonteen muuttumisen hyväksyttävyyys on
arvokysymys. 5 000 uuden asunnon vuositavoite on kaupunginvaltuus-
ton ilmaisema tahto. Kaupungin teettämässä selvityksissä on havaittu,
että Helsingissä on reaalista asuinkerrostalojen tonttivarantoa vain noin
neljän vuoden tarpeisiin. Tätä on pidetty liian pienenä ja osasyynä
asumisen korkeaan hintaan.

Vaikka Meri-Rastilan ja Vuosaaren nykyiset asukkaat eivät kokisi ole-
van tarvetta rakentaa metroaseman lähialueelle asuntoja ja toimitilaa,
koko kaupungin mittakaavassa tarve rakentaa on pitkällä tähtäimellä
olemassa. Sillä, mihin rakennetaan, on oleellista merkitystä helsinkiläis-
ten tuottamien hiilipäästöjen määrälle. Liikenne tuottaa Helsingissä kai-
kista hiilipäästöistä tällä hetkellä noin 22 %. Henkilöautolla työmatkan-
sa yksin kulkeva tuottaa 16 kertaa metromatkustajan hiilipäästöt, seit-
semän kertaa raitiovaunumatkustajan tai kaksi kertaa linja-autolla mat-
kustavan päästöt. Kaupunkirakennetta tiivistämällä ei voi pakottaa kau-
punkilaista valitsemaan raideliikennettä, mutta siten pystytään tarjoa-
maan useammille mahdollisuus vastuullisiin valintoihin ja kestävämpään
elämäntapaan - asunnon hallintamuodosta riippumatta.

Meri-Rastilassa asuntopinta-ala asukasta kohden on 33 m², kun koko
Helsingissä se on 34 m², Tukholmassa 41 m² ja Kööpenhaminassa 44
m².

Leirintäalue ja länsirannan asuinalue eivät ole vaihtoehtoisia alueita
asemansuudun tiivistämiseen. Länsirannan asuinalueen laajentaminen
osayleiskaavalla on Yleiskaava 2002:n määrittelemän asuinalueen ra-
jojen tarkistamista, kun leirintäalue taas on yleiskaavassa määritelty
kokonaisuudessaan virkistysalueeksi ja osin lisäksi kulttuurihistorialli-
sesti merkittäväksi alueeksi. Liikuntavirasto, joka hallinnoi leirintäaluet-
ta, pitää sen sijaintia ja olosuhteita hyvinä.

Koko kaupungissa kaikki raideliikenteen asemien seudut ovat potenti-
aalaisia täydennysrakentamisalueita ja osa niistä jo tällä hetkellä suun-
nittelun kohteina. Muualle metroradan varteen varmasti rakennetaan
myös. Esimerkkinä voi olla Myllypuro, jonne on jo kaavoitettu asuntoja
noin 5 000 uudelle asukkaalle. Kulosaaren kohdalla Itäväylän kattamis-
ta on tutkittu, mutta korkeammasta tonttien arvosta huolimatta se ei vie-
lä ole ollut taloudellisesti järkevää.

Helsingin entisten satama-alueiden ja muiden suurten projektialueiden rakentaminen samoin kuin täydennysrakentaminenkin kestää vuosikymmeniä. Myös Meri-Rastilan länsiranta on nähtävä osana pitkän tähtäimen suunnittelua. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta esitettyjen mielipiteiden ohjaamana Meri-Rastilan ostoskeskuksen seutu on otettu mukaan osayleiskaavan suunnittelualueeseen.

Muualle rakentamiseen ja hiilinieluja koskeviin mielipiteisiin on vastattu myös edellisen vaiheen mielipiteiden yhteydessä.

Kaupunkikuva ja maisema

- metroaseman ja ostoskeskuksen ympäristö kaipaavat elävöittämistä ja toiminnallista kohottamista
- Ostoskeskuksen ympäristöön ja Meri-Rastilan tien varteen voi suunnitella täydennysrakentamista
- ostoskeskuksen alueen voisi täydennysrakentaa ja metroradan päälle voisi rakentaa siltamaisen rakennuksen
- ostoskeskuksen ympäristöön ja metroradan päälle voisi rakentaa, muualle ei
- ostarin alueen kehittämisen pohtiminen kiitettävää
- täydennysrakentaminen pitäisi tehdä olemassa olevaa aluetta tiivistämällä ja sen lisäksi leirintäalueelle ja metroradan päälle kannelle
- vaihtoehto 3 voisi ilmeeltään ja mielikuviltaan olla merellisin, puistomaisin ja houkuttelevin
- suunniteltua rakentamista tulisi keventää nykyisten rakennusten välittömässä läheisyydessä
- mäen laelle voisi rakentaa omistus- ja osaomistusasuntoja, jos ranta jätetään rakentamatta ja etäisyys vanhoihin rakennuksiin on riittävä
- merellisyyden pitäisi tarkoittaa luonnonrantojen ja merellisyyden säilyttämistä, ei rantojen rakentamista ja merinäköaloja
- merinäköala ja merellisyys ovat eri asioita, ulkoilualueet korostavat merellisyyttä
- asukasmäärää tulisi pienentää, koska vain periaatevaihtoehto 1:n mukainen rakentaminen olisi edes harkittavissa luontoarvojen turvaamiseksi
- vaikutusten kaupunkikuvaan ja maisemaan arvioitu liian vähäisiksi vaihtoehtojen 2 ja 3 osalta, vaikutukset maisemaan ja esteettisiin arvoihin olisivat suuret
- Rastilankallio on kaupunkikuvallisesti keskeneräinen ja pysäköintitalon dominoima, Rastilanraitti vain toiselta puolen rakennettu katu
- parkkitalo maan alle, tilalle rakentamista

- leirintäalueelle voisi rakentaa tiiviin kerrostalokorttelin ja sillankorvaan toisen, jossa voisi olla korkeita tornitaloja ja liiketilaa
- rakennettava korkeita ja autottomia rakennuksia
- esimerkkiä radan päälle rakentamisesta voi ottaa Tampereelle kaavailtavasta monitoimiareenasta ympäristöineen
- ei kaupunkirakennetta hajauttavia tehottomia pientaloja
- jos rakennetaan raideliikenteen kävelyetäisyydelle, ei tule rakentaa katuja tai pysäköintipaikkoja moottoriliikenteelle
- nykyisten rakennusten kunnostaminen ja torin elävöittäminen ja sen turvallisuuden lisääminen olisi parempi tapa Meri-Rastilan ja sen imagon kohentamiseen
- Helsingissä hyvää matala rakentaminen, länsirannalle suunnitellut korkeat talot rikkoisivat maiseman ja rinteiden harjan luonnottoman näköisinä
- jos nyt rakennetaan vähän, jatkossa tulee lisää
- ranta säilytettävä luonnonmukaisena ja vanha puusto säilytettävä
- ranta-alue säästettävä rakentamiselta
- puistoa ei tarvita
- koko alue tulisi merkitä ulkoilualueeksi yleiskaavassa ja asemakaavassa Uutelan tapaan
- ei asuinalueita Meri-Rastilan kallioille
- rantametsä säilytettävä
- länsiranta tulee säilyttää monipuolisena virkistysalueena asukkaiden psyykkisen ja fyysisen hyvinvoinnin ja Helsingin imagon vuoksi, rakentaminen heikentäisi kaikkia näitä
- rakennettu ranta saisi Vuosaaren näyttämään tavalliselta betonilähiöltä ja sen imago heikkenisi

Vastine:

Ostoskeskuksen ympäristön täydennysrakentamista ehdotettiin edellisen vaiheen mielipiteissä ja se otettiin mukaan hankkeeseen samoin kuin Rastilan puoleiset aseman ympäristön rakentamattomat tontit.

Vuotien ja metroradan päälle rakentaminen voisi olla mahdollista sitten, kun kysyntä nostaa maan hinnan niin korkeaksi, että kallis kansirakennelma muuttuu kannattavaksi. Kalasataman keskuksessa ja Itäkeskuksessa näin on tapahtumassa ja Kulosaarella ja Lauttasaaren Katajiharjussa asiaa on selvitetty. Meri-Rastilan asuntojen hintataso on kaupungin matalimpia ja liiketilan kysyntä vähäistä, joten katualueen kattaminen ei tällä hetkellä eikä lähitulevaisuudessa vaikuta realistiselta.

Korkeat rakennukset eivät ole automaattivastaus rakentamisen tehokkuuteen. Korkeille rakennuksille on Helsingissä katsottu olevan sijansa merkitsemässä keskuksia (kuten Cirrus Vuosaarella) ja yhteiskunnan erityisesti arvostamia toimintoja. Yli kahdeksankerroksisten asuinrakennusten rakentaminen on lisäksi selvästi kalliimpaa, mikä Meri-Rastilan markkinaolosuhteissa tekisi niistä todennäköisesti toteutuskelvottomia näköaloista huolimatta. Korkeiden rakennusten vaikutukset maisemaan ja kaupunkikuvaan ovat matalampia rakennuksia suurempia ja koskevat laajempaa aluetta.

Kaupungissa on meneillään kahta kerrostalotonttia koskeva autopaikattomien asuintalojen kokeiluhanke, jonka tuloksia on määrä odottaa ennen seuraavia autopaikattomia hankkeita.

Karavaanikujan kohdalla voisi hyvin olla kaupunkikuvallisesti Rastilan-kalliota täydentävä kortteli.

Länsirannalle on viitesuunnitelmissa kaavailtu Meri-Rastilan nykyisiä rakennuksia korkeampaa rakentamista. Maisemallisia vaikutuksia on havainnollistettu osayleiskaavaluonnosta varten laadituissa viitesuunnitelmissa. Rannan lepikkovyöhyke on kaavaluonnoksessa säilytetty eli ranta säilyy rakentamattomana. Luontoarvojen tilanne on arvioitu teetetyssä luontotietoselvityksessä. Metsäalueelle rakentamista on perusteltu edellisissä vastineissa.

Vaikutusten arvioinnista yleensä

- vaikutusten arvioinnista tuleva tuki laajalle rakentamiselle on vain ennustettua ja sen osittainenkin toteutuminen riippuu aikanaan tontinluovutuksen ehdoista
- alueen rakentamiskustannuksista: rakentaminen ei voi olla arvioidulla tavalla halpaa kallioalueella, virkistysalueen häviäminen hinnoittelematta
- rakennukset pilaisivat koko alueen maiseman ja liikuntamaastot ja toisivat saastetta, ahtautta, liikennettä ja melua

Vastine:

Vaikutusten arviointi on nimenomaan arviointia. Kaavalla ei myöskään voida määrittellä asuntojen hallintamuotoja, vaan ne riippuvat aina tontin luovutusehdoista eli kaupungin omistamalla maalla kiinteistölautakunnan ja kaupunginhallituksen asiaa koskevista päätöksistä. Kaupunkisuunnittelun ja kaavoituksen keinoin on kuitenkin mahdollista luoda edellytyksiä omistusasuntotuotannolle.

Alueella on rakentamiskustannuksille sekä halventavia että kallistavia tekijöitä, kuten hyvät perustamisolosuhteet ja toisaalta korkeuseroista

johtuvat louhinnat ja tuennat. Virkistysalueen arvot ovat ensisijaisesti muuten kuin yhdyskuntatalouden kustannuksina tarkasteltavia.

Alueelle jäisi suunnitteluperiaatteiden mukaan toteutettuna hyvät virkistysmahdollisuudet ja rakentaminen olisi sovitettavissa alueen maastoon ja maisemaan. Metron ja Vuotien aiheuttama liikennemelu alueella vähensisi rakennusten tuoman melusuojan myötä.

Luonto

- vaikutukset luontoon: vaikutukset geologiseen kohteeseen arvioitu suuriksi, muusta luonnosta arvioitu vain vaikutukset arvokkaisiin luontokohteisiin, ei kokonaisuuteen
- vaihtoehto 3:lla liian suuret vaikutukset luonnonympäristöön
- kaikki aiemman vaiheen kolme periaatevaihtoehtoa säilyttivät alueen keskeiset luontoarvot ja virkistysmahdollisuudet
- kaupunkimetsät säästettävä ilmastonmuutoksen ja pienilmaston vuoksi
- ranta-alueen puusto säilytettävä ravinnevalumien estämiseksi, meren suojelemiseksi
- luontoarvojen tuhoutuminen rakennettaessa taas olisi varmaa

- kaikki esitetyt rakentamisvaihtoehdot kohtalokkaita muinaisrannalle
- rakentaminen uhkasi myös siltä säästyviä alueita ja geologisia muodostumia lisääntyvän kulumisen vuoksi
- rakentaminen tuhoaisi keskiaikaisen kulttuurimaiseman ja geologisen muodostuman
- muinaisranta tulee säilyttää siinä laajuudessa, muin se on Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa esitetty, periaatevaihtoehdoissa ei näin ole tehty
- kivikon lounaispuolelle ei tule rakentaa lainkaan
- osayleiskaavassa kaavailtu rakentaminen hävittäisi Litorinameren muinaisrantakivikon kohdalta alueen historialliset ominaispiirteet lopullisesti
- yhtenäinen virkistysalue vähensisi alle puoleen nykyisestä ja pirunpelto tuhoutuisi

- rakentamisen seurauksena yhä harvenevat laajemmat metsäalueet ovat uhattuna pirstoutumisen vuoksi
- rakentaminen pirstoisi ja tuhoaisi luontoaluetta liikaa
- yhtenäisiä luonnontilaisia alueita ei saa tuhota niiden harvinaisuuden, virkistysarvon ja historian vuoksi
- isot metsäalueet tulee säilyttää

- ulkoilualueen pienentyessä jäljelle jäävän osan luonto-, virkistys- ja imagoarvot olisivat vaarassa hävitä
- rakentamisen vaikutukset heijastuisivat rakennusaluetta laajemmalle ja uhkaisivat korpialuetta
- rakentamatta jäävien alueiden siisteydestä ja kestävydestä huolehdittava
- luonto kuuluu jo nyt virkistyskäytöstä, asutus tuhoaa luonnon ympäriltään 300 - 500 m säteellä
- rantoja ei saisi tarvella rakentamalla
- rantaan ei saa rakentaa, ne tulee säilyttää luonnontilaisen kaltaisina
- ei rakentamista Puotilasta näkyvään metsämaisemaan
- rakentaminen pilaisi metsäalueen

Vastine:

Suunnitteluperiaatteiden laatimisen jälkeen on teetetty luontotietoselvitys ja tarkennettu luontovaikutusten arviointia. Ympäristökeskus on teettänyt alueella kääpäselvityksen ja METSO-ohjelman mukaisen monimuotoisuusarvioinnin. Ranta-alueelle ei tule rakentamista ja lepikko säilytetään eläimistölle tärkeänä alueena.

Ympäristökeskus on kartoittanut koko Litorinameren rantamuodostuman ja määritellyt yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa säilytettäväksi suunniteltavan osan. Rakentamisen rajausta muodostumaa vasten mahdollistaa muinaisrannan suojelun. Muinaisranta ei sinänsä ole helposti kuluva kohde ja kulutus saattaa myös estää kivikkoa peittymästä kasvillisuuteen, mitä voidaan pitää suotavana.

Rakentaminen ei uhkaa luontoalueen jatkuvuutta eikä aiheuta erityistä pirstoutumista muutoin kuin muinaisrantapuiston osalta. Muinaisrantapuistosta muodostuu osittain kortteleiden ympäröimä alue. Jos asutus mielipiteessä esitetyn kaltaisesti tuhoaisi luonnon 300-500 m säteellä, suunnittelualue olisi jo tuhoutunut nykyisen asutuksen vaikutuksesta.

Virkistyskäytön aiheuttama kulutus alueella ja sen lähiympäristössä saattaa lisääntyä, mutta sitä voidaan hillitä virkistysreittien hyvällä suunnittelulla. Korpialue on vaikeakulkuista ja joutuu todennäköisesti sen vuoksi vähemmän kulutuksen kohteeksi. Rakentaminen sinänsä lisää hulevesien valumia korpialueelle, mikä edesauttaa sen säilymistä.

Virkistys

- suunniteltu raskas rakentaminen veisi asukkailta rakkaan lähivirkistysalueen
- metsä on lähiseudun ainoa toimiva ulkoilualue lapsiperheille
- rantametsä ainoa turvallinen lähiulkoilualue Meri-Rastilan asukkaille

- metsä on koulujen ja päiväkotien käytössä ja saavutettavissa ilman omaa autoa
- luonnonläheiset virkistysreitit vähentyneet Vuosaaren rannoilla, lapset, suunnistavat koululaiset, sauvakävelijät, koiranulkoiluttajat ja hiihtäjät tarvitsevat Meri-Rastilan metsiä
- riittävän laaja, turvallinen, autoton ja rauhallinen ulkoilualue säilytettävä, kaavan valmistelu keskeytettävä
- rantametsän arvo vähenee rakennettaessa, nykyinen metsä helppo liikkua ja sopii hyvin virkistyskäyttöön
- Meri-Rastilan ulkoilualue tulee metron laajetessa länteen paremmin myös muiden pääkaupunkiseudun asukkaiden käytettäväksi
- monipuolinen ulkoilualue arvokas ja koko Itä-Helsingin saavutettavissa oleva henkireikä
- puistoja ei tarvita vaan luonnontilaisia alueita
- ei asuinrakentamista hienolle ja paljon käytetylle virkistysalueelle
- lenkkeily luonnossa on monin verroin virkistävämpää kuin kaduilla
- metsäalue säilytettävä virkistysalueena
- luonto on ainoa syy tavalliselle ihmiselle asua Meri-Rastilassa vrt maahanmuuttajat ja kaupungin vuokra-asunnoissa pakosta asuvat
- luonto- ja ulkoilualueille rakentamista on vaikea hyväksyä
- Vartiokylänlahden itäranta on säilytettävä viher- ja virkistysalueena
- leirintäalue ei palvele alueen asukkaiden tai helsinkiläisten virkistymistä

Vastine:

Osayleiskaavahankeen tavoitteena on säilyttää alueen virkistysmahdollisuudet riittävinä rakentamisesta huolimatta. Toiminnallisesti ja virkistyspalveluiden kannalta alue voi muuttua jopa monipuolisemmaksi. Alue on nyt ja tulevaisuudessa osa Vuosaaren virkistysalueiden verkostoa, joka takaa poikkeuksellisen runsaat ja monipuoliset virkistysalueet Vuosaaren ja lähialueiden asukkaille.

Vartiokylänlahden ranta-alue säilyy edelleen virkistysalueena. Niittyalue muuttuu rantapuistoksi, jossa säilytetään nykyinen elinvoimainen ja eliöstön kannalta merkittävä tervalepikko. Puistoon voidaan rakentaa pitkospuureittejä tai vastaavia, joita pitkin voi päästä tutustumaan lepikon ja kaislikon peittämään ja tulvien helposti peittämään rantaan. Rantapuisto voi sisältää toimintamahdollisuuksia, esim. asuntoaluetta yhteisesti palvelevan leikkipaikan, nurmiterasseja ja pienen pelinurmen.

Metsäalue olisi suunnitellussa muodossa edelleen helposti saavutettavissa vaikka onkin jonkin verran kauempana. Rakennetun reuna-alueen määrä olisi myös suurempi. Rakentamisaluetta on uudessa

osayleiskaavaluonnoksessa rajattu selvästi suunnitteluperiaatteissa esitettyä pienemmäksi.

Leirintäalue palvelee lähialuettaan mm. uimarantana ja avantouinti-paikkana. Myös Puotilan kartano puistoineen ja kahviloineen palvelee helsinkiläisten virkistäytymistä.

Liikenne ja ympäristöhaitat

- liikennemäärä kasvaisi, mikä vaikeuttaisi liikennettä nykyisissä ongelmapaikoissa metroaseman ympärillä, rampeilla ja Vuotien sillalla: valo-ohjauksia, väyliä ja kaistajakoja uusiksi
- S-marketin parkkipaikat ruuhkaisia
- rakentaminen tuottaisi läpikulkuliikennettä Meri-Rastilan tien varren tonteille
- autoliikenne lisääntyisi, kalliit asunnot toisivat enemmän autoja
- rakentaminen sijoittuisi melualueelle, joka ulottuu pitkälle rinteeseen, miksi suunnitella korkeuserojen vuoksi kalliiksi tulevia asuntoja melualueelle?
- rakentaminen kasvattaisi liikennettä ja sen päästöjä,
- Meri-Rastilan tiellä hurjastelua

Vastine:

Kaava-alue sijaitsee hyvien joukkoliikenneyhteyksien läheisyydessä. Liikennemäärien hillitsemiseksi onkin tarkoituksenmukaista kaavoittaa lisärakentamista alueille, joilla on jo olemassa valmiiksi hyvät joukkoliikenneyhteydet.

Kaava-alueen rakentumisen aiheuttama ajoneuvoliikenteen lisäys edellyttää Vuotien ja Meri-Rastilan tien liittymän liikennejärjestelyiden tarkistamista. Suurinta liikenteen lisäys on Meri-Rastilan tien länsipäässä sekä Vuotien liittymäalueella, muualla liikenteen lisäys ei ole merkittävä. Nykytilanteessa Vuotien länsipään liikennemäärä on noin 23 800–29 000 ajoneuvoa ja Meri-Rastilan tien noin 3 600 ajoneuvoa vuorokaudessa. Vuotien liikennemäärän on arvioitu kasvavan vuoteen 2030 mennessä noin 37 000 ajoneuvon ja Meri-Rastilan tien noin 5 000 ajoneuvon vuorokaudessa.

Meri-Rastilan tie on paikallinen kokoojakatu ja sen kautta on tarkoituksenmukaista johtaa liikennettä eteläisen Vuosaaren tonttikaduille. Kokoojakadun luonteeseen kuuluu läpiajettavuus, ja läpiajoa esiintyy josain määrin kadulla jo nyt. Suunniteltu rakentaminen ei juurikaan lisää läpiajoa Meri-Rastilan tiellä.

Kaupunkirakennetta tiivistämällä ei voida pakottaa kaupunkilaista valitsemaan joukkoliikennettä, mutta kaavoituksella voidaan ohjata asukkaiden kulkutavan valintaa.

Asuinalueelle kohdistuvaa melua voidaan rajoittaa tehokkaasti sijoittamalla melua vaimentava sivukäytävällinen asuinrakennus Vuotien ja muun asuinrakentamisen väliin.

Meri-Rastilan ostoskeskuksen alueen mukaan ottaminen osayleiskaavahankkeeseen mahdollistaa päivittäistavarakaupan pysäköintialueen käytön tehostamisen.

Terveys

- huono ilmanlaatu ja melu tekevät alueesta sopimattoman asumiseen
- joukkoliikenteellä saavutettavan virkistysalueen säästäminen hiukkaspäästöjen suodattajaksi ja virkistysalueeksi on viisaampaa
- suunnitelma on katastrofi, joka saa ihmiset voimaan pahoin ja huolestumaan, ei kunnioita luontoa eikä arvosta eliöstöä, pahoinvointia jo tarpeeksi, luonto tärkeä mielenterveydelle
- tuloksena vain tuhoa ja tuskaa
- metsää tarvitaan hiilinieluksi ja liikenteen hiukkaspäästöjä sitovaksi alueeksi
- metsä toimii melu- ja pölyaitana,

Vastine:

Liikenteen melu, ilmansaasteet ja hiukkaspäästöt nykyisillä tai ennustetuilla liikennemäärillä eivät estä asuntojen rakentamista alueelle. Melun kulkeutuminen rakennuksiin on estettävissä rakenteellisin keinoin ja pihajha-alueet voidaan suunnata niin, että ne ovat suojassa melulta. Ilmanlaadun ongelmia voidaan ratkaista taloteknisin keinoin keskitetyn ilmanvaihtojärjestelmän avulla.

Kaavoitusprosessi

- rannan suunnittelussa huomioitava YK 2002:n raja.
- kannattaisi odottaa uutta yleiskaavakierrosta
- suunniteltu rakentaminen tuottaisi peruuttamatonta vahinkoa, sitä olisi lykättävä tai luovuttava siitä lopullisesti
- kaupunkisuunnitteluvirastossa ei ymmärretä aidosti luontoarvoja ja kestävä kehitystä, vaan pakonomaisesti pyritään tuhoamaan metsäalue väärin perustein
- yleiskaavaa tulisi kunnioittaa suunnitteluperiaatteissa
- YK 2002 rajat ylittyvät: ei saisi muuttaa osayleiskaavalla, vaan vasta seuraavalla yleiskaavalla

- suunnitteluperiaatteissa esitetty laaja rakentaminen ei ole asukaslähtöistä
- asukastoimikunnassa sovittu asukkaiden ja suunnittelijoiden työryhmän perustamisesta suunnitteluperusteiden miettimiseksi työpaikassa ei toteutunut
- asukkaiden järjestämään asukastilaisuuteen ei vaivautunut yhtään suunnittelijaa, mutta 50 asukasta (vrt 20 kävijää suunnittelijoiden yhtenä iltana järjestämään päivystykseen)
- Vuosaaren kaavoitus tauolle
- lehti-ilmoitukset eivät tavoita kaikkia osallisia, tauluja metsiin
- osayleiskaavaluonnoksen esittelymateriaali oli liian niukkaa ja summittaista, ei sisältänyt numerotietoja kortteleiden kerrosaloista, kerrosluvuista tai tehokkuuksista
- aineistossa ei ollut yhtään karttaa kuvaamaan alueen suhdetta koko Vuosaareen, Vuosaaren viherverkosto jäi hahmottomatta
- arviointitaulukot täynnä itsestäänselvyksiä, arvioitsija ei pidä viheraluetta kaupunkirakenteen osana

Vastine:

Meri-Rastilan länsirannan osayleiskaavatyön tavoitteena on tutkia uudelleen ja tarkemmin Yleiskaava 2002:ssa esitettyä rakentamisalueen rajausta ja rakentamisen suhdetta virkistysalueisiin. Uudet asunnot ja työpaikat on ilmastoyistä aiempaa tärkeämpää sijoittaa raideliikenteen asemien ympäristöön, mikä tulee selvästi esiin valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa, Helsingin kaupungin strategiaohjelmassa ja valmisteilla olevassa maakuntakaavan uudistustyössä.

Osayleiskaavaa käytetään usein suunnitteluvälineenä, kun valmistellaan yleiskaavassa osoitettujen rakentamisalueiden toteuttamista ja määritellään tarkemmin kullekin alueelle sopivan rakentamisen määrää ja luonnetta. Yleiskaava 2002:n laatimisen jälkeen on käynnistetty myös mm. Kruunuvuorenrannan, Jätkäsaaren, Hernesaaren ja Kuninkaantammen osayleiskaavojen laadinta.

Kaupunkisuunnitteluviraston edustajat toivat esiin asukastoimikunnan kokouksessa mahdollisuuden käsitellä vaikutusten arviointeja työpajamuotoisesti. Tämä ei toteutunut, kun käytännön järjestelyistä ei päästy yhteisymmärrykseen aluefoorumin ja viraston välillä. Niinpä virasto järjesti päivystetyyn näyttelyyn vaikutusten arvioinneista ja suunnitteluperiaatteista ja asukasfoorumi oman tilaisuutensa. Viraston suunnittelijoita ei kutsuttu asukkaiden järjestämään tilaisuuteen.

Nähtävillä oli vaikutusten arviointitaulukko ja suunnitteluperiaatteet sanelu- ja kuvallisen muodossa ja ilmakuvaan tehdyllä kaaviolla havainnollistettuina. Valmisteluaineisto täydentyy ja tarkentuu suunnittelun edetessä. Osayleiskaava- ja asemakaava- ja sitä havainnollistavaa viitesuunnitelma-aineistoa oli nähtävillä 15.11.–7.12.2010. Tässä yhteydessä esiteltiin myös alueen asemaa Vuosaaren virkistysalueverkoston osana.

Sosiaaliset olot, elinolot, palvelut

- paikan edellytykset eivät riitä omistusasuntotuotantoon
- asuntoja ei kuitenkaan saataisi myytyä, vaan ne muuttuisivat vuokra-asunnoiksi, joita on jo liikaa
- uusi alue eriytyisi vanhasta
- viheralueiden hävittäminen heikentäisi alueen imagoa
- luonto- ja virkistysarvot ovat oleellinen osa alueen merellistä ja luonnonläheistä imagoa
- merirastilalaisille tärkeä länsiranta tulee säilyttää luonnontilaisena ja rakentamattomana
- metsä ja luonto tuo lisäarvoa asukkaille, ei asuinalue

- asukasrakenteen tasapainottaminen ei toteudu poistamalla nykyasukkailta tärkeä ja identiteettiä luova virkistysalue
- sosioekonomisella rakenteella puolusteltu väärin raskasta rakentamista
- vuokra-asuntoja voisi alueella vähentää myymällä vuokrataloista asuntoja varakkaille eurooppalaisille, vuokra-asunnot voi siirtää Rastilankallion kortteliin tasapainottamaan tilannetta siellä
- täydennysrakentamisesta sosiaalisen kontrollin lisääjänä: kuinka voisi lisätä? turvallisuus syntyy eheydestä, joka syntyy metsän kokemisesta
- palvelujen lisäys ei korvaa asumisviihtyisyyden laskua, pääosa palveluista kuitenkin Vuosaaren keskustassa
- houkutteleva asuinalue ei problematisoidu vaan säilyy elävänä, viireinä ja hyväkuntoisena

Vastine:

Alueen luonnonläheisyys, merellisyys ja hyvät joukkoliikenneyhteydet ovat hyviä lähtökohtia omistusasuntojen ja erilaisten välimallin hallintamutojen asuntojen toteuttamiselle. Alue säilyisi luonnonläheisenä ja merellisenä rakentamisesta huolimatta. Uuden alueen markkinoinnille sille varmaankin pyritään luomaan omaa imagoa, mutta fyysisesti alue liittyy kiinteästi osaksi Meri-Rastilaa.

Alueen asuntokantaan ja väestörakenteeseen ei voida vaikuttaa rakentamalla uusia omistusasuntoja. Meri-Rastilan nykyisten kortteleiden

täydennysrakentaminen ei tarjoaisi yhtä vetovoimaisia asuntoja kuin uusi pienalue. Sosioekonomiseen rakenteeseen vaikuttaminen on yksi hankkeen päämääristä. Mainitussa Rastilankallion suurkorttelissa on sekä vuokra-, omistus- että asumisoikeusasuntoja.

Sosiaalisella kontrollilla on tarkoitettu yhteisön "valvovien silmien alla" elämistä. Tiiviimmin rakennetussa ympäristössä on enemmän ulkona liikkuvia ihmisiä ja siinä mielessä turvallisemman tuntuista.

Asuinalueen vanhetessa yleensä myös sen väestö vanhenee, lapsien määrä vähenee ja asukasmäärä pienenee, jos oletetaan asukkaiden vaihtuvuuden olevan vähäistä. Jossakin vaiheessa alue kokee "sukupolvenvaihdoksen" uusien lapsiperheiden muuttaessa senioreilta vapautuviin perheasuntoihin ja asukasmäärä kasvaa taas. Elintason noustua asumisväljyys on kuitenkin kasvanut, aiempaa pienemmät perheet haluavat isompia asuntoja ja asukasmäärä jää alkuperäistä pienemmäksi. Tällä tavoin asuinalueiden asukasmäärät pienentyvät eivätkä enää elätä yhtä paljon kaupallisia palveluja eivätkä tarvitse yhtä paljon julkisia palveluja kuin aiemmin. Jotta kehitys olisi tasaista ja palvelutasoa voitaisiin pitää yllä, asuntoalueille täytyisi rakentaa lisää asuntoja siellä, missä tiivistäminen on järkevää.

Kaupun ja elinkeinoelämän toimintaedellytykset

- kaavoitetut työpaikat eivät ole toteutuneet metroradan varrella edes lähempänä keskustaa
- Vuosaaren matalasta työpaikkaomavaraisuudesta: ei kysyntää, mieluiten pienyritystoimintaa Meri-Rastilaan
- toimistotyöpaikat eivät ole toteutuneet paremmissakaan paikoissa Vuosaaren keskustassa
- matkailuelinkeinon kehittäminen aseman lähellä tärkeää
- ei toimistoja, toisivat liikaa liikennettä
- esitetty toimitilat ovat epärealistisia kysynnän puuttuessa
- toimistotilojen lisääminen vaikeaa, kun kysyntä puuttuu

Vastine:

Mahdollisuudet lisätä työpaikkoja Itä-Helsingin alueella tulee pyrkiä käyttämään hyväksi. Myös valmistuva länsimetro saattaa vaikuttaa kysyntään positiivisesti. Toimitilojen aluetta on pienennetty uudessa osayleiskaavaluonnoksessa.

Suulliset ja kirjallisesti kerätyt mielipiteet näyttelypäivystyksessä 13.4.2010
Meri-Rastilan ala-asteella

Näyttelypäivystyksessä kävi odotettua vähemmän asukkaita, noin 15.
Esillä oleviin vaikutusten arviointi -taulukoihin olivat kävijät merkinneet

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

rakentamisen keskeisiksi vaikutuksiksi seuraavia (tärkeysjärjestyksessä):

- vaikutukset virkistysmahdollisuuksiin; nykyisten asukkaiden psyykinen ja fyysinen hyvinvointi laskee, jos virkistysalueelle rakennetaan
- vaikutukset Meri-Rastilan asuntokannan rakenteeseen (koko ja omistusmuoto). Rakentamisen tulisi olla omistusasuntorakentamista.
- vaikutukset strategiaohjelman tavoitteeseen asemanseutujen tiivistämisestä
- vaikutukset luontoon, erityisesti lepakoihin ja yhtenäiseen ekologiseen käytävään, vaikutukset muinaiseen rantakivikkoon
- vaikutukset turvallisuuteen
- vaikutukset alueen imagoon ja työpaikkoihin
- vaikutukset maisemaan - rakentaminen näkyy kauas.

Aluetta pidettiin asumiseen liian meluisana paikkana.

Esille tulleisiin asioihin on vastattu edellisissä kohdissa.

Osayleiskaavaluonnos ja valmisteluaineistoa on ollut esillä 15.11.–7.12.2010 mielipiteiden esittämistä varten. Suunnittelijat ovat olleet tavattavissa 16.11.2010 asukastila Fokassa järjestyksessä päivystyksessä.

Asemakaavaosastolle jätettiin kolme kannanottoa ja 50 mielipidettä.

Viranomaisyhteistyö

Rakennusviraston katu- ja puisto-osasto esittää muutoksia virkistysalueiden kaavamerkintöihin. Rinnekorven rajausta todetaan vanhentuneeksi ulkoilureitin itäpuolella, jossa ulkoilureitti muodostaa todellisen rajan korvelle. Alueelle tulee tehdä hulevesisuunnitelma, jotta hulevedet ohjautuvat kosteikkoon. Puistojen ideasuunnitelmassa ja viitesuunnitelmassa kahden korttelin pelastustiet kulkevat yleistä kevyen liikenteen väylää pitkin, mitä pidetään huonona ratkaisuna rakentamis- ja kunnossapitovastuiden kannalta. Venesatamalle halutaan osoitettavaksi huoltoreitti ja pysäköintipaikkoja viimeistään asemakaavavaiheessa.

Vastine:

Kaavan määräyksille voi olla erilaisia vaihtoehtoisia merkintätapoja. Luontotietojärjestelmässä esitetyn rinnekorven rajausta voidaan tarkistaa yhteistyössä Ympäristökeskuksen kanssa. Uuden osayleiskaavaluonnoksen viitesuunnitelmassa rantapuiston itäreunalla pelastustie ja kunnallistekniikkaa on suunniteltu sijoitettavaksi virkistysalueelle, jotta virkistysalue voitaisiin pitää mahdollisimman laajana. Venesataman kohdalla kaavaluonnoksen ajatuksena on tarjota ensisijaisesti alueen asukkaille mahdollisuuksia venepaikkaan ja järjestää huolto katuverkkoa pitkin, jolloin erillisiä aluevarauksia ei alueella tarvittaisi. Muitakin ratkaisuja tutkitaan. Rakennusviraston kommentit otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä toteaa kaavaluonnoksen tukevan ilmastostrategian tavoitteita. Merenpinnan nousu ja sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen tulisi huomioida kaavassa. Mielipiteessä esitetään alueen halki kulkeva jätevesitunneli ja Vuotien uuden runkovesijohdon tilavarauksen merkittäväksi osayleiskaavaan. Viemäröinnin kapasiteettia joudutaan alueella lisäämään, mutta kustannukset pysyvät kohtuullisina, jos rakentamisen laajuus ei vähene esitetyistä.

Vastine:

Rakentaminen on suunniteltu tulvakorkeuden yläpuolelle ja hulevesien käsittelyyn kiinnitetään jatkotyössä erityistä huomiota. Teknisten verkkojen tilavaraukset otetaan huomioon ja merkitään tarvittavalla tarkkuudella osayleiskaavaehdotukseen.

HKL-Liikelaitos esittää, että alueen rakentaminen ei saa aiheuttaa haittaa metroluonteelle ja sen turvallisuudelle eikä aiheuttaa metron melutason alentamisvaatimuksia.

Esitetyt mielipiteet ja vastineet aihealueittain

Kaupunkirakenne

- alueen rakentaminen kannatettavaa: kohtuuhintaisia asuntoja merellisen luonnon ja joukkoliikenteen äärelle, kiinnostaa erityisesti autottomia perheitä
- asuntojen lisääminen kävelyetäisyydellä metroasemasta tärkeää, omistusasuntovaltaisuus toivottavaa, ei kuitenkaan uutta Aurinkorantaa tai isoja pientaloja
- kaavaluonnos laajuudeltaan hyvä, nykyiset Meri-Rastilan tien rakennusten asukkaat otettu huomioon, luontoa säilytetty ja suunniteltu houkuttelevaa merellistä rakentamista: erinomainen kaavaluonnos
- metsäalueelle kohtuullinen määrä alueelle sopivaa rakentamista, säilytetään arvokkaimmat luontokohteet, ostarin alue kuntoon ja lisää palveluja
- tiivistäminen jo asutuilla alueilla olisi uuden alueen rakentamista parempi vaihtoehto
- jo rakennettuja alueita pitäisi tiivistää autopaikattomin korkein kerrostaloin
- ostoskeskuksen ja metroaseman seutua voidaan tiivistää
- ulkoilualue säilytettävä, täydennysrakentamista ostoskeskuksen ympäristössä uuden alueen sijasta
- uuden maa-alueen ottaminen rakentamiskäyttöön ei ole tiivistämistä
- kokonaan uuden asuinalueen ja toimitilojen rakentamiseen ei ole tarvetta
- jo rakennetun alueen täydentämiseen on Meri-Rastilassa ja Vuosaassa runsaasti tilaa: alueen merellisyys ja omaleimaisuus säilyy ja olemassa olevaa infrastruktuuria hyödynnetään tehokkaammin/virkistys- ja luontoalue säilyy
- Vuosaassa on kaavoitettuja rakentamattomia asuinalueita, joille asukasmäärä voidaan sijoittaa virkistys- ja luontoaluetta tuhoamatta
- uutta rakentamista nykyisiä asuinalueita tiivistämällä ja hieman laajentamalla, ei uutta aluetta
- uudisrakentamista on syytä sijoittaa vain alueille, joissa ei ole luonnonympäristöä
- sopivampia (ei luontoarvoja) vaihtoehtoja rakennusmaaksi löytyy

- lisäasunnot on rakennettava alueille, joilla ei ole luonto- tai kulttuuriarvoja
- alue on viimeinen yhtenäinen rakentamaton metsäalue Vuosaaresa ja Lounais-Sipoo on kokonaan rakentamatta
- rakentamista siirrettävä suunnittelualueelta Vuotien pohjoispuolelle suuremman osan ulkoilualueesta säilyttämiseksi
- leirintäalue asuinrakentamiseen
- leirintäalue ei palvele vuosaarelaisia, tilalle asuntoalue, leirintäalue Östersundomiin, metsä jätettävä rakentamatta
- suunnittelualue viheralueeksi, asunnot sataman lähialueille
- lisää vuokra-asuntoja Vuotien pohjoispuolelle ja ostoskeskuksen ympärille tornitaloja
- nykyinen ulkoilualue menee pilalle suunnitellusta rakentamisesta
- yhtenäisille suurille viheralueille rakentaminen on kaupungin strategiaohjelman vastaista
- ranta on säilytettävä luonnonvaraisena ja rinne rakentamattomana, rinteeseen päälle vähän omistusasuntoja
- suunnittelualue viheralueeksi, ei tarvetta asuntorakentamiseen ja toimitilat epärealistisia
- metroa käytetään tekosyynä rantatonttien rakentamiseksi varakkaille yksityisautoilijoille, viherpesua
- rakennusmaasta on Helsingissä ylitarjontaa
- Helsingissä riittää rakennusmaata ja maakuntakaava saattaa tuottaa uuden näkökulman pääkaupunkiseudun kaavoitukseen, joten kiirettä ei ole
- asuntotuotantotavoite on ylimitoitettu ja kohdistuu liikaa Vuosaareen
- entiset satama-alueet ja Sipoosta liitetty alue: ei tonttipulaa
- isot projektialueet ja pääkaupunkiseudun tyhjät asunnot tekevät alueen rakentamisen tarpeettomaksi, toimitilaakaan ei seudulla tarvita lisää
- yleiskaava vanhentunut, tilanne muuttunut satama-alueiden vapauttuna rakentamiseen: vihersormia ei tarvitse pilkkoa asuinrakentamisella
- ei lisää rakentamista Vuosaareen, metsät polkuineen säilytettävä
- Vuosaari on jo liiaksi rasitettu rakentamisella
- Kulosaareen lisää rakentamista Vuosaaren sijasta, jättäkää Vuosaari rauhaan
- metroaseman kävelyetäisyys hankkeessa väärin määritelty
- sekoittunut kaupunkirakenne ei takaa henkilöautottomuutta
- asuinalueita ei ole alun perin suunniteltu laajennettavaksi

Vastine:

Osaan asioista on vastattu edellisissä vaiheissa.

Vaikka luontoalueen ottaminen asumiskäyttöön ei tarkalleen ottaen olekaan kaupunkirakenteen tiivistämistä Meri-Rastilan näkökulmasta, se on yhdyskuntarakenteen tiivistämistä koko kaupungin, seudun ja maakunnan näkökulmista.

Kaupunkirakenteen tiivistysmahdollisuudet tullaan tutkimaan metro-aseman koko vaikutusalueella.

Vuosaaren metroaseman kävelyalueen tiivistämistä tutkitaan jo keskustan kaavamutoksen ja Keski-Vuosaaren täydennysrakentamisselvityksen ja esikaupunkien renessanssityön kautta.

Sataman läheisyydessä ja Rastilassa Vuotien pohjoispuolella ei yleiskaavan mukaan ole laajoja asuntorakentamisen mahdollisuuksia.

Viheralue pyritään pitämään riittävän suurena ja säilyttämään yhtenäisenä suunnitellusta rakentamisesta huolimatta. Alueen kautta kulkevat virkistysyhteydet säilyvät.

Rakentamisaluetta on uudessa osayleiskaavaluonnoksessa pienennetty ja virkistysalueita laajennettu.

Kaupunkikuva ja maisema

- suunniteltu laajuus on hyvä, metsää jää paljon jäljellekin
- umpikorttelit parantaisivat suunnitelmaa kaupunkimaisempana ja suojaisempana rakentamistapana
- suunnitelma liian laaja ja liian tiivistä kerrostaloympäristöä liian kaukana keskustasta
- nykyinen Meri-Rastila on väljästi ja matalasti rakennettu ja siksi alueelle on hyväksyttävä lisää asukkaita, avaralla leirintäalueellakin arvonsa muuten täyteen rakennetun Rastilan henkireikänä
- mielikuviutus puuttuu puhtoisista ja silotelluista merenrantakaupunginosista
- maisemalliset muutokset olisivat ei-toivottavia
- rakentaminen supistaisi maisemallista monimuotoisuutta ratkaisevasti ja kohtalokkaasti
- uusi asuntoalue ei sopisi Meri-Rastilan väljään ja matalaan yleisilmeeseen, vaan olisi kaupunkikuvallinen katastrofi
- uudet korkeat rakennukset rikkoisivat metsämaiseman, näyttäisivät luonnottomilta ja poikkeaisivat matalan rakentamisen perinteestä
- korven puro/ oja muokattavissa vesiaiheeksi (kalliolampi)

Vastine:

Osaan asioista on vastattu edellisissä vaiheissa.

Alueesta suunnitellaan omaleimainen ja kaupunkimainen. Ekotehokkuustavoitteet eivät puolla kovin matalaa ja väljää rakentamista. Nähtävillä olon jälkeen laaditussa uudessa viitesuunnitelmassa on pyritty mielenkiintoisen ympäristön avulla saavuttamaan myönteisiä maisemallisia vaikutuksia ja symboliarvoa.

Umpikorttelit toteutuvat luontevimmin ruutumaisessa katuverkossa. Tällainen katuverkko on vaikea sovittaa länsirannan rinnemaastoon.

Luonto

- kaupunkimetsät suojeltava
- alueen luonto- ja virkistysarvot korvaamattomia
- rakentamisella olisi suuria negatiivisia luontovaikutuksia
- luontokohteet kärsisivät rakentamisesta
- Litorina-ranta ja alueen kasvit ja eläimet tuhoutuisivat, jos metsään rakennettaisiin

- nykyisin hyvät havainnointimahdollisuudet tarjoavan linnustollisesti arvokkaan alueen luontoharrastuskäyttö kärsisi
- luonnon yhdistää hyvin ekologisesti kestävä yhdyskuntarakenteen ja lähialueen luontoarvot

- noin kolmannes metsäalueesta häviäisi rakentamisessa
- kaavaluonnoksen mukainen rakentaminen supistaisi virkistysaluetta huomattavasti, mikä heikentäisi sen luonto- ja virkistysarvoja - suoranaisesti yli neljännes vähenisi, lisäksi vaikutukset laajemmalle lisääntyvän käytön ja kulutuksen myötä
- metsäalue on laaja, yhtenäinen ja pirstoutumaton (melko pyöreä muoto, rakentamattomuus ja tietttömyys) ja kytkeytynyt Ramsinnien alueeseen, mitkä lisäävät sen merkitystä
- metsäalueen koko ja yhtenäisyys/jatkuvuus sen merkittävyyden perustana
- alueen lintulajistossa korostuvat varsinaiset metsälinnut, joista monet lajit hyötyvät yhtenäisistä laajemmista metsäalueista (myös joitakin havaintoja vaateliaista ja Helsingissä harvinaisista petolinnuista), alueen pieneneminen vaikuttaisi häiritsevästi herkimpiin lajeihin
- metsäalueen pirstoutuminen ja alan pieneneminen vähentäisi lintujen pesintämahdollisuuksia ja kokonaismääriä, lisäksi rakentamisen haitalliset vaikutukset (lisääntyvän virkistyskäytön häiriöt) supistaisivat myös rakentamattomana säilyvän metsän ydinalueen lajistoa

- kallio- ja kangasmetsien luontoarvoja ei riittävässä määrin arvioitu taustaselvityksissä: useat kallio- ja kangasmetsäkuviot täyttävät METSO-ohjelman luonnonsuojelullisesti arvokkaan luontokohteen kriteerit
 - alueella on suojelunarvoisia harvinaistuvia luontotyyppisiä
 - lepakkolajiston kannalta rannan puuston säilyttäminen ei ole riittävä, metsän sokkeloinen rakenne ja valaistuksen lisääntymisen estäminen tärkeää pikkulepakoille, vesisiipoille ja viiksisiipoille
 - hulevesien määrä lisääntyy, kun läpäisevän metsämaan pinta-ala pienenee
 - osayleiskaava ei auta ilmastonmuutoksen torjunnassa, vaan pahentaa tilannetta:
 - hiilinieluna ja -varastona toimivan runsaspuustoisien metsien kaataminen on periaatteellisessa ristiriidassa tavoitteen kanssa
 - alueen rakentaminen ei hillitse ilmastonmuutosta, koska autoilu lisääntyisi ja olosuhteiden muuttuminen hävittäisi myös ympäröivää metsäluontoa
-
- metsä- ja ranta-alue on parasta, mitä Meri-Rastilassa on
 - metsä on ikkuna Helsingin historiaan.

Vastine:

Meri-Rastilan laajasta metsäalueesta valtaosa säilyy rakentamattomana. Rakentamisen vaikutukset kohdistuvat alueen pohjoisosaan, jossa yhtenäisen metsäalueen katkaisee jo Vuotie. Vartiokylänlahden ekologisia yhteyksiä on kaava-alueen osalta kuvattu luontoselvityksessä. Helsingin luonnon tärkeimmät ydinalueet ovat eläinatlaksen (ympäristökeskuksen julkaisuja 8/99) mukaan Haltiala, Viikki ja Uutela. Yleiskaavatasolla pyritään säilyttämään ns. vihersormien virkistys-, luonto ja maisema-arvot. Meri-Rastilan länsirannan rantapuisto on osa nk. Itä-Helsingin kulttuuripuiston vihersormeaa.

Meri-Rastilan alue on ollut yksi ympäristökeskuksen toimeksiannosta tehdyn Helsingin METSO -inventoinnin kohteista. METSO-kriteerien avulla on kuvattu metsäluonnon monimuotoisuutta ottamalla huomioon metsän rakenne ja lahoppuusto. Ympäristökeskus ei ole julkistanut inventoinnin tietoja, mutta alustavien tietojen mukaan suuri osa suunnittelualueesta kuuluu METSO-kriteerien mukaan I–III-luokkaan. Ympäristökeskuksesta saadun arvion mukaan tämä on ollut odotettua, koska puuston ikä ja HKR:n pitkään noudattama ulkoilmametsien hoitotapa luovat lahoppuun synnylle suotuisimmat olot kuin talousmetsän yleiset hoitokäytännöt. METSO-inventoinnin lopulliset tulokset ja tulkinta eivät kuitenkaan ole vielä valmistuneet. Inventointituloksia tullaan hyödyntämään ensisijaisesti virkistysalueiden hoidossa. Ne tulevat muodostamaan yhden lisäluokan luontotietojärjestelmään, ja niiden ohjaava vai-

kutus maankäyttöön voidaan rinnastaa muihin luontotietojärjestelmän luokkiin. Helsingin METSO -kartoituksissa ei ensisijaisesti haeta uusia suojelualueita, koska luonnonsuojelulain mukaisesti arvokkaat alueet on jo valtaosin saatu tietoon ja inventoitu METSO- kartoitusta monipuolisemmin.

Rakentamisaluetta on pienennetty uudessa kaavaluonnoksessa niin, että siihen kuuluu vain vähäinen määrä monimuotoisuusarvoltaan merkittävää aluetta.

Kaavatyön pohjaksi on tehty linnusto- ja lepakkoselvitys. Selvityksessä on esitetty myös toimenpiteet vaikutusten lieventämiseksi.

Hulevesien käsittelyn tarpeet on alustavasti esitetty osayleiskaavaluonnokseen liittyvässä puistojen ideasuunnitelmassa ja asia otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.

Virkistys

- melun vuoksi alueen virkistysarvo on vähäinen
- metrosillan kupeeseen voisi ruopata laguunin onkipaikaksi
- metsäalue säilytettävä kokonaan rakentamatta ulkoilun ja luonnonarvojen vuoksi
- Helsingissä on metsäisiä lähivirkistysalueita liian vähän asukasmäärään nähden, tärkeimpiä ei saa rakentaa
- metsäalue on suosittu ja merkittävä virkistysalue
- laajasti arvostetun ja käytetyn virkistysalueen rakentaminen ei ole järkevää: Meri-Rastilan metsä on Etelä-Vuosaaren tärkein virkistysalue, HKR/ Etelä-Vuosaaren käyttäjäkysely 2009
- länsiranta ulkoilun alueen käytetyin ja helpoimmin saavutettavissa oleva osa
- metsäalueen luonto on metrolla saavutettavissa sen lisäksi, että tarjoaa luontoelämyksen Vuosaaren 35 000 asukkaalle
- helposti saavutettavissa oleva ja eri-ikäisille tärkeä ulkoilun alue tulee säilyttää kokonaisuudessaan rakentamatta
- Vuosaaren tasapainoinen kehittäminen riittävän laajojen ja yhtenäisten luontoalueiden sijaintia eri puolilla Vuosaarta ja helppoa saavutettavuutta
- metsä autottomien virkistysalueena säilytettävä
- suunnittelun alueen ympäristön asukkaiden virkistysmahdollisuudet heikkenisivät, kun hiihtäminen ja mäenlasku loppuisivat, marjastusmahdollisuudet vähenisivät ja kävelylenkki puolittuisi

- luontoliikunta ja muut luontoaktiviteetit ja -kokemukset ovat lasten fyysiselle ja psyykkiselle kehitykselle ja aikuisten hyvinvoinnille tärkeitä
- niin työtä tekevät kuin syrjäytymisvaarassa olevatkin tarvitsevat luontoaluetta virkistymiseen
- koulut ja maahanmuuttajat tarvitsevat metsää

- asukkaat arvostavat rauhaa, hiljaisuutta ja metsän tuntua
- suuri, rakentamaton metsäalue on edellytys rauhan ja hiljaisuuden kokemiselle luonnossa
- puistot eivät ole tarpeellisia tai kiinnostavia, toisin kuin metsäluonto
- ei saa rakentaa metsään, koska luonnonläheisyys on korvaamattoman arvokasta
- luonnonläheisyys asukkaille tärkeää, metsät säilytettävä rakentamattomina
- prof. Liisa Tyrväisen tutkimustulokset lähivirkistysalueiden positiivisista vaikutuksista asukkaiden terveyteen ja tieto virkistysalueiden merkityksestä tulisi ottaa huomioon kaavoissa ja vaikutusarvioissa

- ulkoilu paikka uusia asuntoja tärkeämpi
- metsäalue on rakennettu ulkoilualueeksi.

Vastine:

Uudessa osayleiskaavaluonnoksessa virkistysalueita on laajennettu ja rakentamisalueita supistettu.

Yleiskaavatason tarkastelussa Meri-Rastila on yksi tärkeä virkistysalue Vuosaarella Kallahdenniemen ja Uutelan ohella. Rakennusviraston käyttäjäkyselyn kartoista oli rajattu pois Kallahdenniemen ja Uutelan virkistysalueet, jotka on asemakaavoissa osoitettu pääasiassa virkistyskäyttöön. Kaavaluonnoksen mukainen maankäyttö supistaa Meri-Rastilan metsäaluetta, mutta Vuosaaren virkistyspalvelut säilyvät hyvinä, myös metsäisten alueiden osalta ja myös Meri-Rastilassa. Vuosaaren ulkoilualueiden vahvuutena ovat myös merellisyys ja rannat. Meri-Rastilan virkistysalueiden suunnittelussa pyritään korostamaan meren läheisyyttä ja esim. rantapuistoja ja rantoja pitkin kulkevia reittejä kehitetään. Ranta-alueita pyritään kehittämään siten että myös luontoarvoja voidaan säilyttää.

Etelä-Vuosaarella on rakentamisen jälkeenkin riittävästi metsäalueita (myös Ramsinniemi, Kallahdenniemi ja Uutela). Tutkimukset metsäalueiden merkityksestä kaupunkilaisten hyvinvointiin on otettu suunnittelussa huomioon siten, että ranta-alueen puistojen suunnittelussa sekä muinaisrantapuiston suunnittelussa otetaan huomioon erityisesti meren läheisyys ja luonnonarvojen säilyttäminen sekä virkistyspalveluiden pa-

rantaminen mm. suojeltavien kohteiden opetuskäyttömahdollisuuksia parantamalla.

Rakentaminen painottuu alueen osalle, jossa liikenteen äännet (pohjois-osassa liikennemelu) Vuotieltä ja metroradalta ovat yleensä selvästi kuultavissa. Hiljaisuuden kokemuksen tarjoava metsäalue kaava-alueen eteläpuolella säilyy entisellään.

Uusien asuntojen myötä nykyistä useammat pääsevät nauttimaan alueen hyvistä virkistysmahdollisuuksista ja virkistysyhteyksistä. Hiihtoladuille on osoitettavissa uusia reittejä ja pulkkamäelle vaihtoehtoisia paikkoja.

Liikenne, hiilidioksidipäästöt, ympäristöhaitat ja terveys

- alueen rakentaminen ei vähentäisi hiilidioksidipäästöjä, koska metsän kaataminen ja pysäköintipaikkojen kannustama yksityisautoilu lisäävät päästöjä
- runsaat maanalaiset pysäköintipaikat eivät kannusta käyttämään metroa
- poikittaisyhteyksien kehittäminen metron lisäksi edellytys autoilun vähentymiselle ja hiilipäästöjen pienentymiselle
- luonnos hyvä jatkosuunnittelun pohjaksi, kuitenkin kasvavan liikenteen vaatima tila huomioitava Vuotien liittymässä
- jatkuva katulenkki olisi viitesuunnitelmassa esitettyä parempi liikenteellinen ratkaisu
- alueelle ei pysty rakentamaan kattavaa syöttöliikennettä metrolle, mikä tekee siitä autoriippuvaista vrt. Ramsinniemi
- osayleiskaava ei auta ilmastonmuutoksen torjunnassa, vaan pahentaa tilannetta:
- hiilinieluna ja -varastona toimivan runsaspuustoisien metsän kaataminen periaatteellisessa ristiriidassa tavoitteen kanssa
- lähivirkistysalueilla on hiilidioksidipäästöjä alentava vaikutus (autoilun väheneminen lähiliikunnan vuoksi, kasvava metsä hiilinielu, vanha metsä hiilivarasto)
- kasvihuonekaasujen vähentämistavoite vain näennäisekologinen kikka: alueelle suunnitellut pysäköintipaikat tukevat yksityisautoilua, hiilinielumetsää häviäisi
- metsä on hiilivarasto, ilmanpuhdistin ja melunvaimennin
- Meri-Rastilan metsä on erittäin merkittävä hiilinielu, joka häviäisi alueen rakentamisen myötä
- metsän hävittäminen lisääisi autoilua kauempana sijaitseviin virkistysmetsiin

- hiilidioksidin nettopäästöjen pienenemisestä ei esitetty laskelmaa, vaikka ilmastoystävällisyydellä perustellaan kaavahanketta
- ilmastonmuutoksen torjuminen silmänlumetta: kaavaluonnoksessa ei esitetty tavoitteita energiatehokkuuden tai autopaikkojen rajoittamisen suhteen
- liikenne ja sen päästöt lisääntyisivät erityisesti Vuotiellä, metsän melu- ja pölysuojavaikutus menetettäisiin, Meri-Rastilan tien liikenneturvallisuus entisestään heikkenisi
- rakentaminen olisi kallista ja alueen meluisuuden vuoksi lopputulos olisi epäviihtyisä asumisen kannalta
- metsämaa säilytettävä mielenterveydelle tärkeänä
- luontoarvot vaikuttavat psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin
- metsässä liikkumisella on hyödyllisiä terveysvaikutuksia.

Vastine:

Osayleiskaavaluonnoksen vaikutuksia alueen rakentamisesta, asumisesta ja liikenteestä aiheutuvien hiilidioksidipäästöjen määrään arvioidaan jatkosuunnittelussa osana hankkeen ekotehokkuuden arviointia. Arvioinnin vertailukohtana tulee olla saman asukasmäärän sijoittuminen jonnekin muualle Helsingin seudulle. Tässä yhteydessä on mahdollista arvioida myös rakentamisen alta häviävän metsäalueen ja toisaalta rakennusten ominaisuuksia hiilinieluinä ja -varastoina.

On ensiarvoisen tärkeää säilyttää alueella hyvät virkistysmahdollisuudet, jotta metron työmatkaliikenteen päästöjä vähentävä vaikutus ei häviä vapaa-ajan autoilun lisääntymiseen. Uudessa osayleiskaavaluonnoksessa rakentamisalueita on pienennetty, joten Meri-Rastilan metsäalueesta 85 % säilyy rakentamattomana.

Sijainti metroaseman läheisyydessä tarjoaa hyvät mahdollisuudet joukkoliikenteeseen tukeutuvaan asumiseen. Viitesuunnitelmissa on kuitenkin tutkittu tarvittavien pysäköintipaikkojen määrä kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymän ohjeen mukaisesti. Käytännössä monet ihmiset omistavat auton, vaikka eivät käytä sitä päivittäin. Jos periaatteet pysäköintipaikkojen määrän laskemiseksi muuttuvat, paikkojen määrää on helppo vähentää.

Joukkoliikenteen poikittaisyhteyksiä kehitetään metron ohella. Jokeri II -bussilinja tulee liikennöimään Vuosaaren keskustasta Vantaan Myyrmäkeen. Alueen arvioidaan olevan niin lähellä metroasemaa, ettei varsinaista liityntäliikennettä tarvita.

Alueen sisäistä liikenneratkaisua on muutettu nähtävillä olleesta viite-suunnitelmasta.

Meri-rastilalaisilla säilyy mahdollisuus terveyttä edistävään metsässä liikkumiseen osayleiskaava-alueen rakentamisesta huolimatta, sillä 85 % metsäalueesta säilyy virkistyskäytössä.

Kaavaprosessi

- perustelut uudelle rakentamiselle huonoja, hyvät lähtökohtaiset periaatteet eivät riitä yksittäisen alueen rakentamisen syiksi
- yhteisön asukkaat otettava mukaan suunnitteluun jo varhaisessa vaiheessa
- alueella jo asuvien mielipiteet tulisi ottaa paremmin huomioon kaavoituksessa
- odotettava uutta yleiskaavakierrosta osayleiskaavan sijasta
- alueen kaavoitus jätettävä odottamaan uutta yleiskaavaa, jossa merkittävä virkistysalueeksi
- osayleiskaavaluonnos on maakuntakaavan vastainen rakentamisen sijoittuessa selvästi myös maakuntakaavan virkistysaluevaraukselle
- maakuntakaavan vastainen: kaavaluonnos osoittaa rakentamista maakuntakaavan virkistysalueelle, rakentamista tulisi oleellisesti supistaa etelä- ja länsiosassa
- kasvihuonekaasujen vähentämistavoite vain näennäisekologinen kikka: alueelle suunnitellut pysäköintipaikat tukevat yksityisautoilua, hiilinielumetsää häviäisi
- kaavahanke keskeytettävä
- rakentaminen olisi kallista
- rakentaminen hävittäisi koettavaa historiaa.

Vastine:

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja kaupungin strategiaohjelman mukainen ja siten hyvin perusteltu.

Asukkaille on esitelty hanketta vireilletulon yhteydessä ja eri vaiheissa suunnittelun edetessä ja heillä on ollut mahdollisuus mielipiteen esittämiseen ja keskusteluun valmistelijoiden kanssa. Mielipiteitä on huomioitu siinä määrin kuin se on mahdollista hankkeelle asetettujen tavoitteiden puitteissa.

Tässä osayleiskaavassa on kysymys voimassa olevaan yleiskaavaan merkityn uuden asuntoalueen rajauksen tarkistamisesta. Asian ratkai-

seminen ei edellytä yleiskaavallista tarkastelua koko kaupungin tasolla. Valtakunnalliset ja kaupungin tavoitteet eivät puolla asuntoalueen rakentamisesta luopumista.

Maakuntakaavan uudistustyö on käynnissä. Kaavaluonnos on valmis- teilla olevan maakuntakaavan tavoitteiden ja periaatteiden mukainen. Toukokuussa 2011 nähtävillä olleessa 2. vaihemaakuntakaavan luonnoksessa alueen merkintöjen esitystapa oli ristiriitainen ja sai Helsingin kaupungin luonnoksesta antamassa lausunnossa osakseen kritiikkiä. Nähtävillä tulevassa 2, vaihemaakuntakaavaehdotuksessa alue on taa- jamatoimintojen aluetta, jolle on merkitty rantaan viheryhteystarve.

Suhde voimassa olevaan maakuntakaavaan on epäselvempi, joten osayleiskaavan hyväksyminen kaupunginvaltuustossa saattaa edellyttää uuden vaihemaakuntakaavan lainvoimaisuutta. Uudenmaan liiton edustajien mukaan osayleiskaavaluonnos on kuitenkin myös voimassa olevan maakuntakaavan tavoitteiden mukainen.

Sosiaaliset olot, elinolot, palvelut

- omistusasuntovaltaisuus toivottavaa ja pientalotontit tärkeitä
- hankkeen perustelut ovat ristiriitaisia: metro vs. varakkaiden uusien asukkaiden yksityisautoilu, sosiaaliset ongelmat liioittelua
- alueen rakentaminen on kallista eikä takaa palveluiden säilymistä Meri-Rastilassa
- uusista asunnoista tulisi kuitenkin sosiaalista asuntotuotantoa
- Helsingissä tarvitaan pienempiä vuokra-asuntoja, ei ökyasuntoja
- uusi asuinalue eriytyisi nykyisestä

- pahoinvoivilta ihmisiltä ei saa viedä metsän tarjoamaa henkistä hyvinvointia
- rakentamisen lisääminen lisääisi sosiaalisia ongelmia
- rakentaminen lisääisi henkistä ja sosiaalista pahoinvointia, kun virkistyskäyttö kärsisi
- alueen rakentaminen toisi nykyisille meri-rastilalaisille vain haittoja ja veisi virkistysmahdollisuuksia, vähäosaisten asema heikkenisi
- metsä tärkeä vuokra-asuntojen lähellä
- lisäasukkaat voivat aiheuttaa lisääntyviä sosiaalisia ongelmia virkistysmahdollisuuksien heiketessä

- virkistysalueet ovat syy alueen vetovoimaisuudelle ja lisäksi myös metron varrella asuvien autottomienkin saavutettavissa
- virkistysalueet keskeinen vetovoimatekijä, niiden vähentäminen ajaa paremmin toimeentulevia alueelta

- alueen imago heikkenisi luontoalueelle rakennettaessa, luonto alueen vetovoimatekijä
- luonnontilaiset alueet tulevaisuudessa yhä arvokkaampia, kohottavat lähialueiden arvostusta ja viihtyisyyttä
- rakentamisen tuottama vaikutus palvelujen tasoon olisi merkityksentöntä
- palvelut eivät Vuosaassa ole pysyneet rakentamisen perässä
- nykyisille asukkaille tarvitaan uusia yhteistiloja
- länsirannan rakentamisen sijasta tulisi kehittää palveluja
- Vuosaassa on jo liikaa asukkaita, aluetta vaivaa ahtaus ja palveluiden puute
- alueen imagoa parantaisi rakennusten kunnostaminen ja palvelujen kehittäminen (esim. leirintäalueen ja uimarannan palvelut helsinkiläisille)
- kaavaluonnoksen mukainen rakentaminen parantaisi alueen arvoa, lisäisi viihtyisyyttä, turvaisi veronmaksajain määrää, parantaisi aluetta sosiaalisesti, olisi ekologisesti kestävä ja merellistä
- kaavaluonnoksessa merellisyyden houkuttelevuuden hyödyntäminen yhdistyy metrosta johtuviin liikenne-etuihin.

Vastine:

Meri-Rastilan alueen nykyisen vuokra-asuntovaltaisuuden vuoksi uusien asuntojen tulee olla pääosin muita kuin vuokra-asuntoja, jotta alueen asuntokantaa voitaisiin tasapainottaa hallintamuotojen suhteen. Aluetta suunniteltaessa pyritään siihen, etteivät asemakaavan vaatimukset nostaisi asuntojen hintoja tarpeettomasti.

Alueella olisi edelleen hyvät mahdollisuudet luonnossa virkistymiseen, joten sosiaalisten ongelmien lisääntyminen rakentamisen seurauksena ei vaikuta todennäköiseltä. Alue säilyisi luonnonläheisenä ja uuden alueen houkuttelevuus rikastaisi sen imagoa. Laajeneva asukaspora tukee palvelujen säilymistä ja kehittämistä alueella.

Kaupun ja elinkeinoelämän toimintaedellytykset

- Vuosaassa ei tarvita uutta toimistorakentamista
- työpaikka-alueesta tulee kannatettava länsimetron myötä
- toimitilat satamaan ja Vuosaaren keskustaan
- liikerakentaminen satamaan

Vastine:

Osayleiskaavan laatiminen on pitemmän tähtäyksen suunnittelua. Metron varren mahdollisuuksia työpaikka-alueena pyritään kehittämään

niin satamassa, Vuosaaren keskustassa kuin Rastilan asemankin ympäristössä. Itä-Helsinkiin ja Vuosaareen pyritään saamaan lisää työpaikkoja.

Esitys Meri-Rastilan uudesta arvioinnista 11.4.2012

Kaksi yksityishenkilöä esittävät yhdessä, että suunnitelma perustuu vanhoille lähtöolettamuksille ja alueeseen liittyvä kokonaisuus pitäisi arvioida uudelleen ennen ratkaisujen tekemistä.

- uusia tutkimustuloksia Meri-Rastilan metsän luontoarvoista, metron kapasiteetista ja ilmastonmuutoksenaiheuttamista tulvariskeistä ei ole huomioitu suunnitelmassa
- arvokkaalle luontoalueelle rakentaminen olisi vastoin kaupunginhalituksen 8.2.2010 hyväksymiä tavoitteita luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi
- koska tulvariskiin varautuminen edellyttää viheralueiden lisäämistä hulevesien imeyttämiseksi, arvokkaalle luontoalueelle ei saisi suunnitella rakentamista
- maakunnallisesti arvokas luontoalue pitäisi suojella luonnonsuojelulain nojalla
- metron kapasiteetti ei riitä
- joukkoliikenteen suosio tulee jatkossa laskemaan ja yksityisautoilu lisääntymään
- nykyisten asukkaiden asema heikkenee, jos metsäalueelle rakennetaan
- asumismuotoja ja väestörakennetta ei tule tasapainottaa suosimalla joitakin muotoja tai asukkaiden taustoja, koulujen lähipalveluiden hyvä suunnittelu riittää
- mahdollisimman luonnontilaisten lähimetsien myönteiset terveysvaikutukset tulisi huomioida suunnittelussa ja päätöksenteossa
- suunniteltu rakentaminen ei ole kaupunkirakenteen tiivistämistä
- OurCity-hankkeen vaihtoehtoinen täydennysrakentamissuunnitelma osoittaa, että nykyisen Meri-Rastilan alueelle voidaan rakentaa asuntoja 2 000 asukkaalle tuhoamatta ainutlaatuista luontoa.

Vastine:

Uudet ympäristökeskuksen teettämät selvitykset on otettu huomioon osayleiskaavaluonnoksen uudelleen valmistelussa. Kääpäselvitys ja METSO-inventointi ovat tuottaneet odotusten mukaista tietoa metsän monimuotoisuusarvosta ja arvokkaimpien kohteiden sijainnista. Arvokkaimpia kohteita jää rakentamisalueille vain vähäisessä määrin. Ympäristökeskus ei ole pitänyt aluetta suojelukohteena.

Alueen suunnittelussa noudatetaan kaupungin hulevesistrategiaa. Hulevesiä viivytetään, imeytetään ja osa vesistä johdetaan hallitusti eteläpuoliselle korpialueelle sen olosuhteiden säilyttämiseksi.

Alueella ei ole luonnonsuojelulain nojalla suojeltavia kasveja tai eläimiä.

Metron kapasiteetin arvioidaan riittävän, kun vuorovälejä pystytään tihentämään. Helsingin kaupunki pyrkii maankäyttö- ja liikennepoliitticalaan kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kulkuosuuksien nostamiseen.

Asunto- ja kaupunkipoliittisia keinoja ei tule unohtaa alueellisen eriarvoistumisen estämisessä. Ne eivät yksin riitä, mutta eriarvoistumiskehityksen viime vuosina tapahtunut kiihtyminen perustelee pyrkimystä vaihtaa myös asuntojen hallintamuotojakaumaan ja väestörakenteeseen tasapainottavasti.

Osayleiskaavaaluonnoksella pystytään säilyttämään hyvät virkistysmahdollisuudet lähiluonnossa. 85 % metsäalueesta on pystytty jättämään rakentamisalueiden ulkopuolelle, jolloin nykyisten asukkaiden asema ei oleellisesti heikkene. Luonnontilaisimmat metsät säilyvät ennallaan.

Suunniteltu rakentaminen on seudun ja kaupungin tasolta tarkasteltuna rakenteen tiivistämistä.

OurCity-hankkeen vaihtoehtoinen suunnitelma osoittaa, että nykyisen Meri-Rastilan alueen sisälle ja sen liepeille voitaisiin sijoittaa uusia asuntoja. Suunnitelma ei kuitenkaan luo uusia edellytyksiä omistus-asuntotuotannolle, jota tarvitaan alueen asuntojen hallintamuotojakauman tasapainottamiseksi. Täydennysrakentamistarve mm. yhdyskuntarakenteen eheyttämiseksi Helsingin vanhoilla asuntoalueilla on ajankohtainen eikä sitä voi korvata rakentamalla "jonnekin muualle". OurCity-hankkeen täydennysrakentamissuunnitelman mahdollista toteuttamista ei tämän vuoksi voi nähdä vaihtoehtoisena vaan pikemminkin aikaa myöten täydentävänä ratkaisuna Meri-Rastilan länsirannan laajennuksen rinnalla.

OurCity-hankkeen vaihtoehtosuunnitelma 16.4.2012

Tiivistelmä

OurCity -ryhmä teki WDC -hankkeeseen liittyen suunnitelman Meri-Rastilan täydennysrakentamisesta. Hankkeen tavoitteena oli sijoittaa nykyiselle asuinalueelle osayleiskaavahanketta vastaava määrä asuinrakentamista käyttämättä Meri-Rastilan rakentamatonta metsäaluetta. Hankkeen yhteistyötahoina olivat mm. Helsingin yliopisto ja Aalto -yliopisto ja metsäalueen rakentamista vastustava Pro Meri-Rastila -asukasryhmä.

Suunnittelutyössä käytettiin asukaslähtöisen suunnittelun menetelmiä kuten asukkaiden ja suunnittelijoiden yhteisiä työpajoja. Suunnitelmien laatiminen tapahtui opiskelijoiden kurssitöinä OurCity -ryhmän ammattijäsenten ohjauksessa.

Suunnitelma perustuu viidelle suunnitteluperiaatteelle:

1. olevan asuinalueen elvyttäminen, hyödyntäminen ja se ominaisluonteen vahvistaminen
2. paikallisten asukkaiden tietämyksen hyödyntäminen osallistuvassa suunnitteluprosessissa
3. luonnonympäristön säilyttäminen ja kestävä hyödyntäminen
4. kaupunkimaisten ja esikaupunkimaisten alueen osien yhdistäminen ja sosiaalinen integrointi
5. asuntokannan kasvattaminen ja maineen parantaminen

Suunnitelmassa uusi rakentaminen sijoittuu pääosin nykyisille virkistysalueille ja asuinkortteleiden pysäköintipaikoille. Ostoskeskus on suunnitelmassa purettu ja korvattu asuinrakennusten avoimella korttelirakenteella. Vuotien päälle ja pohjoispuolelle on sijoitettu toimitilaa ja julkisia palvelurakennuksia osin nykyisten rakennusten tilalle. Uusia päiväkotia on kaavailtu sijoitettavaksi nykyisille puistoalueille.

Uudet rakennukset on sijoitettu useissa kohdissa kävely- ja pyöräilyreittien varteen kadunvarsin sijasta. Näiden reittien solmukohtiin on pyritty luomaan rakentamisella kaupunkitilallisia tiivistymiä ihmisten kohtaamispaikoiksi ja Haruspuistoon on suunniteltu em. kohtiin asuinrakennusten lisäksi kaksi uutta yhteistilarakennusta.

Asunnoista 80 % on suunniteltu omistus- ja 20 % vuokra-asunnoiksi. Omistusasunnoista 25 % on ajateltu ryhmärakennuttamiskohteiksi. Sosiaaliseen integraatioon on pyritty mm. asuinrakennuksilla, joissa yhdistetään omistusasumiseen erityisryhmien vuokra-asumista.

Vastine

OurCity-hankkeen vaihtoehtoinen suunnitelma osoittaa, että nykyisen Meri-Rastilan alueen sisälle ja sen liepeille voitaisiin sijoittaa uusia asuntoja. Suunnitelma ei kuitenkaan luo uusia edellytyksiä omistus-asuntotuotannolle, jota tarvitaan alueen asuntojen hallintamuotojakauman tasapainottamiseksi. Täydennysrakentamistarve mm. yhdyskuntarakenteen eheyttämiseksi Helsingin vanhoilla asuntoalueilla on ajankohtainen eikä sitä voi korvata rakentamalla "jonnekin muualle". Osayleiskaavahankkeen konkreettisena tavoitteena on laajentaa asuntoaluetta ja siten tiivistää kaupunkirakennetta Rastilan metroaseman lähialueella. OurCity-hankkeen täydennysrakentamissuunnitelman mahdollista toteuttamista ei tämän vuoksi voi nähdä vaihtoehtoisena vaan pikemminkin aikaa myöten täydentävänä ratkaisuna Meri-Rastilan länsirannan laajennuksen rinnalla. Rastilan metroaseman seudun täydennysrakentamismahdollisuuksia tullaan jatkossa selvittämään riippumatta länsirannan osayleiskaavan ratkaisusta.

OurCity -ryhmän vaihtoehtosuunnitelma on esitetyiltä suunnitteluperiaatteiltaan ja asukaslähtöisen prosessinsa osalta ansiokas. Taustatyö ja analyysi on tehty markkina- ja kustannustilannetta lukuun ottamatta perusteellisesti. Suunnitelma sisältää käyttökelpoisia suunnitteluideoita, mutta määrällinen tavoite on osoittautunut liian suureksi, ja suunnitelman suurimmat ongelmat ovat sen toteutuskelpoisuudessa. Ehdotetut täydennysrakentamisen paikat sijaitsevat pääosin voimassa olevan asemakaavan mukaisilla virkistysalueilla. Suunnitelma toimii kuitenkin Meri-Rastilan täydennysrakentamismahdollisuuksien idealuonnoksena ja työryhmän esittämiä ajatuksia voidaan hyödyntää täydennysrakentamismahdollisuuksien selvittämisen yhteydessä.

Yleinen ongelma esikaupunkien täydennysrakentamisessa on autopaikkojen järjestäminen. Uusi rakentaminen sijoittuu myös tässä suunnitelmassa usein nykyiselle pysäköintialueelle ja syö vanhat autopaikat samalla kun tuottaa tarvetta uusille. Muodostuva taloudellinen yhtälö on todella vaikea Helsingin korkealla kustannustasolla ratkaistavaksi. Metron autopaikkojen tarvetta vähentävä vaikutus voidaan tosin huomioida alueen asemakaavaa tulevaisuudessa tarkistettaessa.

Suurin ongelma suunnitelman toteuttamiskelpoisuuden suhteen on alueen vähäinen omistusasuntokysyntä. Ryhmärakentaminen on hyvä vaihtoehto omistusasumisen toteuttamiseksi alueella, mutta siihen ei vielä kohdistu suurta kysyntää. Ryhmärakentaminen soveltuu hyvin standardituotannosta poikkeaviin esim. yhteisöllisemmän asumisen malleihin, mutta se ei asuntoneliöhinnoiltaan liene HITAS -tasoa halvempaa. Tuottajamuotoisen omistusasuntotuotannon on arvioitu olevan alueella mahdollista vain, jos hinnat saadaan yksinkertaisilla ja tehok-

kailla suunnitteluratkaisuilla erityisen mataliksi. Tätä vaikeuttaa pää-
kaupunkiseudun kustannustason lisäksi em. autopaikkojen rakentami-
sen hinta.

KaupSu-yhdistys/Rastila-työryhmän vaihtoehtosuunnitelma 5.5.2012

KaupSu-yhdistys/Rastila-työryhmä on toimittanut kaupunkisuunnittelu-
lautakunnan kokoukseen 8.5.2012 esityksen, jossa esitetään Rastilan
metroaseman ympäristön tiivistämistä yhdistämällä KaupSun, OurCity-
ryhmän ja kaupunkisuunnitteluviraston osayleiskaavas suunnitelman
osa-alueita.

Vastine

Vaihtoehtosuunnitelma perustuu OurCity-ryhmän ehdotuksen tavoin
ajatukseen, että täydennysrakentaminen on osayleiskaava-alueen ra-
kentamisen vaihtoehto. Kuten vastineessa OurCity-ryhmän suunnitel-
maan on todettu, täydennysrakentamistarve mm. yhdyskuntarakenteen
eheyttämiseksi Helsingin vanhoilla asuntoalueilla on ajankohtainen eikä
sitä voi korvata rakentamalla "jonnekin muualle". Osayleiskaavahan-
keen konkreettisenä tavoitteena on laajentaa asuntoaluetta ja siten tii-
vistää kaupunkirakennetta Rastilan metroaseman lähialueella. Ole-
massa olevan asuntoalueen täydennysrakentamista ei tämän vuoksi
voi nähdä vaihtoehtoisena vaan pikemminkin aikaa myöten täydentä-
vänä ratkaisuna Meri-Rastilan länsirannan laajennuksen rinnalla. Rasti-
lan metroaseman seudun täydennysrakentamismahdollisuuksia tullaan
jatkossa selvittämään riippumatta länsirannan osayleiskaavan ratkai-
susta.

Työryhmän esittämiä ajatuksia voidaan hyödyntää täydennysrakenta-
mismahdollisuuksien selvittämisen yhteydessä.

Osayleiskaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 11.1.–11.2.2013. Ehdotuksesta jätettiin 27 muistutusta. Ehdotuksesta on nähtävilläolon jälkeen lähetetty kaksi kiinteistölautakunnalle osoitettua kirjettä.

LAUSUNNOT

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa kaupunginmuseo, kiinteistölautakunta, nuorisosiainkeskus, opetusvirasto, sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta, pelastuslautakunta, yleisten töiden lautakunta, ympäristölautakunta, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin Energia, Helsingin kaupungin Liikennelaitos-liikelaitos (HKL), HSL Helsingin seudun liikenne, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, Uudenmaan liitto sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Liikuntavirasto on ilmoittanut, ettei sillä ole ehdotuksesta.

HKL, Helen Sähköverkko ja pelastuslautakunta toteavat lausunnoissaan, ettei niillä ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Nuorisosiainkeskus pitää lausunnossaan osayleiskaavan suunnittelua laadukkaana ja asukkaiden toiveita huomioon ottavana. Osayleiskaavaehdotus ehdotus säästää maisemallisesti ja virkistyskäytön kannalta arvokkaan rantametsän, säilyttää seudullisen virkistysyhteyden ja pitää ranta-alueen asukkaiden käytössä.

Opetusvirasto puoltaa lausunnossaan osayleiskaavan hyväksymistä. Alueelle ei tarvita tilavarausta koulutiloille, vaan uudet tilat toteutetaan nykyisen koulun yhteyteen opetustoiminnan kehittämistä tukevana ja eriarvoistumista torjuvana ratkaisuna.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta toteaa, että sillä on tarve saada Vuosaaren alueelle tiloja palvelukeskukselle ja palveluasumiselle. Kaavan keskustatoimintojen alue mahdollistaa viraston tarpeet ja soveltuu sijainniltaan palveluille. Kaavan joustavuus on tärkeää, jotta voidaan vastata muuttuviin palvelutarpeisiin.

Kaupunginmuseon johtokunta pitää lausunnossaan valitettavana, että virkistyskäyttöön vakiintunut ja luontoarvoiltaan arvokas alue muuttuu rakennetuksi alueeksi. Kuitenkin osayleiskaavassa rantavyöhyke säily ja muinaisranta-alueen hienovarainen toteuttaminen voi parantaa arvokkaan geologisen kohteen saavutettavuutta ja lisätä asukkaiden tietämystä alueen muinaishistoriasta.

Metsärinnettä halkovaa rakennusten muuria kaupunginmuseo pitää maiseman vaalimisen kannalta ongelmallisena ja esittää korkeuksien

madaltamista siten, etteivät ne liaksi hallitse maisemaa. Lausunto puoltaa osayleiskaavaehdotuksen hyväksymistä em. huomautuksin.

Vastine

Voimassa olevassa Yleiskaava 2002:ssa alueella on kerrostalovaltainen alue. Osayleiskaavassa osoitetaan rakentamiseen käytettävissä oleva alue, rakentamisen massoittelu ja volyyymi ratkaistaan vasta asemakaavan laadintavaiheessa.

Viitesuunnitelman kortteleiden muurimainen julkisivu rantapuistoa vasten johtuu pyrkimyksestä suojata korttelipihat Vuotien melulta. Viitesuunnitelmassa rakennukset on kuitenkin porrastettu ja ne jäävät suurmaisemassa pääosin rantalepikon katveeseen.

Kiinteistölautakunta toteaa lausunnossaan, että yksi keskeisimmistä asuntopoliittisista ongelmista on kysyntään nähden liian alhaiset asuntojen tuotantomäärät ja niistä johtuvat korkeat hinnat. Kohtuuhintaisuuden esteenä ovat myös maaperäolosuhteet ja laatu- ja tehokkuustavoitteet.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön ohjelman (AM-ohjelma) mukainen vuotuinen tuotantotavoite Helsingissä on 5 000 asuntoa, josta 3 600 rakennetaan kaupungin luovuttamille tonteille. Kaupunginhallitus on nostanut tavoitteen 5 500 asuntoon vuodessa. Valtuuston hyväksymän strategiaohjelman mukaisesti (2011) ilmastonmuutoksen vastustamiseksi kaupunkirakennetta eheytetään raideliikenneverkon palvelualueeseen tukeutuen esim. asemanseutujen rakentamista tiivistämällä. Tavoitteena on joukkoliikenteen avulla vähentää kasvihuonekaasupäästöjä ja liikenteen ympäristöhaittoja.

Osayleiskaavaehdotuksessa esitetään yhdyskuntarakenteellisesti keskeiselle paikalle ja hyvien liikenneyhteyksien äärelle asuntoja vain 2 000 asukkaalle, mikä vastaa vain osin asuntotuotannon määrällisiin ja ilmastopoliittisiin tavoitteisiin. Kiinteistölautakunta pitää tärkeänä säilyttää alueella riittävät virkistysalueet asukkaiden käyttöön.

Kaupunki on pitkään pyrkinyt tasapainoiseen kaupunkikehitykseen ohjaamalla asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakaamaa. Vuokra-asumisen suuren osuuden vuoksi uuden asuntotuotannon on painotettava kohtuuhintaiseen omistusasuntotuotantoon ja muuhun välimuodon asuntotuotantoon. Keskeisimmillä paikoilla on mahdollisuuksia myös sääntelemättömään asuntotuotantoon. Asuntojen kohtuuhintaisuudelle on luotava hyvät edellytykset. Kaavaratkaisujen ja -määräysten kustannusvaikutukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Meri-Rastilan alueen täydennysrakentamisessa, jota voidaan ja tulee edistää, on merkittäviä haasteita alueen alhaisen hintatason vuoksi. Erityisesti omistusasuntotuotannossa rakennuskustannukset ylittävät alueen realistisen markkinahinnan, mikä tekee täydennysrakentamisesta todennäköisesti hyvin hidasta. Siksi osayleiskaava on erityisen tärkeä alueen rakentamismahdollisuuksien lisäämisen kannalta. Elleivät yksityiset rakennuttajat kiinnostu alueen hankkeista, olisi syytä harkita poikkeuksellisesti ATT:n rakennuttamaa vapaarahoitteista tuotantoa.

Osayleiskaavaehdotus turvaa runsaat luonto- ja virkistysalueet. Jatko-suunnittelussa on huomioitava luonnon monimuotoisuus, luonto- ja virkistysarvot ja varmistettava viheryhteydet asutuksen ja virkistysalueiden välillä. Kaava-alueen laajentaminen voi vaarantaa em. arvoja.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan edellyttämä ryhmä- ja omatoimisen rakentamisen edistäminen alueella edellyttää soveltuvien tonttien asemakaavoittamista ts. rakennettavuudeltaan helppoja, itsenäisiä ja hankkooltaan maltillisia tontteja.

Kiinteistölautakunta puoltaa osayleiskaavan hyväksymistä edellä mainitun huomautuksen.

Vastine

Osayleiskaavan mukainen uusi rakentaminen sijoittuu kävelyetäisyydelle metroasemasta, väistää arvokkaimpia luontokohteita ja tarjoaa riittävät virkistysalueet asukkaille. Kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen 12.5.2011 mukaisesti rakentamisaluetta on pienennetty kerosalataavoitteen säilyessä ennallaan. Kohtuuhintaisuuden edellytykset sekä luonto- ja virkistysarvot tullaan ottamaan vielä tarkemmin huomioon asemakaavaa laadittaessa. Nykyisen Meri-Rastilan täydennysrakentamisen suunnittelu alkaa rinnan osayleiskaava-alueen asemakaavoituksen kanssa. Ryhmärakentamisen edellytysten luominen huomioidaan käynnistyvässä kaavatyössä sekä osayleiskaava-alueen jatko-suunnittelussa että jo rakennetun alueen täydennysrakentamisen suunnittelussa.

Yleisten töiden lautakunta toteaa lausunnossaan, että alue on maakuntakaavassa osa yhtenäistä virkistysaluetta ja yleiskaavassa osa Helsingin itäistä vihersormea. Lautakunnan mukaan ehdotusta on kehitettävä siten, että luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas metsäalue säilyy yhtenäisempänä ja leveämpänä viheralueena. Meri-Rastilan asutusta on lisättävä ensisijaisesti olemassa olevaa rakennettua aluetta täydentämällä ja tiivistämällä

Esitetyt jalankulkuyhteydet ovat toimivia, mutta yhteystarpeiksi merkityt yhteydet on osoitettava reitteinä. Suunnitteluratkaisujen tulee olla esteettömiä ja käyttäjäystävällisiä. Esteettömyys on vaikea toteuttaa jyrkissä, vaarallisissa rinteissä. Korkeuserojen tuottamiin haasteisiin on kiinnitettävä jatkosuunnittelussa erityishuomiota. Kadut mitoitettava riittävän leveiksi yhdyskuntatekniikkaa varten ml. valaisimet, istutukset, lumitilavaraukset.

Keskustatoimintojen alueiden pysäköinnin järjestäminen on vaikeaa, koska liityntäpysäköintitarve kasvaa tehostetun maankäytön tuloksena. Korttelikohtaiset pysäköintilaitokset ovat hyvä ratkaisu asuinkortteleissa ja kadunvarsipysäköintiä tulee suunnitella vain täydentäväksi ratkaisuksi.

Yleisten alueiden kustannusten kasvu ilmoitetusta on todennäköistä. Lautakunta puoltaa osayleiskaavan hyväksymistä edellä mainituin huomautuksin.

Vastine

Osayleiskaavan tavoitteena on laajentaa asuntoaluetta Rastilan metroaseman lähellä. Kaavaehdotus säästää maisemallisesti ja virkistyskäytön kannalta arvokkaan rantametsän sekä säilyttää seudullisen virkistysyhteyden ja muinaisrantamuodostuman. Rakentamisaluetta ei voi pienentää ilman että asukasmäärätavoitteesta tingitään.

Kaupungin asuntotuotantotavoitteet edellyttävät sekä uusien alueitten osoittamista rakentamiseen että olemassa olevan rakenteen tiivistämistä. Meri-Rastilan nykyistä rakennettua aluetta on tarkoitus täydentää ja tiivistää samalla kun Rastilan metroaseman seudun täydennysrakentamismahdollisuuksia selvitetään laajemmin.

Osayleiskaavan kaavakarttaa on lausunnon perusteella muutettu niin, että yhteystarpeet on merkitty reiteiksi. Myös pohjoisosan katujen sijaintia on tarkistettu lausuntojen ja jatkotarkastelun pohjalta esteettömmiksi. Laaditut jatkosuunnitelmaluonnokset osoittavat, että esteettömyyskysymykset ovat ratkaistavissa asemakaavaa laadittaessa. Korttelialueita voidaan rajata niin, että ne väistävät jyrkimpiä maasto-kohtia. Katualueiden tarkemmassa suunnittelussa varataan tarvittavat tilat yhdyskuntatekniikalle, istutuksille ja lumialueille. Kustannukset tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Keskustatoimintojen korttelialueiden pysäköinti on lähtökohtaisesti tarkoitus ratkaista korttelikohtaisesti. HSL:n lausunnon mukaan liityntäpysäköinnille ei Rastilassa tarvita lisää autopaikkoja.

Ympäristölautakunnan lausunnossa todetaan, että Meri-Rastilan länsirannan suunnittelu on ollut monivaiheista ja maankäyttösuunnitelmaa on onnistuttu kehittämään hyvin. Osayleiskaavaehdotus säästää arvokkaan rantametsän sekä säilyttää seudullisen virkistysyhteyden ja muinaisrantamuodostuman.

Alueella ja sen läheisyydessä on arvokkaita kääpäsiintymiä ja pitkään kehittyntä ei-talousmetsää. Kaava-alue on METSO -selvityksen mukaan Helsingissä huomattavan laaja luonnonsuojelubiologisesti arvokkaista metsistä koostuva kokonaisuus, jonka arvokkuus muodostuu alueen laajuudesta ja kääpälajien runsaudesta.

Muinaisrantaan kohdistuisi asutuksesta todennäköisesti merkittävää kulumista.

Asemakaavavaiheessa Vuotien reunan asuminen edellyttää liikenteen päästöjen vuoksi riittävää suojaetäisyyttä, eikä asuntoja tule yksinomaan Vuotielle suuntautuvina. Asemakaavassa on myös huomioitava EU:n 0-energiatavoite vuoden 2020 alusta.

Hyvät joukkoliikenneyhteydet ja metroaseman läheisyys ovat vahvin perustelu alueen rakentamiselle. Asemakaavavaiheessa on löydettävä uusia pysäköintipoliittisia ratkaisuja kuten autopaikkojen käytön tehostaminen, autopaikattomat tai vähäautopaikkaiset rakennukset sekä autopaikan ja pysäköinnin kustannusten erottaminen toisistaan.

Vastine

Arvokkaitten kääpäalueitten säilymismahdollisuuksia on selvitetty yhteistyössä ympäristökeskuksen asiantuntijoiden kanssa. Selvitysten mukaan metsäalue voisi säilyä merkittävänä kääpäalueena rakentamisen jälkeenkin.

Muinaisrannan odotettavissa oleva kulumisen kohdistuu todennäköisesti enemmän kasvillisuuteen kuin kivimuodostelmiin. Kulumiseen voidaan vaikuttaa kulun ohjauksella ja puistoalueen rakenteilla.

Vuotien liikenteen päästöjen torjunta on asumisen suhteen ratkaistavissa paitsi suojaetäisyyden, myös teknisten keinojen avulla.

Asemakaavan laadinnassa huomioidaan energiavoitteet ja -määräykset. Jos pysäköintipoliittiset keinot mahdollistavat laitospysäköintipaikkojen vähentämisen, parantaa se mahdollisuuksia tuottaa alueelle kohtuuhintaisia asuntoja.

Helsingin Energia, Lämmitysmarkkinat toteaa lausunnossaan, että Meri-Rastilan länsirannan osayleiskaavalla mahdollistetaan esikaupunkimaista asumista ja siihen liittyviä palveluja jo rakennetun kaupunkinfrastruktuurin välittömään läheisyyteen.

Osayleiskaavan selostuksessa on arvioitu kaava-alueen ekologisuutta, aivan kuten vastuullisessa kaavoitusprosessissa kuuluukin tehdä. HEKO-ekotehokkuustyökalun avulla kaava-alue on saanut arvosanan hyvä. Arvosanaa alentaa kaavaselostuksen mukaan mm. Helsingin Energian käyttämät fossiiliset polttoaineet.

Energiahuollon osalta laskennassa on käytetty lähtöarvoina menneiden vuosien energiatuotannon ominaispäästöjen arvoja. Osayleiskaavan valmisteluajana Helsingin Energia on sitoutunut merkittäviin lisäyksiin uusiutuvien polttoaineiden käytössä. Helsingin Energia kehittää omaa energiatuotantorakennettaan systemaattisesti yhä vähäpäästöisemmäksi laajan ja monipuolisen kehitysohjelman mukaisesti ja investoi uusiutuviin tuotantotekniikoihin mm. uusiutuvien polttoaineiden käytön osalta ja tähtää omassa energiatuotannossaan CO₂-neutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä.

Osayleiskaavaehdotuksen mukaiselle alueelle rakennettavat ja kaukolämmitettävät kiinteistöt ovat automaattisesti mukana tässä kehityksessä ja matkalla kohti CO₂-neutraalia lämmitysenergiaa ilman omia paikallisia tuotantoon liittyviä investointeja.

Tässä tapauksessa olisi mielenkiintoista tehdä laskenta uudelleen selaisilla ominaispäästöarvoilla, jotka kuvaavat tilannetta kaava-alueen viimeisen rakennuksen toteutumivuotena. Tämä kuvaisi alueen aitoa ekotehokkuutta energiahuollon osalta.

Helsingin Energialla ei ole muuta huomautettavaa osayleiskaavaehdotukseen.

Vastine

Helsingin Energian vähittäinen siirtyminen hiilineutraaliin energiantuotantoon vuoteen 2050 mennessä tulee oleellisesti parantamaan koko Helsingin ekotehokkuutta.

HEKO-työkalussa helsinkiläinen standardiratkaisu, alueen liittäminen kaukolämpöverkkoon nähdään lähtötasona, jota voidaan parantaa mahdollisilla paikallisilla uusituvan energiantuotannon ratkaisuilla. Helsingin Energian lausunnossa mainittu kaukolämmön muuttuminen tulevaisuudessa vähähiilisemmäksi on hyvin myönteinen asia. Tämä tul-
laan ottamaan huomioon kehitettäessä HEKO-menetelmän seuraavaa

versiota. Toivottavaa olisi, että kaupunkisuunnittelun käytössä olisi ajassa muuttuva, nykyistä dynaamisempi arviointiväline, jonka arviointiparametreja olisi mahdollista joustavasti säätää alueelliseen ekotehokkuuteen vaikuttavien tekijöiden muuttuessa tai yleiseen ekotehokkuuteen liittyvän tiedon syventyessä. Hyvänä esimerkkinä tällaisesta muutoksesta ovat juuri kaukolämmön polttoainejakaumassa tapahtuvat muutokset.

Osayleiskaava-alueen ekotehokkuuden arviointia voidaan tarkentaa alueen yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä, jolloin voidaan hyödyntää myös muita arviointia varten kehitettyjä menetelmiä.

HSL Helsingin seudun liikenne pitää lausunnossaan hyvänä uuden asutuksen, työpaikkojen ja palveluiden kytkeytymistä vahvan joukkoliikenteen varaan. Kaavaehdotuksen mukainen rakentaminen tehostaa olemassa olevan metroyhteyden hyödyntämistä. Asuntoalueen läpiajettavuus on erittäin hyvä asia palveluliikenteen toimintamahdollisuuksien kannalta, mutta jatkosuunnittelussa on huomioitava pienkalustoliikenteen tilatarpeet myös talviolosuhteissa.

Kävelyn ja pyöräilyn yhteydet metroasemalle ja muille joukkoliikenteen pysäkeille tulee suunnitella ja toteuttaa suoriksi, esteettömiksi, laadukkaiksi ja turvallisiksi. Rastilan metroasemalle tavoitellaan 70 uutta pyöräpaikkaa vuoteen 2020 mennessä nykyisten liityntäautopaikkojen säilyessä ennallaan.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n lausunnon mukaan Pääkaupunkiseudun ilmastostrategia 2030:n mukaan kestävä yhdyskunnan kehittäminen perustuu sen täydentämiseen ja eheyttämiseen raideliikenteeseen tukeutuen.

Alueen jatkosuunnittelussa on kartoitettava ne energiantuotannon ja -käytön ratkaisut, joiden avulla energiankulutusta voidaan optimoida ja tuotannon päästöjä minimoida. Ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategian toimenpidelinjaukset on huomioitava sään ääri-ilmiöihin varautumiseksi. Hulevesistrategia on huomioitava kaavatyössä.

Osayleiskaavaehdotus ei aiheuta ilmanlaadun kannalta ongelmallisia tilanteita. Asemakaavavaiheessa arvioidaan ja tarvittaessa vähennetään ilmansaasteille altistumista asuntojen sijoittamisella ja ilmanvaihtoteknisillä ratkaisuilla.

Vuotien raitin uudelle runkovesijohdolle on varattava riittävä tilavaraus osayleiskaavaan ja alue on suunniteltava verkoston siirtotarve mini-

moiden. Kaavatyössä on jatkossa laadittava vesihuollon yleissuunnitelma kustannusarvioineen.

Jatkosuunnittelussa on huomioitava jätehuollon järjestäminen joko kiinteistökohtaisin, lajittelun mahdollistavin jätetiloin tai keskitetyin keräyspistein kuten Ormuspellossa. Alueellinen keräyspiste sijaitsee Meri-Rastilan liikekeskuksessa.

Vastine

Teknisten verkostojen tilavaraukset otetaan huomioon ja merkitään tarvittavalla tarkkuudella asemakaavaehdotukseen tarkempien suunnitelmien mukaisesti. Vesihuollon yleissuunnitelmat kustannuksineen arvioidaan jatkosuunnitteluvaiheessa.

Uudenmaan liitto toteaa, että vuonna 2007 voimaan tullut Uudenmaan maakuntakaava ja vuonna 2012 voimaan tullut 1. vaihemaakuntakaava ohjaavat Helsingin osayleiskaavoitusta. Uudenmaan maakuntakaavassa osayleiskaava-alue on taajamatoimintojen aluetta ja virkistysaluetta, lisäksi alueen pohjoisreunassa on seutuliikenteen rata.

2. vaihemaakuntakaavassa (lausunnon antamisen jälkeen hyväksytty maakuntavaltuustossa vuonna 2013) osayleiskaava-alue on taajamatoimintojen aluetta, jossa rantaa pitkin kulkee viheryhteystarvemerkinä. Kaava-alueen itäpuolinen alue on merkitty tiivistettävän alueen kehittämisperiaatemerkinnällä.

Maakuntakaavan virkistysaluevarauksen laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa tai siitä voidaan jopa luopua edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu. Virkistysaluemerkinnän tavoite voi toteutua, kun osayleiskaavaehdotuksessa taajama-alue ulottuu maakuntakaavan virkistysalueelle ja virkistysalue vastaavasti taajama-alueelle. Maakuntakaavan tavoite voi näin toteutua.

Pohjois-eteläsuuntaisen viheryhteyden säilyminen ja toimivuus on tärkeää. Viheryhteyden toimivuutta on arvioitava jatkossa tarkemmin ja varmistettava viheryhteyden toteutumismahdollisuudet.

Uudenmaan liitto puoltaa osayleiskaavaehdotuksen hyväksymistä em. näkökohdat huomioiden.

Vastine

Pohjois-eteläsuuntainen viheryhteys on otettu kaavaratkaisussa huomioon. Lisäksi osayleiskaavassa on osoitettu alueen asukkaita palveleva puisto ja alueen sisäiset virkistysreitit.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo, että kerrostalovaltaisen asuntoalueen laajentaminen kävelyetäisyydellä metroasemasta on raideliikenteeseen tukeutuvan yhdyskuntarakenteen kannalta myönteistä.

Kaavaselostuksessa mainitut meluntorjunnan ja rakennusten ilmanvaihtoon kohdistuvat erityistarpeet on viety puutteellisesti itse kaavaan. AK-korttelin kohdalle kaavakarttaan on merkitty meluntorjuntatarve Vuotien rantaan. Ilmanvaihdon osalta ei ole merkitty mitään määräyksiä. Meluntorjunta- ja ilmanlaatumääräykset puuttuvat myös keskustatoimintojen korttelialueilta, jonne kaavaselostuksen mukaan voidaan rakentaa myös asuntoja. Tältä osin kaavaa tulee täydentää.

Luontoarvojen osalta on otettava huomioon seuraavaa:

- rantavyöhykkeen viherkäytävä tulee säilyttää metsäisenä, tämä tulee huomioida myös VP-alueella
- luo-merkinnällä varustettu tervalepikko tulee säilyttää luonnontilaisena
- hulevesien hallinta tulee tehdä luontoarvot huomioiden, rinnekorpi ja sen lähiympäristön puusto tulee säilyttää luonnontilassa

Vastine

Kaavaselostuksessa mainitut meluntorjunnan ja ilmanvaihdon erityistarpeet on ollut tarkoitus merkitä kaavamääräyksiin asemakaavavaiheessa, mutta ne on lausunnon johdosta nyt merkitty osayleiskaavaehdotukseen asemakaavoituksen velvoitteina.

Lausunnossa edellytetään rannan viherkäytävän säilyttämistä metsäisenä myös VP -alueella. Kaavaratkaisu mahdollistaa luonnon monimuotoisuuden takia arvokkaaksi merkityn alueen säilymisen luonnontilaisena. Kaavaa ja selostusta on täydennetty luo -merkityn alueen määrittelyn osalta.

Puistoalueeksi tarkoitettulle vanhalle niittyalueelle on tarkoitus sijoittaa asuntoalueen asukkaita palvelevia puistotoimintoja ja hulevesien käsittelyyn tarkoitettu rakenne, joka toimisi osana puistoa. Puisto on suunniteltu toiminnalliseksi osaksi Itä-Helsingin kulttuuripuistoa, ja sen rakentaminen on tarpeellista, jotta alueen virkistyspalvelut ja luontoarvoiltaan tärkeimmät osat vihervyöhykkeestä voidaan jatkossa säilyttää. Alueelle on laadittu puiston ideasuunnitelma ja hulevesisuunnitelma. Puiston suunnittelussa voidaan ottaa huomioon alueen luontoarvot.

Rinnekorpea ympäröivä puusto on nykyisin monimuotoisena hoidettua metsää.

Kaavamääräyksiä ja kaavaselostusta on lausunnon johdosta täydennetty seuraavasti:

Keskustatoimintojen alueen määräykseen on lisätty teksti: " Asumisen osalta on alueella asemakaavoituksessa selvittävä liikenteen ympäristöhaittojen torjunnan tarve."

Kaavamääräykseen luo -alueesta on lisätty teksti "Alueen hoidossa on sovitettava yhteen virkistyskäytön vaatimat reitit ja luontoarvojen säilyttäminen. Alueella sallitaan toimenpiteet, jotka ovat tarpeen suojeluarvon säilyttämiseksi, hulevesien hallinnan ja ulkoilureittien turvallisuuden ylläpitämiseksi."

Selostukseen on lisätty VL- ja VP -alueiden yhteyteen laajempi teksti "VL- ja VP -alueille on osoitettu alueenosat (luo), jotka ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita. VP -alueella luo -merkintä osoittaa ranta-alueen puustoa, joka tärkeä lepakoiden kannalta. VL -alueelle osoitettu luo -merkintä osoittaa metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää kokonaisuutta, jolla sijaitsee arvokkaita kasvillisuus-, kääpä- ja linnustokohteita. Alueen hoidossa sovitetaan yhteen virkistyskäytön vaatimat reitit ja luontoarvojen säilyttäminen. Alueella sallitaan toimenpiteet, jotka ovat tarpeen suojeluarvon säilyttämiseksi, hulevesien hallinnan ja ulkoilureittien turvallisuuden ylläpitämiseksi."

Puistoalue (VP) on toiminnallinen osa Itä-Helsingin kulttuuripuiston suunnittelualuetta ja sen viherrakentaminen on tarpeellista, jotta alueen virkistyspalvelut ja luontoarvoiltaan tärkeimmät osat vihervyöhykkeestä voidaan jatkossa säilyttää. Alueelle on laadittu puiston ideasuunnitelma ja hulevesisuunnitelma. Puiston suunnittelussa voidaan ottaa huomioon alueen luontoarvot."

MUISTUTUKSET

Yksityishenkilöt ja yhteisöt jättivät määräaikaan mennessä osayleiskaavaehdotuksesta 27 muistutusta. Seuraavassa esitetään tiivistelmät muistutuksista aihepiireittäin sekä niiden vastineet.

Luonnonarvoihin liittyvät asiat muistutuksissa

Mu1, Mu2, Mu3, Mu5, Mu6, Mu7, Mu8, Mu9, Mu10, Mu12, Mu13, Mu14, Mu16, Mu17, Mu18, Mu19, Mu20, Mu21, Mu22, Mu23, Mu24, Mu26, Mu27

Muistutuksissa vastustettiin metsäalueelle sijoituvaa rakentamista etenkin metsäalueen monimuotoisuusarvojen vuoksi. METSO -arviointeja vaadittiin julkistettaviksi suunnitelmien niiden huomioimiseksi kaavan päivittämisessä. Arvioinneissa osia länsirannan metsäalu-

eesta arvotettiin METSO:n luokituksen korkeimpiin arvoluokkiin I ja II. Muistutuksissa esitetään arvioinneissa havaitun merkittäviä luontoarvoja, jotka häviäisivät suunnitellun rakentamisen tuloksena. METSO-selvityksen tietoja ei muistutusten mukaan olisi otettu huomioon kaavaa laadittaessa tai että niitä olisi tulkittu tarkoituksella väärin. METSO- ja kääpäselvitykset on jätetty huomioimatta ja luontoselvitysten tietoja on tarkoituksellisesti tulkittu väärin, kun alueen arvo kokonaisuutena on ohitettu tarkastelemalla yksittäisiä lajeja ja niiden uhanalaisuutta. Yksi muistuttaja esittää, että Myllypuron alueen viime vuosikymmenen lisäksi täydennysrakentamisen luontovaikutukset tulisi arvioida ennen osayleiskaavaehdotuksen hyväksymistä luontoalueiden lisääntyneen kulumisen vuoksi.

Rakentamisen arvioitiin vaikuttavan suunnittelualuetta laajemmin ja heikentävän alueen mahdollisuuksia säilyä monimuotoisena ja vähentävän sitä kautta jäljelle jäävän metsäalueen merkitystä ja lintuarvoja. Virkistyskäytön arvioidaan lisäävän aluskasvillisuuden kulumista ja haittaavan puiden taimien ja kasvillisuuden uudistumista. Aluetta pidetään Uudenmaan liiton kriteerien mukaan maakunnallisesti arvokkaana luontoalueena. Suurta pirstoutumatonta metsäkokonaisuutta pidetään Helsingissä harvinaisena ja alueen yhtenäisen muodon todetaan säilyttäneen sisäosan luontoarvoja. Metsäisenä säilytettävän yhtenäisen alueen vähimmäiskoosta kaivataan tietoa.

Muistutuksissa esitetään, että rakentaminen uhkasi osaa alueen arvokkaista luontokohteista. Korpikuusikon epäillään jäävän liian lähelle rakentamista ja sen olemassaolon puroineen joutuvan uhatuksi. Monia alueen ekosysteemeistä mainitaan muistutuksissa harvinaisiksi Etelä-Suomessa. Rantametsän suojelua pidetään luonnontieteellisesti perusteltuna.

Muistutuksissa korostettiin alueella sijaitseva monimuotoista vanhaa metsää, jota arvioitiin olevan suuri osa kaavoitusalueesta ja jota pidettiin Helsingissä harvinaisena. Myös Helsingin metsien kääpäselvitykseen 2011 vedottiin todisteena alueen arvosta. Kääpäselvityksessä alue on arvioitu hyvin arvokkaaksi kääpäalueeksi. Osassa muistutuksista viitattiin kaupungin strategioihin, EU:n biodiversiteettisopimukseen ja Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaaminen- toimintaohjelmaan. Biodiversiteettisopimus edellyttää luontovaikutusten arvioimista suunnitelmissa, joilla voi olla huomattavaa haitallista vaikutusta luonnon monimuotoisuuteen. Joissakin muistutuksista esitetään, että luontoselvitykset ovat puutteellisia ekologisten yhteyksien tutkimisen ja kääpä- ja lahottajayhteisön suhteen.

Osassa muistutuksista esitetään, että geologinen muodostuma tulee kärsimään rakentamisesta, joka muuttaa muodostumaa ja altistaa sitä kulutukselle, ja ettei osaa muodostumasta suojella. Muistutuksessa vaaditaan muodostuman valtakunnallisen merkityksen selvittämistä. Pirunpeltoa pidetään yhdessä muistutuksista myös historiallisesti merkittävänä kohteena.

Vastine

Osayleiskaavan ensisijaisena tavoitteena on ollut laajentaa asuntoaluetta ja tiivistää kaupunkirakennetta. Suunnittelussa on ollut tavoitteena säilyttää alueen arvokkaat luontokohteet, virkistysmahdollisuudet ja luonnonläheinen imago. Rakentamisalueen luonto-, maisema- ja virkistysarvot on selvitetty osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuudella. Yhteensovittaminen ja vaikutusten arviointi on tehty riittäviin selvityksiin perustuen ja rakentaminen on sovitettu arvokkaaseen kohteeseen jättämällä rakentamisalueen ulkopuolelle tärkeimmät luontokohteet.

Kaupungin strategiat, EU:n biodiversiteettisopimus ja Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma (LUMO) on otettu huomioon mm. siten, että rakentamisen vaikutukset on arvioitu ja alueelle on laadittu jo osayleiskaavavaiheessa puistojen ideasuunnitelma, jossa on esitetty muinaisrantapuiston ja rantapuiston periaatteet sekä ulkoilureitit. Ekologisen yhteyden kannalta tärkeimmäksi alueeksi on arvioitu rantavyöhyke, joka on jätetty rakentamisen ulkopuolelle ja osoitettu puistoksi ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi alueeksi. Hulevesien hallintasuunnitelmassa esitetään keinoja säilyttää rakentamisen ulkopuolelle jäävän alueen luontoarvoja. Osayleiskaavan valmistelun yhteydessä on laadittu Helsingin kaupungin luontotietojärjestelmän tietojen täydennykseksi vuonna 2010 Meri-Rastilan länsirannan luontoselvitys, jossa arvioitiin alustavasti rakentamisen vaikutukset arvokkaisiin luontokohteisiin ja annettiin ohjeita vaikutusten lieventämiseksi.

Metsäalueen kiistattomista monimuotoisuusarvoista on ollut hyvä kuva jo ennen vuonna 2012 ympäristökeskuksen teettämää METSO-kriteerein tehtyä selvitystä ja vuonna 2011 tehtyä kääpäselvitystä. Nämä selvitykset täydentävät alueen ominaisuustietoja ja niiden sisältö on käyty läpi heti kun selvitykset ovat valmistuneet. Ympäristökeskus on teettänyt konsulttityönä lähes koko Helsingin alueen kattaneen nk. METSO -selvityksen vuonna 2012. Meri-Rastilaa koskevan aineiston tiedot saatiin kaavoitustyön käyttöön valmisteluvaiheessa ennen loppuraportin valmistumista ja selvitys on mainittu osayleiskaavan liitemateriaalia koskevassa luettelossa. Selvitysten tiedot luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaasta metsäkohteesta, ekologisista yhteyksistä ja met-

säälueen pienenemisen vaikutuksesta on otettu huomioon siltä osin kun se on ollut kaavan muiden tavoitteiden kannalta mahdollista.

Metso-kriteerein arvokkaiksi luokitelluilla kohteilla ei ole luonnonsuojelun alueen statusta, eikä niillä aina sijaitse luonnonsuojelulainsäädännön perusteella suojeltavia kohteita. Meri-Rastilan länsirannan alue on osa metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää aluetta ja kaavaselostuksessa on todettu, että alue on erittäin arvokas kääpääalue, mutta rakentamisalueella ei ole luonnonsuojelulainsäädännön perusteella suojeltavia lajeja. Ympäristökeskuksen arvion mukaan merkittävä osa kääpälajistosta voidaan säilyttää rakentamisalueen rajauksen ulkopuolella. Nämä rakentamisen ulkopuolelle jätettäväksi esitetyt metsäalueet on merkitty osayleiskaavaehdotuksessa luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden kaavamerkinnällä (luo). Muistutusten johdosta luo- kaavamerkintään liittyvää määräystä on täsmennetty.

Uudenmaan liitto ei ole pitänyt hyväksytyssä, mutta toistaiseksi vahvistamattomassa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa Meri-Rastilan länsirannan metsäaluetta maakunnallisesti arvokkaana luontokohteenä, kyseinen alue on merkitty taajama-alueeksi.

Geologinen muodostuma sisältää eri-ikäisiä osia, joista vanhin on tarkoitus suojella luonnonsuojelulain nojalla ja sitä ympäröivä toiseksi vanhin osa säilyttää asemakaavan määräyksiin. Säilytettävän alueen raja on tehty alustavasti geologian tutkimuskeskuksen asiantuntijan kanssa ja tarkennettu ympäristökeskuksen asiantuntijan kanssa. Muodostuma itsessään kestää hyvin kulutusta. Osa muodostumasta on aiemmin hävitetty rakentamalla sen läpi jalankulkutie. Pirunpelto on luonnonmuodostuma, ei ihmisen rakentama historiallinen kohde, jota koskisi muinaismuistolaki.

Asuntorakentamisen tarpeellisuuteen, muualle rakentamiseen ja Meri-Rastilan täydennysrakentamiseen liittyvät asiat

Mu2, Mu3, Mu5, Mu7, Mu8, Mu9, Mu10, Mu12, Mu13, Mu14, Mu15, Mu17, Mu18, Mu20, Mu21, Mu23, Mu25, Mu26, Mu27

Muistutuksissa esitetään, että Helsingillä riittää yleiskaavavarantoa 15 vuodeksi eikä luontoarvoiltaan merkittävien alueiden rakentamisen siksi ole perusteltua. Myös väestöennusteisiin tulee luontoarvojen vuoksi suhtautua varovasti. Lyhytnäköisten asuntorakentamistarpeiden nimissä ei saa tuhota Meri-Rastilan viheraluetta. Joissakin muistutuksissa nähdään Helsingissä olevan tulevana vuosina ylitarjontaa rakennusmaasta.

Osassa muistutuksista pidetään ehdotettua rakentamista ostoskeskuk-
sen ja metroaseman ympäristössä perusteltuna ja ehdotetaan lisäksi
rakentamista Vuotien päälle kannelle.

Joissakin muistutuksissa todetaan muualla Helsingissä olevan parem-
paa rakennusmaata, jossa rakentaminen ei tuhoa luonnontilaista me-
renrantaa peruuttamattomasti. Useassa muistutuksessa pidetään leirin-
täalueen siirtämistä muualle ja asuntovaunualueen ottamista asuinra-
kentamiseen perusteltuna metsäalueelle rakentamisen sijasta. Myös
Pohjavedenpuistoa esitetään vaihtoehtoisena rakentamisalueena.

Osayleiskaavan asuinrakentamistavoite nähdään useissa muistutuk-
sissa voitavan saavuttaa uuden alueen sijasta nykyisen Meri-Rastilan
täydennysrakentamisella. Näkemystä perustellaan OurCity -ryhmän
vaihtoehtosuunnitelmalla, jota pidetään useissa muistutuksissa par-
haana lähtökohtana Meri-Rastilan kaavoittamiselle. OurCity -työ osoit-
taa, että merirastilalaiset ovat valmiita luovuttamaan tilaa omasta
asuinalueestaan metsän säästämiseksi. Täydennysrakentaminen näh-
dään alueen kokonaisvaltaisena suunnitteluna vastapainona ehdotetuil-
le ja aiemmin toteutetuille uusien rakennusalueiden palasille. Osayleis-
kaavan metsäalueelle rakentamisen sijasta esitetty täydennysrakenta-
minen todetaan muistutuksissa kestävämmäksi kehitykseksi, joka hyö-
dyntää valmista infrastruktuuria ja hyödyttää nykyisiä ja tulevia asukka-
ita. Yhdessä muistutuksessa esitetään, ettei ole olemassa syytä, miksi
uudet omistusasunnot Meri-Rastilassa eivät menisi kaupaksi asuntopu-
lan vaivaamassa Helsingissä. Myös valtion asuntotuotanto ja yleis-
hyödylliset rakennuttajat nähdään mahdollisina toimijoina täydennysra-
kentamisen toteutuksessa.

Joissakin muistutuksissa kritisoidaan osayleiskaavaehdotuksen pyrki-
mystä luoda edellytyksiä omistusasuntojen tuotannolle. Sitä pidetään
syrjivänä ja erikoisena, koska Meri-Rastilan eteläosiin 2000-luvulla ra-
kennetut asunnot ovat olleet lähes pelkästään omistusasuntoja. Sa-
moin esitetään, ettei Helsingissä tarvita kalliita vaan pieniä ja kohtuu-
hintaisia asuntoja sekä joustavia mahdollisuuksia siirtyä erikokoisiin
asuntoihin elämäntilanteen muuttuessa. Kalliiden asuntojen uudisalu-
een nähdään edistävän polarisoitumista ja epäillään, ettei alueesta tule
veronmaksajille rahasampoa. Osassa muistutuksista todetaan, ettei
alueelle pitäisi rakentaa yhtään lisää vuokra-asumista.

Muistutuksissa pidetään Vuosaaren viime vuosikymmenien kasvua jo
riittävänä ja luontoa rasittavana. Lisäkasvun ei nähdä ratkaisevan
asuntopulaa.

Vastine

Osayleiskaavan asuinrakentaminen kuuluu suurimmalta osin voimassa olevan Yleiskaava 2002:n kaavavarantoon yleiskaavan kerrostalovaltaisena alueena. Osayleiskaavassa tarkennetaan yleiskaavassa esitettyä rakentamiseen osoitetun alueen rajausta.

Osayleiskaavan laatiminen ei ole sidoksissa vireillä olevaan koko kaupunkia koskevaan yleiskaavaan. Yleiskaavan uudistamistarpeen taustalla ovat väestönkasvu, asuntotarjonnan mahdollistaminen, kaavavarannon hiipuminen ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaaminen sekä hyvän kaupunkielämän edellytysten varmistaminen. Uusimman, yleiskaavatyön pohjaksi laaditun väestöennusteen mukaan väestö voi kasvaa Helsingin seudulla (14 kuntaa) vuoteen 2050 mennessä 600 000 henkilöllä. Tiettyjen oletusten toteutuessa lähes puolet tästä kasvusta saattaa tulla Helsingin nykyisten hallinnollisten rajojen sisäpuolelle.

Yhtenä yleiskaavan keskeistä tavoitteista on tiivistää raideliikenteen varsia ja kehittää monipuolisia kaupunginosakeskuksia, joissa palvelut ovat hyvin saavutettavissa ja liikkuminen joukkoliikenteellä sujuvaa. Meri-Rastilan osayleiskaava on em. yleiskaavan tavoitteiden mukainen.

Östersundomin alueen rakentamisen kestäessä vuosikymmeniä muun Helsingin alueelle tullaan tarvitsemaan uutta kaavavarantoa nykyisen varannon lisäksi (eli myös Meri-Rastilan länsirannan).

Asuinrakentamisen liian pieni tonttivaranto on viimeaikaisten selvitysten mukaan yksi keskeinen tekijä Helsinkiin rakennettavien uusien asuntojen kysyntää pienemmän tarjonnan ja siitä seuraavien korkeiden hintojen taustalla.

OurCity -ryhmän suunnitelma täydennysrakentamisvaihtoehdoksi on hyvä keskustelun avaus ja yhteisön kehittämissyrkimyksiensä ilmaus. Meri-Rastilan täydennysrakentamista ei kuitenkaan voida pitää vaihtoehtona osayleiskaava-alueen rakentamiselle, vaan molempia tarvitaan tulevaisuuden asuntotuotantoa ja Meri-Rastilan kehitystä varten.

Kiinteistölautakunta on lausunnossaan todennut Meri-Rastilan alueen täydennysrakentamisessa olevan merkittäviä haasteita alhaisen hintatason vuoksi. Erityisesti omistusasuntotuotannossa rakennuskustannukset ylittävät alueen realistisen markkinahinnan. Vuokra-asumisen suuren osuuden vuoksi uuden asuntotuotannon on Meri-Rastilassa painotuttava juuri kohtuuhintaiseen omistusasuntotuotantoon ja väli-
muodon asuntotuotantoon. Täydennysrakentaminen tulee todennäköi-

sesti olemaan hyvin hidasta, minkä vuoksi kiinteistölautakunta pitää osayleiskaavaa erityisen tärkeänä.

Osayleiskaavaehdotuksella pyritään luomaan edellytyksiä omistusasuntotuotannolle, koska alueella on jo niin paljon yhteiskunnan tukemia vuokra-asuntoja. Alueella ei kuitenkaan nähdä tarvetta eikä mahdollisuuksia suurille tonttutuotoille tai kalliille asunnoille, jotka toisivat Meri-Rastilaan varakkaita asukkaita. Uuden rakentamisalueen nähdään parantavan vähitellen mahdollisuuksia myös nykyisen Meri-Rastilan täydennysrakentamiseen ja koko alueen asukasrakenteen taspainottumiseen.

Vaikka Vuosaareen onkin rakennettu paljon viime vuosikymmeninä, on siellä edelleen selvästi Helsingin keskiarvoa enemmän virkistysalueita ja kasvava osa Vuosaaresta on tulevaisuudessa raideliikenteen vaikutuspiirissä Jokeri 2-linjan myötä.

Sosiaalisiin vaikutuksiin, virkistykseen, terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät asiat

Mu1, Mu2, Mu3, Mu4, Mu5, Mu6, Mu7, Mu8, Mu9, Mu11, Mu12, Mu13, Mu14, Mu15, Mu16, Mu17, Mu18, Mu20, Mu21, Mu22, Mu23, Mu25, Mu26, Mu27

Metsäalue todetaan muistutuksissa asukkaille tärkeäksi mm. alueen arvokkaimpana paikkana, julkisena tilana, ilon tuottajana ja happikeitaana. Useassa muistutuksessa tulee esiin näkemys luontoalueiden merkityksestä lapsille, vanhuksille, maahanmuuttajille ja sosioekonomisesti heikommassa asemassa oleville. Alue nähdään vaikutukseltaan tuloeroja tasoittavana ja ihmisten kohtaamista lisäävänä.

Uuden rakentamisen nähdään privatisoivan metsäalueen uusien, rikkaiden asukkaiden käyttöön tai tuhoavan sen alueen imagoa ja arvoa heikentävällä tavalla. Rakentamisen esitetään vievän nykyisiltä asukkailta meri- ja luontoyhteyden, mikä taannuttaisi vanhempaa Meri-Rastilaa uudempien alueiden välissä. Ramsinranta mainitaan esimerkiksi epäonnistuneesta yrityksestä vaikuttaa Meri-Rastilan julkiseen profiiliin.

Osayleiskaavaehdotukseen kohdistetaan kritiikkiä sen pyrkimyksestä tai ainakin ehdotetuista keinoista vaikuttaa Meri-Rastilan sosiaaliseen rakenteeseen. Näitä pyrkimyksiä pidetään muistutuksissa elitistisinä, halveksuvina ja alueen omaleimaiset ominaispiirteet sivuuttavina. Asukasliikkeiden aktivismi lähiluonnon säästämiseksi tulisi palkita suojelemalla metsä.

Uuden asuinalueen ja omistusasumisen nähdään lisäävän segregaatiota ja vastakkainasettelua. Joissakin muistutuksissa ei alueella koeta

olevan sosiaalisia ongelmia, joita uudisrakentaminen poistaisi. Muistutuksissa esitetään vanhan alueen täydennysrakentamisen ja sen palveluiden laadun olevan segregatiota tehokkaimmin torjuvaa, asuntojen tarjontaa monipuolisesti lisäävää ja alueen profiilia nostavaa.

Osayleiskaavassa suunnitellun rakentamisen nähdään myös heikentävän viihtyisyyttä, kaupunkikuvaa ja maisemaa mahtipontisuudessaan, kolossaalisuudessaan ja kulmikkuudessaan sekä vähentävän näin Vuosaaren houkuttelevuutta asuntoalueena. Muistutuksissa katsotaan, että asuinrakentamisen laajuus ja maan alle louhittavat pysäköintiluolat muuttavat ja pilaavat alueen luonteen. Meri-Rastilan katsotaan myös olevan valmis, korttelirakenteeltaan ehyesti ja luontevasti metsään rajautuva alue.

Metsäalueen virkistysarvot ja monipuolinen käyttö tuodaan muistutuksissa laajasti esille. Asutuksen lähellä sijaitsevat virkistysalueet nähdään Itä-Helsingin vetovoimatekijöinä, jotka estävät keski- ja hyvätuoloisten muuttamista ympäryskuntiin. Lähiluonnon taloudellisesta merkityksestä kaivataankin tutkimusta. Joissakin muistutuksissa taas todetaan Vuosaaren nykyiset virkistysalueet liian vähäisiksi ja esitetään näkemys, että asutuksesta kävelymatkan päässä sijaitsee erittäin vähän ulkoilumetsiä. Mahdollisuutta saavuttaa metsän rauha ja alueen saavutettavuutta metrolla pidetään tärkeinä. Alueen virkistysarvon koetaan heikkenevän metsäalueen pienentyessä ja rakennetun ympäristön näkyessä ja kuuluessa yhä suuremmassa osassa metsää. Kaavaehdotuksen mukainen lopputulos ei tarkoittaisi harkittua tiivistämistä vaan luonto- ja virkistysalueen supistamista ja heikentämistä.

Kaavaehdotuksen todetaan toteutuessaan supistavan eteläisen Vuosaaren ainoaa hiihtolatua ja vähentävän huomattavasti metsäalueen virkistysarvoa. Virkistyskäyttöä pitäisi priorisoida lisärakentamisen sijasta. Muistutuksissa Meri-Rastilan länsirannan rakentamista kerrotaan vastustettavan Vuosaarella, koska alueen viehätyksensä perustuu kohtalasiin metsäalueisiin ja rantoihin. Puistikoiden ja rantojen rakentamisen nähdään menneen liian pitkälle.

Myös metsäalueen terveysvaikutuksia kuvataan muistutuksissa laajasti. Alueella ja sen monimuotoisella luonnolla nähdään merkitystä paitsi terveysliikunnan edistämisessä ja allergioiden torjunnassa, myös ilman viilentämisessä ja ilmastonmuutoksen vaikutuksena syntyvien haitallisten ilmiöiden torjunnassa. Osayleiskaavan nähdään sivuuttavan luonnon terveysvaikutukset erityisesti sosioekonomisten ryhmien terveyserojen tasaamisessa. Tutkimukset kaupunkiluonnon terveysvaikutuksista on tyystin sivuutettu kaavaehdotuksessa. Lähiluonnon terveysvaikutusten myönteisten terveysvaikutuksista ja rakentamisen niitä vähen-

tävistä vaikutuksesta katsotaan tarvittavan lisää tietoa. Uuden rakentamisen todetaan lisäävän melulle altistuvien määrää rakentamisen sijoituksessa Vuotien ja metron melualueelle.

Vastine

Meri-Rastilan länsirannan metsäalueella on paljon arvoa virkistysalueena alueen ja sen lähiympäristön asukkaille. Virkistysalueet ovat kaikkien sosioekonomisten ja useimpien ikäryhmien saavutettavissa ja käytettävissä.

Suunnittelun tavoitteena on ollut tiiviisti rakennettu, Meri-Rastilaan kiinteästi liittyvä, uusi kerrostalovaltainen osa-alue. Ratkaisu säilyttää yhteydet Meri-Rastilasta merenrantaan, joka säilyy rakentamattomana.

Virkistysalueet ovat edelleen hyvin saavutettavissa nykyisestä Meri-Rastilasta ja metroasemalta. Sen metsäalueen määrä, josta ei näe ympäröiviä asuinrakennuksia tai kuule liikenteen melua, pienenee jossakin määrin. Alueella on rakentamisen jälkeenkin runsaasti mahdollisuuksia terveysvaikutukselliseen liikuntaan ja ulkoiluun ja edelleen mahdollisuuksia metsän rauhan kokemiseen. Vuosaaren viheralueverkosto on kattava ja viheralueita on Vuosaaren asukasta kohden selvästi enemmän kuin Helsingissä keskimäärin. Hiihtoladun reittiä olisi muutettava, mutta se olisi mahdollista vetää metsäalueen nykyisille virkistysreiteille.

Kaavan virkistysalueiden privatisoituminen rakentamisen vaikutuksesta ei ole todennäköistä ellei tässä tarkoiteta nykyisen metsän osan muuttamista asuinrakennusten tonttimaaksi.

Osayleiskaavan valmistelussa on otettu huomioon luonnossa liikkumisen terveys- ja ilmastovaikutukset. Kaavaehdotuksessa on säilytetty virkistysreitit, rakentamaton ranta-alue ja valtaosa metsäalueesta. Liikennemelun torjunta Vuotien varrella on mahdollista ratkaista yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa rakennus- ja LVI-tekniisin keinoin.

Osayleiskaavan viitesuunnitelman arkkitehtuuriin on suhtauduttava viitteellisenä, koska suunnitelmat tulevat muuttumaan ja kehittymään asemakaavan laadinnan aikana ja toteutusta edeltävissä vaiheissa.

Helsingin kaupunki pyrkii alueiden tasapainoiseen kehitykseen ohjalla asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakaamaa. Esimerkiksi Myllypurossa on viimeisen vuosikymmenen aikana kaavoitettu uusia osa-alueita ja täydennysrakentamista vallitsevasti muita kuin ARA -vuokra-asuntoja varten.

Liikenteeseen ja palveluihin liittyvät asiat

Mu2, Mu3, Mu8, Mu10, Mu15, Mu16, Mu23, Mu25, Mu26

Muistutuksissa todetaan tiiviisti rakentamisen olevan perusteltua toteutetun joukkoliikenteen asemien läheisyydessä. Metron kapasiteettiin hoitaa kaiken suunnitellun rakentamisen tuottama liikenne kohdistuu myös epäilyjä erityisesti lyhyempiin juniin siirryttäessä. Metron häiriöherkkyyden nähdään jo nyt aiheuttavan toistuvasti ongelmia niille käyttäjille, joille ei ole olemassa vaihtoehtoisia joukkoliikenneyhteyksiä.

Osayleiskaavassa suunniteltua rakentamista pidetään huonosti joukkoliikenteeseen tukeutuvana, koska syöttöliikenteen linja-autojen reitti ei kulje suunnittelualueen kautta. Muistutuksissa epäillään etäisyyden uudesta asunnoista metroasemalle olevan liian pitkä jalankulkijoille ja pyöräilijöille ja näin rakenteen aiheuttavan yksityisautoilun lisääntymistä ja metron käytön vähentymistä. Täydennysrakentamista pidetään paremmin nykyiseen joukkoliikenteeseen tukeutuvana.

Muistutuksissa kritisoidaan sitä, ettei laitospysäköinnin rakentamiskustannuksia ole kaavaselostuksessa pidetty toteuttamisen kannalta mahdollisina nykyisen Meri-Rastilan täydennysrakentamisessa, vaikka ne on nähty mahdollisina osayleiskaava-alueella.

Osassa muistutuksista pidetään alueen pohjoisosaa liikennemelun vuoksi epäviihtyisänä tai asuinkelvottomana ja varakkaille veronmaksajille siksi epäkiinnostavana asuinpaikkana.

Metsäalueen rakentaminen huonontaisi helsinkiläisten mahdollisuuksia päästä julkisilla kulkuneuvoilla luontoon. Nyt virkistysalueelle pääsee metrolla, mikä on kestävä kehityksen mukaista. Leirintäalueen nähdään aidattuna rajoittavan liikkumista Meri-Rastilan jaa Rastilan(tien) välillä.

Palveluiden saatavuutta osayleiskaava-alueella pidetään heikkona, koska Vuosaaren jo nykyiselle asukasmäärälle alimitoitettut palvelut sijaitsevat kahden kilometrin päässä Vuosaaren keskustasta.

Metsäalueen nähdään olevan tärkeä opetuskäytössä ja tuodaan esille koulun aktiivisuus metsän puolustamisessa ja Suomen Luonnonsuojeluliiton Koulumetsä -hankkeessa.

Vastine

Metrojärjestelmä kokee lähivuosina uudistuksia, joissa sen kuljetuskapasiteetti kasvaa vuorovälin pienentyessä. Ennusteiden ja mallinnusten perusteella metro kuormittuu eniten Kulosaari-Sörnäinen -välillä. Vuo-

saaren haaran kapasiteetti on riittävä, eikä Östersundomin rakentaminen vaikuta siihen. Metron varajärjestelmänä voidaan ongelmatilanteissa tarvittaessa käyttää linja-autoja.

Kaupunkisuunnitteluviraston teettämässä tutkimuksissa metroaseman tehokkaaksi kävelyetäisyyden maksimiksi on osoittautunut teoreettinen 600 m etäisyys. Sen sisäpuolelta enemmistö asemalle suuntautuvista matkoista tehdään jalan tai polkupyörällä. Kaavaratkaisu mahdollistaa palvelulinjan ja jatkosuunnittelun avulla tarvittaessa myös metron syöttölinjan ajon katuverkon kautta. Nykyinen syöttöliikenne pystyy palvelemaan melko hyvin tulevaa täydennysrakentamista.

Laitospysäköinnin on nimenomaan arvioitu olevan taloudellisesti toteuttamiskelpoisempaa uudisrakennusalueella kuin täydennysrakentamisessa.

Kaupungin tavoitteena on monipuolinen hallintamuoto- ja asuntojakauma. Alue on jatkossakin metrolla saavutettavissa. Rastilantieltä pääsee katuverkkoa pitkin metroasemalle.

Kunnallisia palveluita on tarjolla myös Meri-Rastilassa (päivähoito, koulut). Kaupungin eri sektoreiden palveluverkkoa kehitetään koko ajan. Opetusviraston lausunnon perusteella osayleiskaava-alueen edellyttämät uudet opetustilat toteutetaan nykyisen koulun yhteyteen. Vuosaaren keskustassa on saatavissa usean eri viraston tuottamia peruspalveluja. Kaupallisia palveluita on tarjolla myös viiden minuutin metromatkan päässä Itäkeskuksessa. Metsäaluetta voi tulevaisuudessakin käyttää opetuskäytössä tärkeiden luontotyyppien säilyessä alueella.

Kaavaprosessiin liittyvät asiat

Mu2, Mu3, Mu5, Mu6, Mu7, Mu8, Mu10, Mu13, Mu14, Mu15, Mu16, Mu18, Mu20, Mu21, Mu22, Mu23, Mu24, Mu25, Mu26, Mu27

Useissa muistutuksissa katsotaan osayleiskaavaluonnoksen olevan maakuntakaavan vastainen. Lisäksi useissa muistutuksissa epäillään osayleiskaavan laatimisen mielekkyyttä koko kaupungin yleiskaavatyön jo ollessa käynnissä ja esitetään yleiskaavatasoisten asioiden käsittelyä yleiskaavaprosessissa. Perusteluina esitetään mm. runsaat poikkeamat Yleiskaava 2002:sta sekä suunnittelualuetta laajempien vaikutusten ja alueen merkityksen arviointi yleiskaavan viheralueverkostolle. Osayleiskaavaehdotuksen nähdään olevan ristiriidassa kaupungin viheraluelinjausten, Itä-Helsingin kulttuuripuistosuunnitelman ja OurCity -ryhmän yhdessä Meri-Rastilan asukkaiden kanssa laatiman vaihtoehdotusuunnitelman kanssa.

Osayleiskaavan vuorovaikutusta pidetään useissa muistutuksissa nimellisenä. Asukkailla ei ole ollut mahdollisuutta tulla kuulluiksi, koska suunnittelun lopputulos ei ole kuulemisesta muuttunut. Suunnittelu ei ole ollut tarpeeksi moniammatillista, ja siksi sosiaaliset ja virkistysarvot eivät ole tulleet tarpeeksi huomioon otetuiksi. Virkamiesten ei ole koettu kuuntelevan asukkaiden voimakkaan vastustuksen perustelluimpiakaan argumentteja. Kaupunkisuunnitteluviraston suunnittelutavan on koettu paitsi tekevän osallistumisesta muodollisuuden, myös jättävän ekosysteempipalveluiden taloudellisen merkityksen huomioimatta ja antavan rakennusliikkeiden kääriä voitot.

Muistutuksissa kaivataan osallistavaa suunnittelua kestävässä kehityksenä, asukkaiden integraatiota ja asukasryhmien yhteistyötä edistävänä ja nykyaikaisena suunnittelutapana. Muistutuksissa pidetään osayleiskaavan läpimenoa epävarmana ja valituksia mahdollisina ja rakentamista viivästyttävinä. Yhteistyön järjestöjen, asukkaiden ja yrittäjien kanssa nähdään tekevän prosessista sujuvan, tuottavan nopeammin valmiita asuntoja ja olevan kestävässä kehitystä. Osallistavan suunnittelun katsotaan tuovan mukanaan kestävässä kaupunkielämää, johon kuuluu luonnonläheisyys ja ekologisten arvojen korostaminen, kaupunkiviljelyn edistämistä, nollaenergiarakentamista, yhteistilojen ja kaupunkitilan kehittämistä. Parhaana keinona näiden tavoitteiden saavuttamiseen nähdään täydennysrakentaminen.

Useissa muistutuksissa nähdään täydennysrakentaminen OurCity -ryhmän esittämässä muodossaan oikeana tapana tuottaa uusia asuntoja, suunnitella kaupunkia ja aikaansaada positiivista väestöryhmiä integroivaa sosiaalisesti kestävässä kehitystä. Joissakin muistutuksista esitetään kaavoituksen aloittamista alusta puhtaalta pöydältä tai OurCity -suunnitelman pohjalta.

Muistutuksessa katsotaan kaavaprosessista puuttuvan tietoa, kuten uusin tieto luontoarvoista, rakentamisen vaikutuksesta arvokkaaseen luontoon rakentamisalueen ulkopuolella ja väestöryhmien kannalta tasanpainoisen elinympäristön takaavan ratkaisun määrittelystä.

Muistutuksissa esitetään myös väitteitä kaavaehdotuksen sisällön lainvastaisuudesta, sisältövirheistä ja menettelytapavirheistä:

- Suunniteltujen rakennustoimien geologisen muodostuman ympärillä katsotaan olevan muinaismuistolain vastaisia.
- METSO -selvityksiä ei ollut julkaistu ennen kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöstä osayleiskaavaehdotuksesta, millä perusteella vaaditaan uutta lautakuntakäsittelyä.
- Kaupunkisuunnittelulautakuntaa katsotaan harhautetun väitettävässä rakentamisalueen pienentyneen palautettuun kaavaluonnok-

seen verrattuna. Myös havainnekuvia pidetään harhaanjohtavina ja niiden nähdään esittävän luontovaikutukset ja pysäköinnin kaudisteltuina. Muistutuksessa esitetään myös kunnallisteknisen ja puistorakentamisen ympäristövaikutusten havainnollistamista piirustuksin osayleiskaavassa.

- Kaavan luontoselvitykset ovat puutteellisia ekologisten käytävien suhteen. Kaavassa ei ole riittävästi huomioitu luontoselvityksiä.
- METSO- ja kääpäselvitykset on jätetty huomioimatta ja luontoselvitysten tietoja on tarkoituksellisesti tulkittu väärin, kun alueen arvo kokonaisuutena on ohitettu tarkastelemalla yksittäisiä lajeja ja niiden uhanalaisuutta.
- Liikuntavirastolta ei ole pyydetty lausuntoa kaavaehdotuksesta.
- Kaavaehdotus on ollut virallisesti nähtävillä vain keskustassa, vaikka sen olisi tullut olla myös netissä.
- Kaavaehdotuksen vuorovaikutusraportissa on virheellisiä vastineita, joiden väitteet OurCity -suunnitelman pysäköinnin toimimattomuudesta ja geologisten arvojen sivuuttamisesta olisivat helposti kumottavissa.

Vastine

Uudenmaan liiton lausunnon mukaan osayleiskaavaehdotus noudattaa voimassa olevaa maakuntakaavaa.

Alueen suunnittelu perustuu Yleiskaava 2002:ssa osoitettuun kerrostalovaltaiseen aluevaraukseen. Osayleiskaavatyön tavoitteena on ollut sovittaa rakentaminen paremmin alueen ominaispiirteisiin, jolloin rakennetun ja rakentamattoman alueen raja on Yleiskaava 2002:een nähden tarkentunut. Osayleiskaavaehdotuksen uusi katu- ja korttelialue on noin 2 ha suurempi kuin Yleiskaava 2002:n vastaava alue, jotta alueelle voitaisiin laatia toteuttamiskelpoinen asemakaava.

Vuorovaikutusta ja mahdollisuuksia mielipiteen esittämiseen on järjestetty huomattavasti laajemmin kuin maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää. Mielipiteet otetaan kaavan valmistelussa huomioon, siltä osin kuin se on mahdollista kaavoituksen tavoitteet huomioon ottaen.

Kaavaa on valmisteltu kaupunkisuunnittelulautakunnan antamien suunnitteluohjeiden mukaisesti. Lautakunta on edellyttänyt vähintään osayleiskaavaehdotuksessa esitetyn asutokerrosalan sijoittamista suunnittelualueelle.

Kestävän kaupunkielämän ulottuvuuksien, kuten kaupunkiviljelyn, kiertäytksen ja harrastus- ja yhdistystoiminnan, edistäminen tapahtuu ole-massa olevalla asuinalueella pääosin asukkaiden, kiinteistöjen omistajien, kaupungin palvelutuotannon ja muiden alueen toimijoiden yhteis-

toimintana. Maankäytön suunnittelussa näille toiminnoille pyritään mahdollisuuksien mukaan luomaan edellytyksiä.

Meri-Rastilan alueen täydennysrakentaminen on kaupungin asuntotuotantotavoitteiden vuoksi tarpeellista osayleiskaava-alueen rakentamisen lisäksi, ei sen vaihtoehtona.

Osayleiskaavan suunnittelutyö on ollut moniammatillista yhteistyötä, johon on osallistunut kaupunkisuunnitteluvirastossa ja ulkopuolisina asiantuntijoina mm. arkkitehtejä, maisema-arkkitehtejä, metsänhoitajia, insinöörejä ja diplomi-insinöörejä, maantieteilijöitä, biologeja, geologeja ja kiinteistölakimiehiä.

Kaavaa valmisteltaessa on ollut käytössä riittävät luontoselvitykset, joiden pohjalta luontovaikutuksia ja rakentamatta säilyviä alueita on selvitetty yhdessä ympäristökeskuksen asiantuntijoiden kanssa. Kaupunkisuunnitteluvirasto pyrkii kaikessa valmistelutyössä eri väestöryhmien huomioon ottamiseen. Nykyisten asukkaiden lisäksi suunnittelutyössä täytyy huomioida myös tulevien asukkaiden elinympäristön laatu.

METSO-selvitykset oli julkaistu ennen ehdotuksen lautakuntakäsittelyä. Muistutusten ja lausuntojen johdosta luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaan alueen kaavamääräystä on täsmennetty.

Osayleiskaavalla pyritään luomaan rakentamisesta huolimatta edellytykset geologisen muodostuman keskeisen osan suojelemiseksi luonnonsuojelulain nojalla. Muodostuma ei ole muinaismuistolain perusteella suojeltava muinaismuisto.

Osayleiskaavaehdotuksessa esitetty rakentamisalue (katu- ja kortteli-alueet nykyisellä metsäalueella) on ensimmäiseen, palautettuun luonnokseen verrattuna pienentynyt noin kolmanneksella.

Oasyleiskaava on luonteeltaan yleispiirteistä suunnittelua, jossa ei vielä yksityiskohtaisesti määritetä rakennetun ympäristön kaikkia ominaisuuksia. Sen vuoksi kaavan vaikutusten esittäminen havainnekuvin ja muussa kaavamateriaalissa on luonnosmaista.

Osayleiskaavaehdotuksen pysäköintiratkaisut ovat perustuneet lähtökohtaisesti maanalaiseen laitospysäköintiin, jossa pysäköintipaikat ovat pihakannen tai maanpinnan alla ja sen vuoksi näkymättömissä. Tavoiteltava tehokkuus ei mahdollista maantasopysäköintiä. Pysäköinnin järjestämisen vaihtoehtoista teetetään asemakaavan laatimista varten konsulttityö, jossa selvitetään tarkemmin vaihtoehtoisten laitospysäköintiratkaisujen toteutuskelpoisuus.

Liikuntalautakunnalta on pyydetty lausunto osayleiskaavaehdotuksesta. Liikuntavirasto on ilmoittanut, ettei sillä ole huomautettavaa ehdotukseen.

Osayleiskaavaehdotus on ollut nähtävillä siten, kuin viralliselta nähtävilepanolta edellytetään eli virallisilla ilmoitustauluilla. Nähtävilläoloa koskeva kuulutus on julkaistu myös kaupungin internet-sivuilla ja aineisto on ollut nähtävillä viraston Suunnitelmat kartalla -sivustolla. Aiemmat hankkeen vaiheet ovat olleet osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti nähtävänä mielipiteitä varten myös asukastila Fokassa, viraston nettisivuilla ja Vuotalolla.

OurCity -vaihtoehtosuunnitelman pysäköinnin ratkaisujen kalleus tulee esiin myös FCG:n tekemässä kustannusvertailussa.

Yhteiskunta- ja rakentamistalouteen liittyvät asiat

Mu3, Mu8, Mu15, Mu18, Mu21, Mu25, Mu26

Muistutuksissa esitetään joitakin yhteiskuntataloudellisia näkemyksiä, minkä lisäksi Pro Meri-Rastila -ryhmän muistutukseen liittyy OurCity -suunnitelman ja osayleiskaavaehdotuksen yhteiskuntataloudellisista vaikutuksista laadittu vertaileva konsulttiselvitys, josta on jäljempänä esitetty tiivistelmä.

Yhdessä muistutuksessa esitetään, että yhteiskuntataloudellisesti tutkittuna osayleiskaavaehdotuksen 2 000 uuden asukkaan rajahyöty on liian pieni Helsingissä harvinaisen yhtenäisen metsäalueen pienentymisen aiheuttamaan rajakustannukseen verrattuna.

Kohtuuhintaisten asuntojen puutteen todetaan heikentävän Helsingissä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, mutta osayleiskaavaratkaisun nähdään tuottavan vain lisää kalliita asuntoja. Kalliiden asuntojen uudisalueen nähdään edistävän polarisoitumista ja epäillään, ettei alueesta tule veronmaksajille rahasampoa. Muistutuksissa kysytään myös, turvataanko rakennusliikkeiden tienestit vai asukkaiden vaikutusmahdollisuudet.

Yhtenäisiä, julkisella liikenteellä saavutettavia luonnontilaisia alueita pidetään vajaasti hyödynnettynä kilpailuvaltina kansainvälisessä metropolikilpailussa.

Kaavan viitesuunnitelman maamerkkirakennusta Vuotien varressa pidetään toteutettavuudeltaan kyseenalaisena.

Vastine

Osayleiskaavan valmistelussa on pyritty luomaan mahdollisuuksia kohtuuhintaiseen ja toteuttamiskelpoiseen asuntotuotantoon metroaseman läheisyydessä. Kaupungin tavoitteena on monipuolinen tuotanto- ja asuntojakauma.

Alueen maaperä on rakennettavuudeltaan hyvää, joten alue voidaan kohtuullisin kustannuksiin ottaa käyttöön.

Alueella on osayleiskaavan toteuduttuakin metrolla saavutettava, laaja, yhtenäinen luontoalue.

Maamerkkikorttelin rakentamistapa ja -volyymi tarkentuvat asemakaavoitusvaiheessa, jolloin sen kustannustehokkuutta tullaan myös tarkemmin arvioimaan.

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, Meri-Rastilan vaihtoehtotarkastelu

Tarkastelussa verrataan osayleiskaavaehdotusta ja OurCity ry:n täydennysrakentamis- ja kehittämissuunnitelmaa vaihtoehtoina. Työssä on pyritty tuottamaan kustannustietoa hankkeiden toteuttamisesta ja ympäristöön ja asukkaisiin kohdistuvista vaikutuksista.

Taloudellisissa arvioissa on vertailtu rakentamisen, pysäköinnin, infran ja viheralueiden toteuttamis- ja ylläpitokustannuksia. Palveluverkkoa ei tarkasteltu. Asukkaisiin kohdistuvista vaikutuksista on arvioitu investointien kohdentumista nykyisiin asukkaisiin ja saavutettavuutta nykyisen julkisen liikenteen näkökulmasta. Ympäristövaikutuksia on arvioitu metsäpinta-alan muutosten generoiman hiilinieluvaikutuksen kautta. Selvityksessä mainitaan sen tulosten tarkastelussa huomioitavia, arviointimenetelmiin liittyviä epävarmuustekijöitä. Tällaisia ovat mm. poliittisten muutosten huomioimisen vaikeus pitkän aikavälin taloudellisten vaikutusten ennustamisessa, saavutettavuustarkastelun puutteellisuus palveluverkkojen osalta, metsän laadun huomioimattomuus kasvihuonekaasuvaikutusten arvioinnissa, virkistysalueen arvojen subjektiivisuus ja henkilöauton käytön laajuuden ja haittojen arvioinnin vaikeus.

Kaupunkitalouteen kohdistuvien kustannusten osalta vertailtavat suunnitelmat eivät oleellisesti poikkea toisistaan, osayleiskaavas suunnitelma on rakentamiskustannuksiltaan vain 1,2 % ja ylläpitokustannuksiltaan 3 % kalliimpi kuin täydennysrakentamissuunnitelma. Tulos selittyy täydennysrakentamisen suuremmilla pysäköintikustannuksilla (kertaantuva pysäköintipaikkatarve). Taloudellisesta näkökulmasta hankkeet ovat lähes samanarvoisia.

Uusi rakentaminen parantaa selvityksen mukaan ympäristön viihtyisyyttä ja arvostusta ympäristön yleisilmeen parantuessa. Tämä arvonnousu kohdistuu täydennysrakentamisessa suuremmalle osalle nykyisistä asukkaista kuin osayleiskaavaehdotuksessa. Kävelijän ja pyöräilijän kannalta osayleiskaavaehdotus parantaa saavutettavuutta, täydennysrakentamisessa saavutettavuus on parempi julkisella liikenteellä (nykyisin bussireitein). Liikenteen näkökulmasta ratkaisut ovat lähes samanarvoisia.

Rakentamisen aiheuttama viheralueiden viheralueen menetys on täydennysrakentamisessa 15 % pienempi kuin osayleiskaavaehdotuksessa. Yhtenäisten metsä- ja viheraluekokonaisuuksien pienentyminen osayleiskaavassa voi vaikuttaa kielteisesti alueen luonnonympäristöön. Kasvihuonekaasunielujen vähentyminen on täydennysrakentamisessa osayleiskaavaehdotusta vähäisempää, mutta eron merkitys on pieni suhteessa rakentamisen aiheuttamiin kasvihuonekaasupäästöihin. Liikenteen ja sähkönkulutuksen päästöt riippuvat asukkaiden elämäntapavalinnoista. Kokonaisuudessaan osayleiskaavaratkaisulla on enemmän viheralueisiin ja luontoon kohdistuvia vaikutuksia.

Tekijät suosittavat osayleiskaavaa kehitettävän ottaen huomion OurCity-ratkaisussa esitetyt näkökulmat. Kokonaistaloudellisesti täydennysrakentamisvaihtoehto on edullisempi, kun otetaan huomioon talouden lisäksi asukkaisiin kohdistuva lähiympäristön paranemisen arvo ja suorat (viher)ympäristöön kohdistuvat vaikutukset. Kaupunkirakennetta tulisi tarkastella kokonaisuutena ja saada uuteen rakentamiseen ja infraan tehtävä investointi hyödyttämään myös olemassa olevaa ympäristöä ja kohottamaan kaupunginosan elinympäristön laatua kokonaisuutena.

Vastine

FCG:n tarkastelu esittää osayleiskaavan ja OurCity -suunnitelman tarkastelussa vaihtoehtoina, joita ne eivät Helsingin kaupungin asuntotuotantotavoitteiden kannalta ole. Osayleiskaavan toteuttaminen ei sulje pois täydennysrakentamista, vaan tekee sen paremmin mahdolliseksi.

FCG:n vaihtoehtotarkastelussa todetaan, että pitkälle ajanjaksolle ulottuvien taloudellisten vaikutusten arviointiin liittyy ymmärrettävästi epävarmuuksia. OurCityn suunnitelma ja siihen liittyvä FCG:n tarkastelu muodostavat kuitenkin tulevaisuudessa hyvää tausta-aineistoa Meri-Rastilan maankäytön kehittämistarkasteluille, joita yhdyskuntarakenteen eheyttämiseksi on ollut tarkoitus jatkaa osayleiskaavatyön valmistuttua Rastilan metroaseman vaikutusalueella laajemminkin.

KIRJEET

Kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen on lähetetty kaksi asiaa koskevaa kirjettä, jotka on osoitettu kiinteistölautakunnalle.

Kirjeissä vedotaan kiinteistölautakuntaan lausuntoesityksen muuttamiseksi luontoalueen säilymistä puoltavaksi. Lähettäjät esittävät lausunnon antamisessa huomioitavaksi mm. huomattavia luontoarvoja, Ramsinniemen ja Meri-Rastilan länsirannan metsäalueen erillisyyttä, asuntopulan luontoalueita säästäviä ratkaisuperiaatteita, metron ilmastonmuutosta torjuvan vaikutuksen liioittelua, metsän merkitystä ilmastonmuutoksen vastustamisessa ja haittavaikutusten torjunnassa sekä kansainvälisten sopimusten ja valtakunnallisten ympäristöstrategioiden sitovuutta.

Vastine

Suurimpaan osaan esitetyistä seikoista on vastattu aiemmin tässä vuorovaikutusraportissa.

Kaavan valmistelussa länsirannan metsäaluetta on tarkasteltu erillisenä suhteessa Ramsinniemeen. Virkistyskäytön suhteen ne kumpikin ovat osa samaa verkostoa.

Kaupunkirakenteen tiivistäminen edellyttää liikenneväylien ympäristöjen ottamista asumiskäyttöön laajemminkin, mikä näkyy mm. uuden yleiskaavan valmistelussa. Asuntoja voidaan suojaviheralueiden sijasta suojata ilmansaasteilta myös teknisin ratkaisuin.

Lämpösaarekeilmiö ei erityisesti kohdistu tuulisella meren rannalla, metsäluonnon keskellä sijaitsevaan kapeaan korttelinauhaan, jossa pihojen pinnat pyritään rakentamaan vettä läpäiseviksi. Se on paremmin todettavissa laajemmassa korttelikaupunkirakenteessa, jonka sisällä ja ympärillä on vähän haihduttavaa puustoa, kasvillisuutta ja vettä läpäiseviä pintoja.

Luonto- ja ilmastovaikutuksia mm. ympäristösopimusten ja -strategioiden suhteen arvioitaessa on otettava huomioon, ettei ns. nollavaihtoehtoa, jossa ei rakennettaisi mihinkään, ole todellisuudessa olemassa. Muuttoliike ja väestönkasvu tulevat jatkossa vaatimaan asuntotuotannon voimakasta kasvattamista pääkaupunkiseudulla ympäryskuntiin. Mitä hajaantuneemmin ja tehottomammin asunnot sijoittuvat seudulle, sitä enemmän infrastruktuuria rakennetaan ja myös metsäalueita muuttuu rakennetuiksi alueiksi.

Minkälaista kaupunkia tulisi rakentaa kävelyetäisyydelle Rastilan metroasemasta? Meri-Rastilan nykyisen asuinalueen ja Vartiokylänlahden välisellä metsäalueella kohtaavat useat kaupungin kehittämisen periaatteelliset kysymykset. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi tulisi kaupunkia tiivistää ja metroasemien ympäristöt ovat tästä näkökulmasta luonnollisesti ensisijaisia tarkastelukohteita. Toisaalta halutaan säästää ja ylläpitää myös luonnonmukaisia virkistysalueita ja luoda viihtyisää asuinympäristöä. Samalla tulisi huolehtia alueen sosiaalisen rakenteen monipuolisuudesta.

Kaupunkisuunnitteluviraston Vuosaari-projekti avaa keskustelun Meri-Rastilan länsirannan tulevaisuudesta kolmen vaihtoehdoisen periaatesuunnitelman avulla. Vaihtoehdojen esittämisen tavoitteena on edistää keskustelua, tutkia ristiriitaisten tavoitteiden yhteensovittamista ja arvioida rakentamisen vaikutuksia. Nyt esitetyt vaihtoehdot eivät ole valmiita suunnitelmia tai ainoita mahdollisia vaihtoehtoja, vaan niiden avulla pyritään kehittämään ne periaatteet, joilla alueen suunnittelua tullaan jatkamaan.

Ve 1: Nykyisten korttelien täydentäminen

Ensimmäisessä vaihtoehdossa nykyisiä asuinkortteleita laajennetaan metsään. Uudet asuinkerrostalot sijoittuvat pohjois-eteläsuuntaisen virkistysreitit ja nykyisten asuintalojen väliin. uudet talot voisivat olla esimerkiksi viisikerroksisia, jolloin alueelle voitaisiin rakentaa asunnot noin 500 asukkaalle (noin 20 000 k-m²).

Ve 2: Rastilanlaki

Toisessa vaihtoehdossa asuntorakentaminen keskitetään metsään kallioiselle lakialueelle tiiviiseen kerrostalojen saarekkeeseen ja alueen pohjoisosan korttelien laajennukseen. Viisikerroksisista kerrostaloista ja muutamista kaksikerroksisista rivitaloista koostuvalla alueella voisi asua noin 1500 uutta asukasta (noin 60 000 k-m²).

Ve 3: Ranta-Rastila

Vaihtoehdossa kolme asuinrakentaminen ulottuu lähes rantaan asti ja lisäksi Vuotietä reunustaa toimitilakortteli. Neli- ja viisikerroksisten asuinkerrostalojen lisäksi alueelle voitaisiin rakentaa myös pientaloja. Alueella voisi olla noin tuhat toimistotyöpaikkaa ja asuntoja noin 1800 asukkaalle (noin 70 000 k-m²).

Kaikissa esitetyissä vaihtoehdoissa on tarkoitus säilyttää alueella likimain nykyiset virkistysreitit ja venesatama. Litorina-muinaisranta (ns. pirunpelto) säilyy kaikissa rakentamattomana.

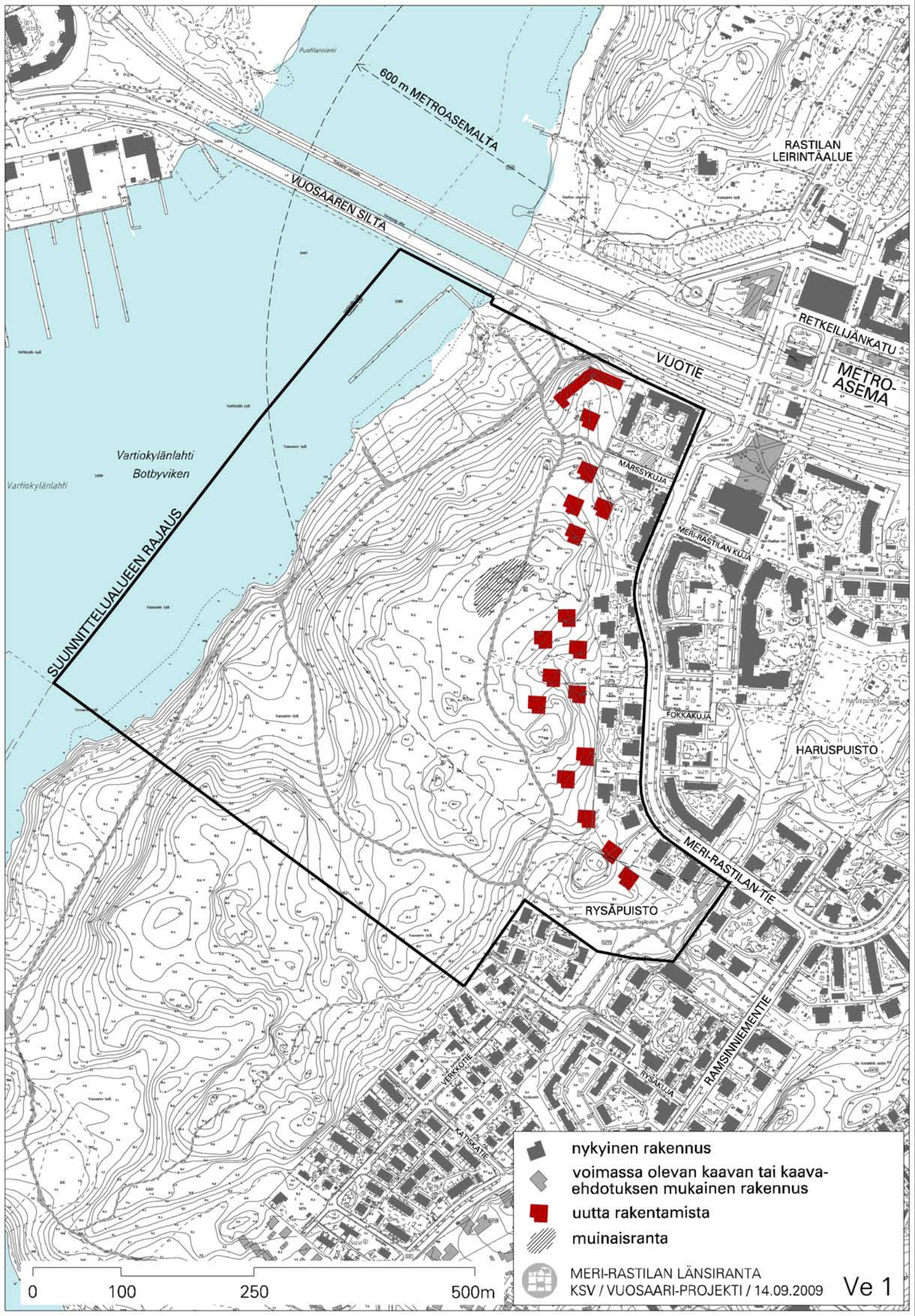

RAMSINRANTA

HARUSPUISTO

METRO-ASEMA

SUUNNITTELUALUEEN RAJAUS

600 m METROASEMALTA

VUOSAAREN SILTA

RASTILAN LEIRINTÄALUE

RETKEILIJÄNKATU

METRO-ASEMA

VUOTIE

Vartiokylänlahti
Botbyviken

MARSSYKUJA

MERI-RASTILAN KUJA

FOKKAKUJA

HARUSPUISTO

RYSÄPUISTO

MERI-RASTILAN TIE

VERKOTIE

KATSKATE

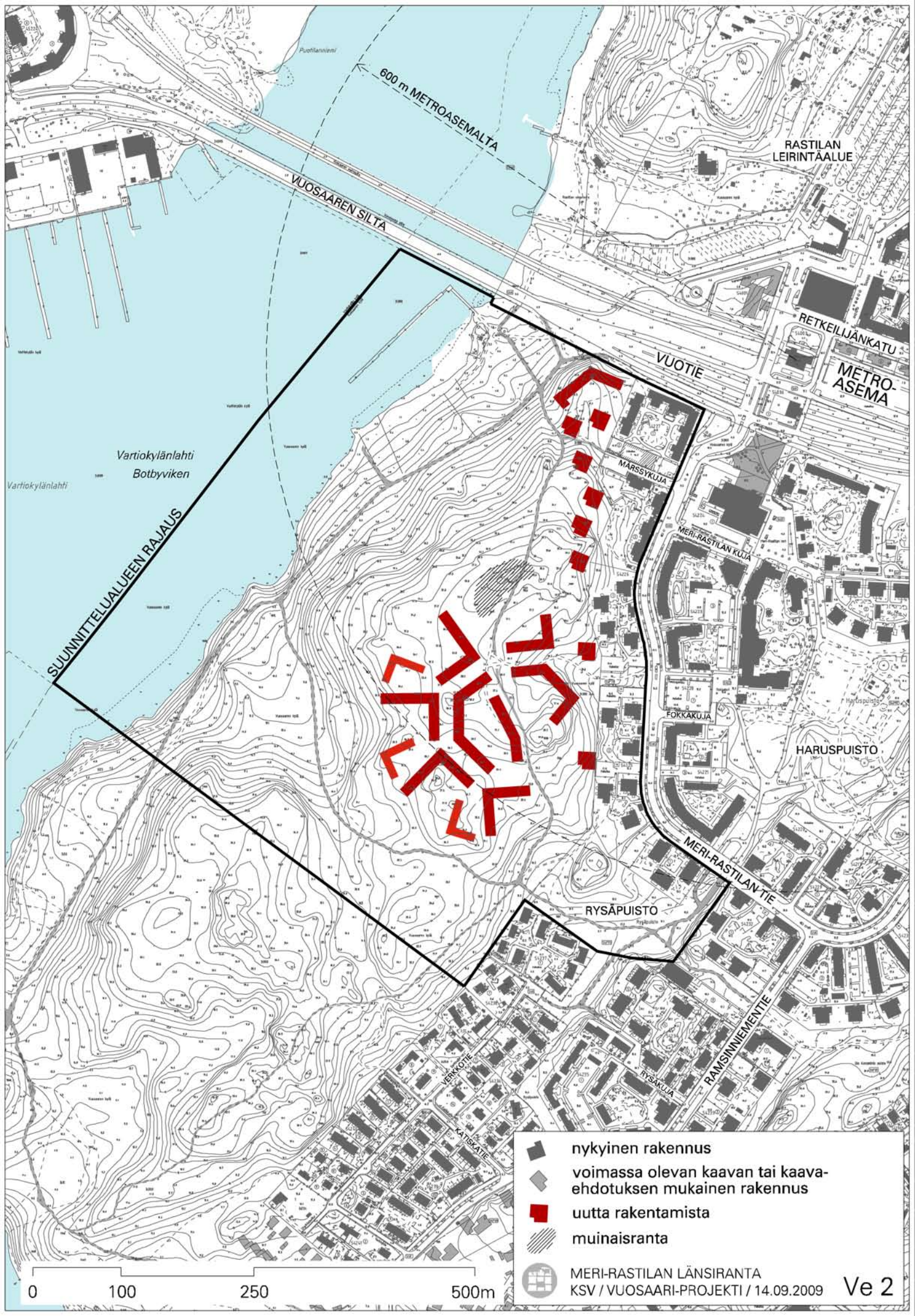
RYSÄKUJA

RAMSINNIEMENTIE

- nykyinen rakennus
- voimassa olevan kaavan tai kaava-ehdotuksen mukainen rakennus
- uutta rakentamista
- muinaisranta

MERI-RASTILAN LÄNSIRANTA
KSV / VUOSAARI-PROJEKTI / 14.09.2009

0 100 250 500m

- nykyinen rakennus
- voimassa olevan kaavan tai kaava-ehdotuksen mukainen rakennus
- uutta rakentamista
- muinaisranta

 MERI-RASTILAN LÄNSIRANTA
 KSV / VUOSAARI-PROJEKTI / 14.09.2009

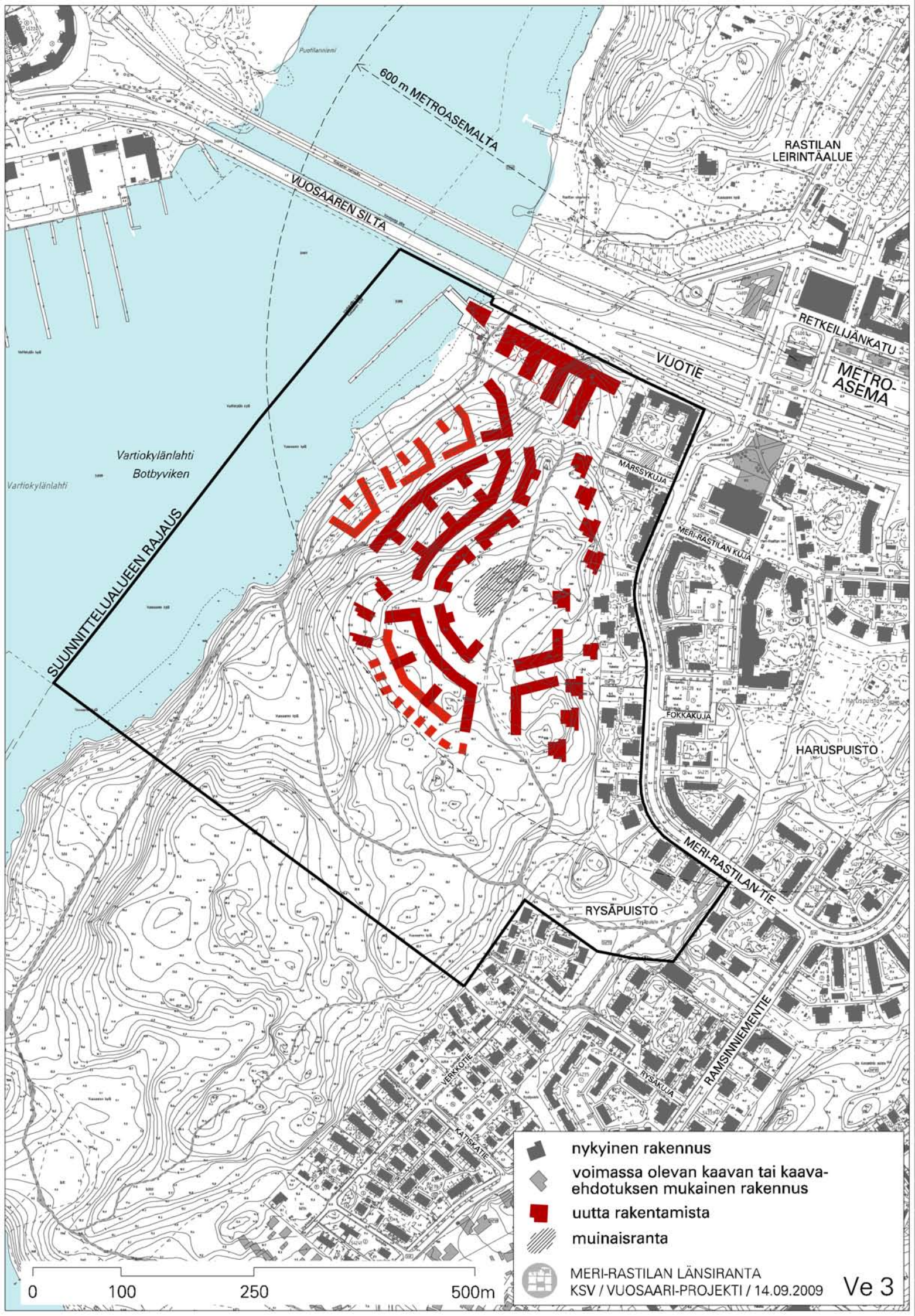

METRO-ASEMÄ

HARUSPUISTO

RAMSINRANTA

	nykyinen rakennus
	voimassa olevan kaavan tai kaava-ehdotuksen mukainen rakennus
	uutta rakentamista
	muinaisranta
	MERI-RASTILAN LÄNSIRANTA KSV / VUOSAARI-PROJEKTI / 14.09.2009

RAMSINRANTA

HARUSPUISTO

METRO-ASEMA

15.9.2009

ASUKASTILAISSUUS**Meri-Rastilan länsiranta, osayleiskaava
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma****Paikka:** Kallahden peruskoulu, auditorio (Kallahdenraitti 1)**Aika:** 15.9.2009 klo 18–20**Paikalla kaupunkisuunnitteluvirastosta:**

Varkemaa Antti, arkkitehti, hankkeen esittely
Ulla Jaakonaho, arkkitehti
Ilkka Laine, Vuosaari projektin projektipäällikkö
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutus, tilaisuuden puheenjohtaja
Tiina Antila-Lehtonen, tilaisuuden sihteeri

Osallistujia: 56 henkilöä**Tilaisuuden ohjelma:**

Aluksi Juha-Pekka Turunen kertoi tilaisuuden tavoitteista, suunnitteluprosessista ja sen aikataulusta. Seuraavaksi Antti Varkemaa esitteli hankkeen taustat, suunnittelualueen ja kolme suunnitteluperiaatetta, jotka eroavat toisistaan rakentamismääriltään. Esitysten jälkeen keskusteltiin vilkkaasti. Esitettyihin kysymyksiin vastattiin, mutta muistioon on kirjattu vain kysymykset ja kommentit.

Tilaisuudessa esitetyt mielipiteet ja kysymykset:

- Kaupungin tonttivaranto on muutamaksi tulevaksi vuodeksi erittäin hyvä, joten tällä kaavahankkeella ei ole kiire. Työpaikkavaihtoehto vähän ihmetyttää, koska Vuosaarissa on jo nyt paljon rakentamatonta työpaikoiksi kaavoitettua aluetta, joka ei houkuttele yrityksiä. Asukasmäärätavoite on hyvin väljä – mikä on kaupunkisuunnitteluviraston näkemys siitä, kuinka paljon alueelle kaavoitetaan asumista ja työpaikkoja?
- Mitä tapahtuu laajemmassa vaihtoehdossa (periaateluonnos 3), kun ranta-alueesta tulee puisto? Tarkoititko rakennetulla puistolla vain rantakaistaletta vai koko metsäaluetta? Jos metroasemalle kaivataan lisää käyttöä, olisiko leirintäalueen alue hyvä rakentamispaikka, se on vielä lähempänä asemaa? Tarvitaanko kaupunkiin leirintäalue tai jos tarvitaan, niin voisiko se olla kaupunkimaisempi?
- Suunnitteluun on otettava mukaan myös 0-vaihtoehto, jolloin luontoalue kaavoitetaan puistoksi ja ulkoilualueeksi. Alun perin Meri-Rastilaan ei suunniteltu metroa ja alue rakennettiin matalaksi. Nyt suunnittelualueeksi merkitty alue tarkoitettiin virkistysalueeksi ja sellaisena se tulee säilyttää. Pirunpelto säilyy vain, jos metsä pysyy koskemattomana. Alueen kasvit ja eläimet tulee kartoittaa ja niiden elinmahdollisuudet tulee säilyttää. Aluetta käytetään vilkkaasti virkistykseen ja ulkoiluun ja sitä käyttävät ahkerasti myös luonto-

h:\ohjelma-asetukset\pw_tuotanto\dms24690\muistio_meri_rastila_tia_230909.docx

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

15.9.2009

koulut. Monikulttuurisille perheille metsä antaa mahdollisuuden tutustua suomalaiseen kulttuuriin. Myös ihmisten henkiselle hyvinvoinnille virkistysale on tärkeä. Helsingille on vapautunut uutta tonttitilaa sataman siirrettyä Vuosaareen ja kaupungin saatua alueita Sipoosta. Lisärakentamiselle täällä ei ole tarvetta. *Puheenvuoro on toimitettu kokonaisuudessaan kirjallisena kaupunkisuunnitteluviraston kirjaamoon.*

- Kuinka mielekästä kalliomaasto on rakentamiselle? (esteettömyys, viemärit, kadut ym.)
- Ei ole pitkäkään aikaa, kun kaupunginjohtaja totesi Santahaminasta, ettei kaupunki tarvitse sellaista aluetta, koska maata on käytettävissä mm. Sipoossa. On myös olemassa olevia kaavoja, joita ei ole toteutettu, esimerkiksi rakentaminen Vuosaaren metroaseman päälle. Mikä kiire nyt sitten on suunnitella ja rakentaa tälle alueelle?
- Miksi Helsingissä tarvitsee rakentaa lisää? Toisaalta, miksi tarvitsee rakentaa alueelle, joka on jo käytössä – virkistyskäytössä. Idässä on ongelma, että on yhä enemmän syrjäytyviä ihmisiä – ei tarvita lisää ihmisiä, jotka syrjäytyvät vaan lisää hyvinvointia, virkistysalueita. Kun ihmisiä on paljon, he voivat pahoin. Helsinkiläiset tarvitsevat omat sienestys- ja marjastusmaastonsa sekä alueet, joissa voi rentoutua. Alue on lisäksi erittäin vaikeaa maastollisesti rakentaa. Toisaalta miten alueelle päästään kulkemaan – missä kulkevat tiät? Pohditteko ensin mihin voisi rakentaa ja vasta sitten sitä onko rakentaminen käytännössä mahdollista?
- Mitä tahansa rakennetaan, on se tietysti nykyisille asukkaille suuri menetys. Kaupungilla on lisäksi suunnitelma asuinalueen siirtämisestä Puutilassa Vartiokylän lahdelle, jolloin koko Vartiokylän lahti tuhoutuu ja muuttuu kanavaksi.
- Minua hämmästytti se, että ainakin vaihtoehdoissa 2 ja 3 mennään vahvistetun yleiskaavan rajojen ulkopuolelle. Olisi ollut hyvä, että yleiskaavan raja olisi merkitty nyt esitettyihin kuviin. On erittäin erikoista, ellei jopa ainutlaatuista, että mennään tällä tavalla valtuuston päättämän yleiskaavan rajausten yli. Tulee mieleen, että yritetäänkö tässä nyt kompensoida viime vuonna hylätty kaavahanke Mustavuoren alueelle? Tällaiset ajatukset pitäisi unohtaa.
- Voisitko näyttää yleiskaavan rajauksen kuvasta?
- Havainnekuviissa ovat näkyvissä vain talot. Myös kulkuyhteydet tulisi esittää, koska niillä ja kunnallistekniikalla on hyvin suuri merkitys kaupunkikuvaan, pelkät talot näyttävät usein toteutumaa viehättävämiltä, sillä kadut ja kunnallistekniikka vievät paljon tilaa. Kuvien ja vaihtoehtojen tulisi olla sellaisia, että asukkaat ja päättäjät voivat todellisuuspohjaisten esitysten pohjalta muodostaa mielipiteensä. Esimerkiksi Myllypurossa asukkaat saivat katusuunnitelmat vasta kolme vuotta sen jälkeen, kun kaava oli hyväksytty. Vasta sitten selvisi kuinka leveitä kadut todellisuudessa ovat. Todellisen tilanteen piirustukset tulisi siis tuottaa, jotta saisi todellisen käsityksen.
- Kenelle uudet asunnot on tarkoitettu, tulevatko vuokra-asunnoiksi, omistusasunnoiksi vai ovatko sekoitettuja jollain tavoin? Vastustan itse vahvasti tätä rakentamista. Käytän itse päivittäin tätä metsää. Alue muuttuu täysin, jos alue rakennetaan.
- Kiitos virkamiehille, on kiva, että tämä ilta on järjestetty. Ilahtuun näistä suunnitelmista. Vaikka olen kotoisin maalta, olen kaivannut tältä alueelta lisää palveluita sekä metron seutua siistimmäksi ja rauhallisemmaksi. On hyvä, että asumispohja on monipuolinen ja palveluille ja yrityksille voi tulla uutta asiakaskuntaa. Ihan kaivattuja uudistuksia tälle alu-

h:\ohjelma-asetukset\pw_tuotanto\dms24690\muistio_meri_rastila_tia_230909.docx

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

15.9.2009

eelle. Itse liikun päivittäin alueen poluilla ja polkujen ulkopuolella ja aika vähän tulee ihmisiä vastaan. Suunnittelussa on mielestäni aika paljonkin otettu luontoarvoja huomioon. Esitetty idea oli mielestäni hyvä eli että Meri-Rastilan luontoa selvitetäisiin, jotta suunnittelussa voidaan mahdollisimman hyvin ottaa huomioon luontoarvot.

- Myllypuron jo aiemmin esillä ollut esimerkki oli hyvä – jo alkuvaiheessa tulisi suunnitella tarkasti ja esitellä tarkkoja kuvia. Suurpiirteisistä skenaarioista eivät asukkaat ja päättäjät pysty hahmottamaan mitä tulevaisuus tulee olemaan. Olisiko mahdollisuus tehdä tässä vaiheessa tarkempia kuvia?
- Pirunpellon syntyhistoria on niin monimutkainen ilmiö, että sen suojelusta tulisi ensisijaisesti lähteä. Ensin tulisi tehdä suojelusuunnitelma ja vasta tämän jälkeen lähteä liikkeelle muun suunnittelun kanssa.
- Jos tällainen ainutlaatuinen alue (Pirunpelto) olisi missä tahansa muussa Suomen kaupungissa, ei alueelle saisi lainkaan rakentaa.
- Ehdottaisin uutta toimintatapaa havainnekuviin: pistäkää maapohja ensin sileäksi ja sen jälkeen laittakaa talot. Ei tulisi tällaista keskustelua kaduista ja muista. Tuo alin kuva (periaateluonnos 3) on aivan huuhaata, olette varmaan laittaneet sen "syötiksi", jotta asukkaat hyväksyisivät edes jotain rakentamista. Esimerkiksi tuo ranta-alue – siihen ei tule todellisuudessa jäämään vihreää yhteyttä vaan siihen laitetaan katu. Metsä-alueella on arvokas maankuoren repeämäalue – se tulee jättää koskematta.
- Ostarin yläpuolinen alue jäi epäselväksi. Tuleeko siihen jotain vai ei? Miksei ko. paikkaan voi rakentaa esimerkiksi 6-kerroksista asuinrakennusta? Oletteko käyneet läpi alueen parkkipaikat – autonomistajat voisi laittaa maksamaan maanalaisen pysäköinnin kustannukset, jolloin vapautuvia alueita saataisiin asuinkäyttöön? Mielestäni ei tule rakentaa yhdelle kahdelle asukkaalle asuntoa (paljon neliöitä harvoille), jos hintana on pilattu metsäalue. Uudet asukkaat eivät näkemykseni mukaan lisää alueen turvallisuutta tai palveluja.
- Alue on vihersormi, joka tulee Ramsinniementä ja Vartiosaaresta asti. Viherväylää ei tule katkaista. Uskon, että tämä suunnitteluhanke kaatuu.
- Nykyään kaikkea toimintaa perustellaan ekologisuudella. Se on huuhaa-puhetta silloin, kun puuttuu perustieto biologiasta. Mihin pyritään sillä, että pitäisi rakentaa 5000 asuntoa vuodessa? Minusta tämä nähty esitys on selvää manipulointia, laitetaan taloja eikä esitetä teitä ja muuta. Pitäisi edes selvittää, onko esitetty rakentaminen mahdollista. Vielä mainitsisin, että alueella on vanha tammi, kaadetaanko se?
- Tämä hanke vastaisi asuntorakentamisessa noin yhden kuukauden tarvetta – vaikea nähdä, että tämän takia kannattaisi virkistysaluetta uhrata. Sen ymmärrän, että metroaseman ympärille kannattaisi rakentaa, mutta voiko korkealle tuuliselle kalliolle rakentaa energiataloudellisesti? Entäpä alueen äänimaisema – meluongelma ei ole ratkaistavissa korkealla rakentamisella. Hanketta perusteltiin myös sillä, että Helsinkiä pitäisi kehittää tasapainoisesti ja ratkaista sosiaalisia ongelmia – johtuvatko Itä-Helsingin ongelmat siitä, että tänne on rakennettu liian vähän? Pikemminkin päinvastoin.
- Onko se pelkästään tuo metroasema, joka tässä hiertää? Eli sen takiako halutaan suunnitella tälle alueelle?

h:\ohjelma-asetukset\pw_tuotanto\dms24690\muistio_meri_rastila_tia_230909.docx

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

15.9.2009

- Voisiko suunnittelualan viivaa siirtää ostoskeskuksen puolelle ja miettiä miten sille alueelle voisi rakentaa ja miten ostoskeskuksen aluetta voisi piristää ja siistiä. Kadun varsilla on paljon pysäköintiä – pysäköintialueita voisi tarkastella ja ottaa asuntorakentamiseen.
- Pistetalojen pohjat ovat 10 metriä korkeammalla kuin Meri-Rastilan tiet – pitäisi laatia si-luettikuvat, jotta saisi käsityksen alueen luonteesta.
- Haluan kiittää tästä illasta, vaikka keskustelu onkin mennyt inttämiseksi. Mielestäni periaateluonnos yksi kehitettynä voisi olla ihan hyvä. Meri-Rastilaa on kehitetty ja rakennettu neljässä vaiheessa. Ramsinrannan alueet eivät herättäneet kovaa vastustusta. Tämä ky-seinen alue on kuitenkin niin tärkeä, että tätä vastustetaan ihan eri tavalla. Olisi myös hy-vä nähdä kaupunginosittainen tarkastelu siitä, kuinka paljon eri kaupunginosaan on suun-niteltu ja rakennettu – saataisiin käsitys siitä miten eri alueet ovat kantaneet ”vastuunsa” asuntotarpeesta.

h:\ohjelma-asetukset\pw_tuotanto\dms24690\muistio_meri_rastila_tia_230909.docx

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

29.10.2009

SOMALINKIELINEN ASUKASTILAISUUS
Meri-Rastilan änsiranta, osayleiskaava
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Paikka: Haruspuiston asukaspuisto
Aika: 28.10.2009 klo 15–16.30

Paikalla kaupunkisuunnitteluvirastosta:

Juha-Pekka Turunen, tilaisuuden puheenjohtaja
Tiina Antila-Lehtonen, tilaisuuden sihteeri

Osallistujia: 6 somalitaustaista maahanmuuttajaa, joista yksi nuori mies, muut äitejä

Keskustelu käytiin tulkin välityksellä. Paikalla oli myös Vartti -lehden toimittaja ja kuvaaja.

Keskustelussa esiin nousseita mielipiteitä ja kysymyksiä:

Suunnittelualueella kulkeva kävelyreitti oli paikalla olijoille tuttu. Naiset kävelevät hiekkapintaisella kävelytiellä lähinnä kesäisin ryhmänä. He pitävät siitä, että lenkkialusta on pehmeä, hiekkapintainen. Metsässä on oma rauha, sitä ei koeta pelottavaksi. Metsässä on aina liikkeellä muitakin. Lasten kanssa ei niinkään käydä metsässä leikkimässä, mutta koululaiset tekevät sinne retkiä koulun kanssa. Metsää arvostetaan.

Rannalla oleva grillikatos on tuttu, mutta äidit perheineen eivät käytä sitä. Muuten voisivat käyttääkin, mutta uskontonsa mukaisesti ruokaa ei saa valmistaa samalla grillillä, jossa grillataan makkaraa tai sianlihaa. Nuoret maahanmuuttajamiehet sitä vastoin käyttävät grillipaikkaa. He tuovat oman grillin mukanaan grillipaikalle. Nuorilla miehillä on porukka, johon kuuluu mm. so-maleita ja kurdeja. He saattavat jalkapallon jälkeen lähteä lenkille metsäpolulle ja kuntoilla kuntoilupaikalla (nostavat painoja). Grillipaikan he kokevat tutuksi ja sitä on mukava käyttää, koska se on lähellä. Kun se on metsässä, voi siellä kokoontua isommallakin porukalla ilman että se häiritsee ulkopuolisia. Lenkkeilyä harrastetaan tämän metsäalueen lisäksi Vuosaaren vanhalla pururadalla. Nuoret toivoisivat, että metsäalue pysyisi entisellään.

Kahdenalaista mielipidettä oli esillä siitä, että tulisiko uuden suunniteltavan alueen olla kiinteä osa nykyistä Meri-Rastilaa vai olisiko se jollain tavoin erillinen. Uudella alueella pitäisi samaan tapaan kuin nykyisinkin sekoittaa kantaväestöä ja maahanmuuttajia, jotta sopivaa sekaannusta tapahtuisi.

Talot saisivat olla korkeita, noin 6 -kerroksisia ja niissä tulisi ehdottomasti olla hissit. Hissitaloja ei nykyisessä Meri-Rastilassa ole. Huoneistojen tulisi olla isoja, sopivia isolle perheelle. Sopiva huonekoko olisi 4 - 5 huonetta. Huoneistoissa tulisi olla erillinen keittiö. Meri-rastilan nykyiset huoneistot ovat isoille perheille liian pieniä, varsinkin 5 huoneen asuntoja on vaikea saada. Talojen pihat saisivat olla hiekkapohjaisia, ei asfaltoituja. Pyykkkituvan tulee olla lähellä mielellään samassa talossa tai ainakin samassa pihapiirissä. Uudelle alueelle tarvitaan päiväkotia.

h:\ohjelma-asetukset\pw_tuotanto\dms06677\muistio_meri_rastila_tia_281009_somali.docx

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

29.10.2009

Meri-Rastilan alueelle tarvittaisiin lisää kauppoja, nykyisin niitä on vain yksi, mutta olisi hyvä olla 2 - 3. Myös lisää maksuautomaatteja tarvitaan.

Äidit pitivät tervetulleina rakennetuista puistoista erityisesti puistoja, joissa voisi olla lasten kanssa ja joissa on leikkelineitä sekä leikkikaluja. Haruspuiston asukaspuistoa pidettiin hyvänä esimerkkinä toivotusta palvelusta.

Pidettiin hyvänä, että kaupunkisuunnitteluvirasto tekee yhteistyötä asukkaiden kanssa ja että asukkaiden mielipiteitä otetaan huomioon. Vastaavan tilaisuuden voisi järjestää isommallekin porukalle. Osa somalitaustaisista maahanmuuttajista ymmärtää suomea, osa ei, joten tulkki on hyvä olla paikalla. Tulkkina voi toimia joku paikallinenkin, joka osaa hyvin suomea.

Erityisesti toivottiin ratkaisuja akuutteihin asumisongelmiin eli paikalla olijoilla oli akuutti tarve isompiin asuntoihin. Toivottiin, että järjestettäisiin tilaisuus, jossa olisi paikalla Helsingin kaupungin vuokra-asunnoista vastaavia henkilöitä ja toimitusjohtaja Vuosaaren Kiinteistöistä. Paikalla olijat ovat kokeneet, että heitä syrjitään asuntojonossa maahanmuuttajataustansa vuoksi.

h:\ohjelma-asetukset\pw_tuotanto\dms06677\muistio_meri_rastila_tia_281009_somali.docx

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

06.11.2009

VENÄJÄNKIELINEN ASUKASTILAISSUUS
Meri-Rastilan länsiranta, osayleiskaava
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Paikka: Haruspuiston asukaspuisto
Aika: 06.11.2009 klo 10–11.30

Paikalla kaupunkisuunnitteluvirastosta:

Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija

Osallistujia: 5 venäläistaustaista maahanmuuttajaa

Keskustelu käytiin osin tulkattuna.

Keskustelussa esiin nousseita mielipiteitä:

Suunnittelualue oli osallistujille tuttu. He käyttivät aluetta pääasiassa kävelyyn, lenkkeilyyn ja lasten kanssa ulkoiluun. Osa osallistujista toivoi alueen säilyvän sellaisenaan, luonnontilaisena metsäalueena. Useimmat olivat kuitenkin valmiita hyväksymään rakentamista alueelle tietyn varauksin. Merenranta koettiin arvokkaaksi ja se tulisi jättää kaikille avoimeksi virkistysalueeksi jatkossakin ja erityisesti rannassa kulkeva reitti koettiin tärkeäksi. Toinen alue jota arvostettiin erityisesti, oli "pirunpelto" joka esitettiin varsinkin lasten ja koululaisten retkikohteeksi. Osallistujien mielestä se tulisi säästää ja etäisyyttä mahdollisesti tuleviin uusiin asuntoihin tulisi olla sen verran, että paikka olisi jatkossakin mielekäs retkikohde koulu- ja päiväkotiryhmille sekä lasten leikeille. Samoin kulku alueelle tulisi olla helppoa.

Yleisesti rakentamisesta oltiin sitä mieltä, että alueelle sopisi erityyppistä rakentamista, kerrostalojen lisäksi myös rivitaloja. Talojen väliin jäävät puut tai pienet metsiköt lisäävät viihtyvyyttä. Rakentamisen korkeuden pitäisi olla sellaista, että se ei muuta kaukomaisemaa radikaalisti. Mäen alarinteellä voisi olla matalampaa ja nykyisten talojen vieressä korkeampia taloja. Hitas -tuotantoa toivottiin, koska osallistujat haluaisivat edetä asumisurallaan vuokra-asunnoista omistusasuntoihin. Hitas -tarjonta mahdollistaisi asumisen jo tutuksi tulleessa ympäristössä. Kovin kalliiden kovan rahan asuntojen kysyntään alueella oltiin epäileväisiä alueen nykyisen maineen takia.

Toimitilarakentamiseen Vuotien varteen suhtauduttiin myönteisesti ja yleisesti ottaen toivottiin alueelle lisää työpaikkoja ja palveluja, myös pienimuotoisia kivijalkamyymälöitä joihin arveltiin maahanmuuttajataustaisten yrittäjien tulevan. Kaupallisiin palveluihin oltiin tyytymättömiä koska Meri - Rastilassa on vain yksi kauppa. Myös perheille sopivaa kahvilaa kaivattiin kovasti, sillä alueen ravintolat ovat nykyisin enemmänkin keskiolutkuppiloita eivätkä sovi lapsiperheiden käyttöön ja kohtaupaikaksi.

Rannan läheisyydessä olevien entisten peltojen paikalle sopisi hoidetumpi puisto ja muutenkin rannan tuntumaan kaivattiin lapsille suunnattuja paikkoja, esimerkiksi leikkipaikkaa. Jyrkästi me-

h:\ohjelma-asetukset\pw_tuotanto\dms06677\muistio_meri_rastila_venäjä_061109.docx

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

06.11.2009

relle päin laskevaa kävelypolkua käytetään talvisin lasten liukumäkenä ja toivottiin, että talvinen mäenlaskumahdollisuus säilyisi jatkossakin - parempi tietysti olisi jos olisi oikea pulkkamäki.

h:\ohjelma-asetukset\pw_tuotanto\dms06677\muistio_meri_rastila_venäjä_061109.docx

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

Osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet

Laajuus ja käyttötarkoitus

- Rakennettava alue rajautuu kävelyetäisyydelle metroasemasta ja on Yleiskaava 2002:n rajausta laajempi. Alueelle suunnitellaan asuntoja n. 2000 asukkaalle.
- Meri-Rastilan ostoskeskuksen ympäristö liitetään suunnittelualueeseen ja muutetaan keskustatoimintojen alueeksi (liiketilaa, toimitilaa, asumista).
- Vuotien varteen voidaan sijoittaa myös toimitiloja (esim. pääkonttori meren rantaan).

Laatu

- Alueesta suunnitellaan merellinen, maisemallisesti komea, kaupunkimainen ja kerrostalovaltainen kokonaisuus.
- Kaavoituksella luodaan edellytykset vetovoimaiseen aluekokonaisuuteen omistusasuntotuotantoa ajatellen.

Luonto ja virkistys

- Arvokkaat luontokohteet säilytetään (Litorinameren muinaisranta, laaksokorpi, lepakot ym.)
- Lakialueen ja rannan virkistysreitit säilytetään. Ranta rakennetaan puistoksi ja houkuttelevaksi virkistyskohteeksi Vartiokylänlahtea kiertävän reitin varrelle.

